

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-25-09

Druk nr 1852

Warszawa, 25 marca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**-o zmianie ustawy o kontroli skarbowej
oraz niektórych innych ustaw wraz z
projektami aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Celem kontroli skarbowej jest również badanie zgodności z prawem gospodarowania mieniem innych państwowych osób prawnych oraz zapobieganie i ujawnianie przestępstw określonych w art. 228 – 231 Kodeksu karnego popełnianych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Do zakresu kontroli skarbowej należy:

1) kontrola rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatków stanowiących dochód budżetu państwa, a także innych należności pieniężnych budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych;

2) ujawnianie i kontrola niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej;

3) kontrola źródeł pochodzenia majątku oraz przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych;

4) kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z międzynarodowych instytucji finansowych;

5) kontrola wywiązywania się z warunków finansowania pomocy ze środków, o których mowa w pkt 4;

- 6) kontrola prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej;
- 7) audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z innych źródeł zagranicznych, w tym certyfikacja i wydawanie deklaracji zamknięcia;
- 8) badanie celowości w czasie podejmowania decyzji i zgodności z prawem wykorzystania i rozporządzania mieniem państwowym, a w szczególności ujawnianie niedoborów, a także innych szkód w tym mieniu;
- 9) badanie wykorzystania mienia otrzymanego od Skarbu Państwa w celu realizacji zadań publicznych oraz prawidłowości prywatyzacji mienia Skarbu Państwa;
- 10) kontrola rzetelności wypełniania zobowiązań wynikających z udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń i gwarancji;
- 11) kontrola zgodności wykorzystania środków, których spłatę poręczył lub gwarantował Skarb Państwa, z ich przeznaczeniem;
- 12) zapobieganie i wykrywanie naruszeń krajowych przepisów celnych oraz ściganie naruszeń krajowych lub wspólnotowych przepisów celnych przez wykonywanie nadzoru transgranicznego osób, miejsc, środków transportu i towarów oraz dostawy kontrolowanej, w rozumieniu Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi, sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 6, poz. 31);
- 13) zapobieganie i ujawnianie przestępstw, o których mowa w art. 228 – 231 Kodeksu karnego, popełnianych przez osoby zatrudnione lub pełniące służbę w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych;
- 14) kontrola oświadczeń o stanie majątkowym osób – obowiązanych do ich składania – zatrudnionych lub pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych administracji celnej, podatkowej oraz kontroli skarbowej podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w tym w urzędzie obsługującym tego ministra;
- 15) badanie prawidłowości stosowania cen urzędowych, a także cen umownych w zakresie objętym ograniczeniami swobodnego kształtowania ich poziomu – w granicach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach;

16) badanie przestrzegania przez rezydentów i nierezydentów ograniczeń i obowiązków określonych w przepisach prawa dewizowego oraz warunków udzielonych na ich podstawie zezwoleń dewizowych, a także warunków wykonywania działalności kantorowej.

2. W ramach kontroli skarbowej prowadzonej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, badaniu może podlegać również rzetelność deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowość obliczania i wpłacania zobowiązań podatkowych stanowiących dochód jednostek samorządu terytorialnego.”;

3) uchyla się art. 2a i 3;

4) art. 3a otrzymuje brzmienie:

„Art. 3a. 1. Audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegającymi zwrotowi środkami z innych źródeł zagranicznych, w tym certyfikacja i wydawanie deklaracji zamknięcia, zwany dalej „audytem”, może obejmować sprawdzenie:

1) skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;

2) prawidłowości rachunków;

3) prawidłowości i zgodności z prawem wydatków;

4) wywiązywania się z warunków finansowania pomocy z tych środków.

2. Audyt jest przeprowadzany w:

1) instytucjach zarządzających, certyfikujących, pośredniczących, wdrażających, instytucji płatniczej, podmiotach zaangażowanych w realizację wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz agencjach płatniczych, o których mowa w odrębnych przepisach,

2) podmiotach i jednostkach organizacyjnych wydatkujących, przekazujących i otrzymujących środki, o których mowa w ust. 1,

3) podmiotach i jednostkach zobowiązanych do wywiązywania się z warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 4

– zwanych dalej „audytowanymi”.

3. Audyt jest wykonywany z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu.

4. Audyt wykonuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

5. Czynności w zakresie audytu wykonują inspektorzy kontroli skarbowej i pracownicy jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, zwani dalej „inspektorami” i „pracownikami”, zatrudnieni w:

1) wyodrębnionej komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 10 ust. 3, właściwej w sprawach audytu – na podstawie upoważnienia wydanego przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, lub

2) urzędach kontroli skarbowej – na podstawie upoważnienia wydanego przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub z jego upoważnienia przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej.

6. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub z jego upoważnienia dyrektor urzędu kontroli skarbowej sporządzają:

1) sprawozdanie;

2) opinię, w tym certyfikat albo deklarację zamknięcia.

7. Sprawozdanie lub opinię doręcza się audytowanemu oraz właściwej instytucji certyfikującej. Sprawozdanie lub opinia mogą być doręczone również podmiotom wymienionym w art. 27 ust. 5 pkt 2 – 4.

8. Inspektor lub pracownik, w związku z wykonywaniem czynności w zakresie audytu, może żądać od podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, i ich kontrahentów przedstawienia dokumentów w celu sprawdzenia ich prawidłowości i rzetelności oraz przeprowadzić oględziny. Z czynności tych sporządza się protokół.

9. Do audytu:

1) nie stosuje się przepisów rozdziału 3 ustawy, z wyjątkiem art. 13 ust. 6 i 8, art. 13c i 32, które stosuje się odpowiednio;

2) przepisy rozdziału 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 16, 22 i 23 działu IV oraz art. 143, art. 285a – 287 i art. 289 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.³⁾) stosuje się odpowiednio.”;

5) w art. 4 w ust. 1:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) spółki z udziałem Skarbu Państwa, podmioty wykorzystujące mienie przekazane przez Skarb Państwa oraz sprywatyzowane mienie Skarbu Państwa;”;

b) uchyla się pkt 8,

c) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) podmiot przekazujący środki własne do budżetu Unii Europejskiej.”;

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Kontrolę skarbową w zakresie i trybie określonym w niniejszej ustawie wykonują organy kontroli skarbowej.

2. Przepisy dotyczące kontroli skarbowej nie naruszają przewidzianych w odrębnych ustawach oraz ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych uprawnień do kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 2, przysługujących właściwym rzeczowo organom.

3. Dzień 31 lipca ustanawia się Dniem Skarbowości.”;

7) w art. 7:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne są obowiązane współdziałać, nieodpłatnie udostępniać informacje oraz udzielać pomocy organom kontroli skarbowej oraz inspektorom i pracownikom przy wykonywaniu zadań określonych w ustawie.

2. Przy wykonywaniu swoich zadań organy kontroli skarbowej są uprawnione do nieodpłatnego korzystania z informacji gromadzonych w aktach spraw, zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach przez organy administracji rządowej i samorządowej, sądy, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne oraz państwowe osoby prawne, w tym również z informacji zapisanych w formie elektronicznej, z zastrzeżeniem zachowania zasad określonych w odrębnych przepisach.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Organy, sądy oraz jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2, prowadzące zbiory danych, ewidencje i rejestry, mogą wyrazić zgodę na udostępnianie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacji zgromadzonych w tych zbiorach,

ewidencjach i rejestrach organom kontroli skarbowej, bez konieczności składania wymaganych odrębnymi przepisami wniosków lub zapytań, jeżeli organ ten posiada:

- 1) system przetwarzania danych posiadający funkcjonalność użytkową, umożliwiającą odnotowanie w systemie komu, kiedy, w jakim celu oraz jakie dane zostały udostępnione;
- 2) zabezpieczenia techniczne i organizacyjne uniemożliwiające dostęp do danych osobom nieuprawnionym.

2b. Wyrażenie zgody na udostępnienie informacji zgodnie z ust. 2a może nastąpić po złożeniu przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej oświadczenia o posiadaniu systemu i zabezpieczeń, o których mowa w ust. 2a.”;

- 8) po art. 7b dodaje się art. 7c – 7e w brzmieniu:

„Art. 7c. 1. Organy kontroli skarbowej w celu realizacji ustawowych zadań w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 3, mogą zbierać i wykorzystywać informacje, w tym dane osobowe, od osób prawnych, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, o zdarzeniach mogących mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego oraz przetwarzać je w rozumieniu przepisów o ochronie danych osobowych, także bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są udostępniane na podstawie postanowienia organu kontroli skarbowej, w terminie i formie określonej przez ten organ. Uzasadnienie postanowienia wskazuje okoliczności, z których wynika konieczność pozyskania żądanych informacji.

3. Podmiotowi, do którego skierowano postanowienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Art. 7d. 1. Jeżeli organ kontroli skarbowej posiada uprawdopodobnione informacje o posługiwaniu się rachunkiem bankowym w celu prowadzenia niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej, uzyskiwania przychodów niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych, uzyskiwania przychodów niezadeklarowanych albo przychodów nieujawnionych w złożonych deklaracjach, i jest to konieczne do realizacji kontroli skarbowej w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 3, instytucje finansowe, o których mowa w art. 33

ust. 1, 2, 4 i 5, są obowiązane na żądanie organu kontroli skarbowej udostępnić i przekazać dane identyfikujące posiadacza tego rachunku bankowego. Art. 33b ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli organ kontroli skarbowej posiada informacje o ogłoszeniach i reklamach wskazujących na prowadzenie działalności gospodarczej i jest to konieczne do realizacji kontroli skarbowej w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 3, wydawca i redaktor dziennika lub czasopisma, nadawca programów radiowych i telewizyjnych oraz usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204, z późn. zm.⁴⁾) są obowiązani na żądanie organu kontroli skarbowej do udzielenia posiadanych informacji o firmie i adresie przedsiębiorców lub imionach, nazwiskach i adresach osób fizycznych zamieszczających te ogłoszenia i reklamy, pozwalających na ich identyfikację.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisy art. 7c ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 7e. Do postanowień, o których mowa w art. 7c i 7d, przepisy rozdziałów 14 – 16 działu IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 8:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Do wyłączenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej stosuje się odpowiednio art. 131 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. W przypadku wyłączenia sprawę załatwia dyrektor urzędu kontroli skarbowej wyznaczony przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do konkursu mogą przystąpić wyłącznie osoby, które:

1) posiadają wyższe wykształcenie magisterskie;

2) spełniają kryteria określone w art. 39 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 albo spełniają kryteria określone w art. 39 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz są wpisane na listę doradców podatkowych.”,

c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. W przypadkach, o których mowa w ust. 8 i 9, osoba, której powierza się pełnienie obowiązków albo powołuje na stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej musi spełniać warunki, o których mowa w ust. 4.”;

10) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej są urzędy kontroli skarbowej i urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia:

1) siedziby urzędów kontroli skarbowej,

2) organizację urzędów kontroli skarbowej

– biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia właściwej organizacji wykonywania zadań z zakresu kontroli skarbowej oraz administracyjny podział terytorialny państwa.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze zarządzenia, nadaje statut urzędom kontroli skarbowej.”;

11) art. 9a otrzymuje brzmienie:

„Art. 9a. 1. Właściwość miejscowa Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej obejmuje całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Właściwość miejscową dyrektorów urzędów kontroli skarbowej ustala się według miejsca zamieszkania albo adresu siedziby kontrolowanego, nawet jeżeli ustawy podatkowe przewidują inne kryteria wyznaczania właściwości miejscowej, z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2 pkt 14 i 15.

3. Jeżeli nie można ustalić właściwego dyrektora urzędu kontroli skarbowej, właściwym organem jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej. Przepisy art. 10 ust. 2 pkt 14 i 15 stosuje się.

4. Jeżeli podmiot posiada oddziały na obszarze właściwości miejscowej innego dyrektora urzędu kontroli skarbowej niż właściwy dla siedziby tego podmiotu, do przeprowadzenia czynności kontrolnych w tym oddziale jest uprawniony również inspektor upoważniony przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego ze względu na miejsce położenia tego oddziału.

5. Organ kontroli skarbowej właściwy miejscowo w dniu wszczęcia postępowania kontrolnego pozostaje właściwy aż do dnia jego zakończenia, chociażby w toku postępowania zmieniły się podstawy właściwości.

6. Jeżeli postępowanie kontrolne dotyczy okresu, w którym właściwym miejscowo był inny organ kontroli skarbowej niż w dniu wszczęcia postępowania, właściwym do prowadzenia postępowania za cały okres objęty postępowaniem jest dyrektor urzędu kontroli skarbowej właściwy miejscowo w dniu wszczęcia tego postępowania.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, terytorialny zasięg działania dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, biorąc pod uwagę:

- 1) konieczność zapewnienia realizacji zadań dyrektorów urzędów kontroli skarbowej również na obszarze kilku województw lub ich części;
- 2) dostępność organów kontroli skarbowej;
- 3) administracyjny podział terytorialny państwa;
- 4) konieczność zapobiegania równoczesnemu podejmowaniu czynności w tej samej sprawie przez organy kontroli skarbowej oraz powstawaniu sporów o właściwość między organami kontroli skarbowej.”;

12) w art. 10:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej:

- 1) określa zadania urzędów kontroli skarbowej;
- 2) sprawuje kontrolę wewnętrzną urzędów kontroli skarbowej;
- 3) organizuje szkolenia inspektorów, pracowników wywiadu skarbowego oraz pracowników zatrudnionych w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1;
- 4) organizuje system informacji w urzędach kontroli skarbowej i zapewnia jego współdziałanie z systemem informacji innych instytucji, organizacji państwowych i samorządowych;
- 5) powołuje spośród inspektorów wicedyrektorów urzędów kontroli skarbowej i ich odwołuje;

- 6) upoważnia inspektorów i pracowników zatrudnionych lub oddelegowanych do wykonywania zadań służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych do przeprowadzania czynności kontrolnych, a także, w uzasadnionych przypadkach, decyduje o zmianie inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne;
- 7) wydaje decyzje w sprawach określonych w ustawie;
- 8) wydaje wyniki kontroli;
- 9) ustala plany kontroli;
- 10) przekazuje Komisji Europejskiej plany kontroli w zakresie kontroli środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z innych źródeł zagranicznych;
- 11) analizuje wyniki działalności kontroli skarbowej i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych propozycje ich wykorzystania;
- 12) uczestniczy w pracach międzynarodowych organizacji i instytucji zajmujących się kontrolą skarbową;
- 13) ustala zasady i kryteria dokonywania ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 39 ust. 2a;
- 14) może wyznaczyć dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania kontrolnego, kontroli podatkowej lub przeprowadzenia innej czynności w sprawach z zakresu kontroli skarbowej, także poza właściwością miejscową dyrektora urzędu kontroli skarbowej;
- 15) w uzasadnionych przypadkach może przekazać, w drodze postanowienia, wszczęte postępowanie kontrolne, kontrolę podatkową lub inną czynność w sprawach z zakresu kontroli skarbowej, w tym w sprawach, o których mowa w pkt 14, do dalszego prowadzenia innemu dyrektorowi urzędu kontroli skarbowej; postanowienie doręcza się kontrolowanemu oraz właściwym organom kontroli skarbowej; na postanowienie nie służy zażalenie; podjęte w postępowaniu kontrolnym lub kontroli podatkowej czynności pozostają w mocy;
- 16) prowadzi działalność analityczną i prognostyczną w odniesieniu do negatywnych zjawisk występujących w zakresie kontroli skarbowej oraz przedstawia w tym zakresie informacje i analizy organom administracji rządowej;

17) zapewnia przy pomocy wyodrębnionych komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, o których mowa w art. 11g ust. 1, ochronę fizyczną i techniczną inspektorom i pracownikom, a w uzasadnionych przypadkach także innym osobom, organom i instytucjom państwowym.”,

b) uchyla się ust. 2a,

c) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Kontrola wewnętrzna jest prowadzona przez inspektorów lub pracowników komórki organizacyjnej, o której mowa w ust. 3, na podstawie upoważnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w celu weryfikacji informacji o nieprawidłowościach w zakresie działalności urzędów kontroli skarbowej oraz ujawnienia i usunięcia nieprawidłowości.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonuje zadania określone w ustawie przy pomocy komórek organizacyjnych wyodrębnionych w tym celu w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz koordynuje ich prace.”,

e) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w zakresie kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia sprawności i skuteczności przeprowadzania kontroli, bieżącego reagowania na informacje o występujących nieprawidłowościach i ich usuwania oraz uwzględniając zakres nadzoru sprawowanego przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.”;

13) w art. 11 w ust. 2:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) dokonuje w uzasadnionych przypadkach zmiany inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne;”,

b) dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) prowadzi działalność analityczną i prognostyczną w odniesieniu do negatywnych zjawisk występujących w zakresie kontroli skarbowej oraz przedstawia w tym zakresie informacje i analizy organom administracji rządowej;

7) zapewnia przy pomocy wyodrębnionych komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, o których mowa w art. 11g ust. 1, ochronę fizyczną i techniczną inspektorom i pracownikom, a za zgodą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej także innym osobom, organom i instytucjom państwowym.”;

14) w art. 11a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Inspektorzy i pracownicy mają prawo do:

1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;

2) zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego;

3) zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów, a także badania towarów i pobierania ich próbek, oraz przeprowadzenia kontroli rodzaju używanego paliwa przez pobranie próbek paliwa ze zbiornika pojazdu mechanicznego;

4) zwracania się o niezbędną pomoc do innych jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców i organizacji społecznych, jak również zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, przysługują inspektorom i pracownikom wyłącznie w związku z realizacją zadań ustawowych określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 i 13, art. 10 ust. 2 pkt 17 oraz art. 11 ust. 2 pkt 7, w tym również w związku z wszczętym postępowaniem kontrolnym lub postępowaniem w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe.”;

15) w art. 11b dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określa, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 4, biorąc pod uwagę przypadki uzasadniające potrzebę niezwłocznego udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej lub potrzebę poddania jej niezbędnym badaniom lekarskim, a także czas i organizację tych badań oraz sposób ich dokumentowania.”;

16) w art. 11c ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

1) warunki, sposób i szczegółowy tryb wykonywania czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 – 3 i ust. 2,

2) sposób i tryb współpracy z Policją w zakresie wykonywanych czynności,

3) wzory dokumentów stosowanych w sprawach zatrzymania osoby i kontroli rodzaju paliwa używanego do napędu pojazdu mechanicznego

– biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia sprawności i skuteczności wykonywanych czynności oraz zasady zatrzymywania pojazdów obowiązujące w Policji.”;

17) w art. 11d ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Inspektorzy i pracownicy mogą stosować środki przymusu bezpośredniego wobec osób niepodporządkowujących się ich poleceniom wydanym w celu realizacji zadań określonych w art. 11a ust. 1a.

2. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia podporządkowania się poleceniom, o których mowa w ust. 1, lub do skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora, pracownika lub inną osobę, a także mienie i obiekty administracji skarbowej.”;

18) po art. 11d dodaje się art. 11da w brzmieniu:

„Art. 11da. 1. Środki przymusu bezpośredniego powinny być stosowane przez inspektorów i pracowników w taki sposób, aby ich zastosowanie powodowało możliwie najmniejszą dolegliwość.

2. Można stosować jednocześnie więcej niż jeden środek przymusu bezpośredniego, o ile zastosowanie jednego środka nie odpowiada potrzebom zaistniałej sytuacji lub osiągnięcie podporządkowania się wydanym poleceniom przy zastosowaniu jednego środka okazało się bezskuteczne albo zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że okaże się bezskuteczne.
3. Odstępuje się od stosowania środków przymusu bezpośredniego, gdy osoba, wobec której zastosowano te środki, podporządkowała się wydanym poleceniom.
4. Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób o widocznym kalectwie lub w podeszłym wieku oraz osób, których wygląd wskazuje na wiek poniżej 13 lat, można stosować siłę fizyczną wyłącznie w postaci chwytów obezwładniających.
5. Nie stosuje się kajdanek wobec osób, których wygląd wskazuje na wiek poniżej 17 lat.
6. Nie wolno stosować pałki wobec osób stawiających bierny opór, chyba że zastosowanie siły fizycznej okazało się bezskuteczne.
7. W razie uzasadnionej potrzeby osobę, wobec której zastosowano środki przymusu bezpośredniego, należy niezwłocznie poddać badaniu lekarskiemu lub udzielić jej pierwszej pomocy medycznej. Przepisy wydane na podstawie art. 11b ust. 7 w zakresie poddania badaniu lekarskiemu i udzielenia pierwszej pomocy stosuje się odpowiednio.”;

19) w art. 11g:

a) ust. 1 – 3 otrzymują brzmienie:

„1. Uprawnienia, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2 i 3, art. 11d ust. 1, art. 11e ust. 1 i art. 11f ust. 1, przysługują inspektorom i pracownikom zatrudnionym w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Inspektorom i pracownikom tym przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa.

2. W urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych działa komórka organizacyjna właściwa do prowadzenia działań na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także w zakresie koordynacji i nadzoru działań komórek organizacyjnych utworzonych w urzędach kontroli skarbowej.

3. Dyrektor urzędu kontroli skarbowej może realizować zadania wykonywane przez komórki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, poza obszarem swojego działania, za zgodą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze zarządzenia, wykaz komórek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, oraz liczbę zatrudnionych w nich pracowników i inspektorów.”;

20) w art. 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postępowanie kontrolne jest prowadzone zgodnie z planem kontroli.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Postępowanie kontrolne może być również prowadzone poza planem kontroli, w oparciu o uzyskane informacje lub materiały albo przeprowadzone analizy.”;

21) w art. 13:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wszczęcie kontroli podatkowej następuje przez doręczenie kontrolowanemu lub osobie, o której mowa w art. 281a, albo osobie wymienionej w art. 284 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, upoważnienia do jej przeprowadzenia; art. 282b tej ustawy nie stosuje się.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W czynnościach kontrolnych mogą uczestniczyć osoby uprawnione na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, w tym także przedstawiciele organów Unii Europejskiej oraz, w zakresie realizacji wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, przedstawiciele innych państw.”;

22) art. 13b otrzymuje brzmienie:

„Art. 13b. 1. Inspektor lub pracownik, w związku z prowadzonym u kontrolowanego postępowaniem kontrolnym lub kontrolą podatkową, może żądać od kontrahentów kontrolowanego, z wyjątkiem osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej w okresie objętym postępowaniem kontrolnym lub kontrolą podatkową, przedstawienia dokumentów, w zakresie objętym postępowaniem kontrolnym lub kontrolą podatkową, w celu sprawdzenia ich prawidłowości i rzetelności. Z czynności tych sporządza się protokół.

2. Za kontrahentów kontrolowanego uważa się także wszystkie podmioty prowadzące działalność gospodarczą uczestniczące w dostawie tego samego towaru lub usługi będące zarówno dostawcami, jak i nabywcami biorącymi udział pośrednio lub bezpośrednio w dostawie towaru lub usługi. W takim przypadku żądanie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie dokumentów związanych z tą dostawą towaru lub usługi.

3. Jeżeli miejsce zamieszkania, siedziba lub miejsce wykonywania działalności kontrahenta kontrolowanego znajdują się poza obszarem działania organu kontroli skarbowej, czynności, o których mowa w ust. 1, na zlecenie tego organu może przeprowadzić także inspektor lub pracownik upoważniony przez organ kontroli skarbowej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania, siedzibę lub miejsce wykonywania działalności kontrahenta.”;

23) po art. 13b dodaje się art. 13c w brzmieniu:

„Art. 13c. Inspektor lub pracownik, w związku z prowadzonym u kontrolowanego postępowaniem kontrolnym lub kontrolą podatkową, w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5, jest uprawniony do żądania przedstawienia dokumentów i dokonywania oględzin we wszystkich miejscach realizacji projektu finansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w zakresie objętym postępowaniem kontrolnym lub kontrolą podatkową. Jeżeli miejsce realizacji projektu znajduje się poza obszarem działania organu kontroli skarbowej, czynności na zlecenie tego organu może przeprowadzić także inspektor lub pracownik upoważniony przez organ kontroli skarbowej właściwy ze względu na miejsce realizacji projektu.”;

24) uchyla się art. 14b;

25) w art. 14c ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Kontrolowany ma obowiązek, nie później niż w terminie 3 dni, zawiadomić organ kontroli skarbowej o złożeniu do właściwego organu podatkowego korygującej deklaracji zgodnie z ust. 2 oraz o złożeniu deklaracji korygującej deklarację złożoną zgodnie z ust. 2. W pisemnym uzasadnieniu przyczyn korekty kontrolowany wskazuje w szczególności, że korekta deklaracji jest związana z postępowaniem kontrolnym prowadzonym przez organ kontroli skarbowej.

7. Organ podatkowy informuje niezwłocznie właściwy organ kontroli skarbowej o złożeniu korygującej deklaracji zgodnie z ust. 2 oraz o złożeniu deklaracji korygującej deklarację złożoną zgodnie z ust. 2.”;

26) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. 1. Organ kontroli skarbowej kończy postępowanie kontrolne:

1) decyzją w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, gdy:

a) ustalenia dotyczą podatków, których określanie lub ustalanie należy do właściwości naczelników urzędów skarbowych, oraz podatku akcyzowego, z zastrzeżeniem ust. 2,

b) ustalenia dotyczą opłat i niepodatkowych należności budżetu państwa, których określanie lub ustalanie należy do właściwości naczelników urzędów skarbowych, z zastrzeżeniem pkt 2 lit. a,

c) w trakcie toczącego się postępowania kontrolnego zobowiązanie podatkowe uległo przedawnieniu;

2) wynikiem kontroli, gdy:

a) ustalenia dotyczą nieprawidłowości w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5 i ust. 2,

b) ustalenia dotyczą nieprawidłowości w zakresie innym niż wymieniony w pkt 1, w szczególności w zakresie oświadczeń o stanie majątkowym albo gdy nieprawidłowości nie stwierdzono,

c) kontrolowany złożył zgodnie z art. 14c ust. 2 korygującą deklarację obejmującą w całości stwierdzone nieprawidłowości.

2. Organ kontroli skarbowej kończy postępowanie kontrolne decyzją, o której mowa w art. 115 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, jeżeli kontrolowana spółka cywilna, jawna, partnerska, komandytowa albo komandytowo-akcyjna została rozwiązana w trakcie postępowania kontrolnego.

3. Jeżeli kontrolowany złoży korygującą deklarację w zakresie nieprawidłowości stwierdzonych w postępowaniu kontrolnym zakończonym wynikiem kontroli, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, organ kontroli skarbowej, który wydał wynik kontroli, podejmuje, w formie postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie, zakończone postępowanie kontrolne. Czynności przeprowadzone w postępowaniu kontrolnym, które jest podejmowane, pozostają w mocy.

4. Przed wydaniem decyzji lub wyniku kontroli organ kontroli skarbowej wyznacza kontrolowanemu 7-dniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego.

5. Jeżeli decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 2, nie została doręczona w terminie 6 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania kontrolnego, nie nalicza się odsetek za zwłokę za okres od dnia wszczęcia postępowania kontrolnego do dnia doręczenia decyzji.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się, jeżeli do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczynił się kontrolowany lub jego przedstawiciel lub opóźnienie powstało z przyczyn niezależnych od organu.”;

27) uchyla się art. 24a;

28) w art. 25 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Decyzję, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, doręcza się kontrolowanemu oraz organowi podatkowemu właściwemu dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego, reprezentującemu Skarb Państwa, który staje się wierzycielem obowiązków wynikających z tej decyzji.”;

29) art. 26 – 28 otrzymują brzmienie:

„Art. 26. 1. Od decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, służy odwołanie do właściwego dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej – jeżeli decyzję wydał dyrektor urzędu kontroli skarbowej.

2. Od decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, wydanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz od decyzji w sprawach stwierdzenia nieważności decyzji, uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej oraz o wznowienie postępowania, wydanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej albo przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej, nie służy odwołanie.

3. Od decyzji, o których mowa w ust. 2, stronie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez organ, który wydał decyzję. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa dotyczące odwołań.

4. Właściwym w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej jest:

1) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej albo dyrektor urzędu kontroli skarbowej, jeżeli decyzja została wydana przez ten organ;

2) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, jeżeli decyzja została wydana przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej, z tym że w tym przypadku postępowanie może być wszczęte wyłącznie z urzędu.

5. Do uchylecia lub zmiany decyzji ostatecznej właściwy jest organ kontroli skarbowej, który ją wydał.

6. Organem właściwym w sprawach o wznowienie postępowania jest dyrektor urzędu kontroli skarbowej, jeżeli wydał w sprawie decyzję w ostatniej instancji.

7. Jeżeli przyczyną wznowienia postępowania jest działanie dyrektora urzędu kontroli skarbowej, o wznowieniu postępowania rozstrzyga Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, który równocześnie wyznacza dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do przeprowadzenia postępowania co do przesłanek wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy.

8. W sprawach o wznowienie postępowania zakończonego decyzją ostateczną Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwy jest ten organ.

Art. 27. 1. Wynik kontroli powinien zawierać:

- 1) oznaczenie organu kontroli skarbowej;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) datę wydania;
- 4) zakres postępowania kontrolnego;
- 5) powołanie podstawy prawnej;
- 6) końcowe ustalenia i wnioski w zakresie ustalonym w art. 24 ust. 1 pkt 2;
- 7) termin usunięcia nieprawidłowości wskazanych przez organ kontroli skarbowej;
- 8) podpis organu kontroli skarbowej.

2. Wynik kontroli doręcza się kontrolowanemu oraz, z uwzględnieniem ust. 4, właściwemu organowi lub dysponentowi części budżetu, któremu, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, doręcza się ponadto dokumentację z czynności kontrolnych. Jeżeli wynik kontroli zawiera ustalenia obejmujące zagadnienia należące do właściwości

różnych organów, każdemu z tych organów doręcza się wyciąg z wyniku kontroli i dokumentację zawierającą ustalenia w sprawie, w której właściwy jest ten organ.

3. Jeżeli w wyniku postępowania kontrolnego zostały stwierdzone nieprawidłowości, organ lub dysponent części budżetu, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązany, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia wyniku kontroli lub wyciągu z wyniku kontroli, zawiadomić organ kontroli skarbowej, który wydał wynik kontroli, o sposobie wykorzystania zawartych w nim ustaleń lub o przyczynach ich niewykorzystania.

4. Wynik kontroli w zakresie oświadczenia o stanie majątkowym doręcza się wnioskodawcy postępowania kontrolnego.

5. Wynik kontroli i dokumentacja z czynności kontrolnych w zakresie środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z innych źródeł zagranicznych mogą być przekazane:

- 1) właściwej instytucji zarządzającej;
- 2) organom Unii Europejskiej;
- 3) osobom uprawnionym na podstawie zawartych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
- 4) przedstawicielom innych państw w zakresie realizacji wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

6. Kontrolowany jest obowiązany, z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w ust. 5, w ciągu 30 dni po upływie terminu określonego w ust. 1 pkt 7, poinformować organ kontroli skarbowej o sposobie usunięcia wskazanych nieprawidłowości.

7. Organ kontroli skarbowej może zwrócić się do kontrolowanego o dodatkowe wyjaśnienia w związku z informacją, o której mowa w ust. 6.

Art. 28. Przepisu art. 24 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 nie stosuje się, jeżeli ustalenia postępowania kontrolnego dotyczą spraw zakończonych decyzją organu podatkowego. W tym przypadku organ kontroli skarbowej wydaje wynik kontroli, który przekazuje właściwemu dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego organowi podatkowemu oraz kontrolowanemu.”;

30) w art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do postępowania kontrolnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.”;

31) w art. 32 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej lub dyrektor urzędu kontroli skarbowej może zwrócić się do sprawującego nadzór nad kontrolowanym lub do właściwego organu z notą sygnalizacyjną informującą o dostrzeżonych nieprawidłowościach.”;

32) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. 1. Na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej, wydane w związku z wszczętym postępowaniem przygotowawczym w sprawie o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, banki są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji dotyczących podejrzanego w zakresie:

1) posiadanych rachunków bankowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania rachunkami bankowymi, liczby tych rachunków lub pełnomocnictw, obrotów i stanów tych rachunków, z podaniem wpływów, obciążeń rachunków i ich tytułów oraz odpowiednio ich nadawców i odbiorców;

2) posiadanych rachunków pieniężnych, rachunków papierów wartościowych lub posiadanych pełnomocnictw do dysponowania takimi rachunkami, liczby tych rachunków, a także obrotów i stanów tych rachunków;

3) zawartych umów kredytowych lub umów pożyczki, z podaniem wysokości zobowiązań wynikających z tych kredytów lub pożyczek, celów, na jakie zostały udzielone i sposobu zabezpieczenia ich spłaty, a także umów depozytowych i umów udostępniania skrytek sejfowych;

4) nabytych za pośrednictwem banków akcji Skarbu Państwa lub obligacji Skarbu Państwa, a także obrotu tymi papierami wartościowymi;

5) obrotu wydawanymi przez banki certyfikatami depozytowymi lub innymi papierami wartościowymi.

2. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 4 stosuje się odpowiednio do innych niż banki podmiotów prowadzących przedsiębiorstwa maklerskie.

3. Przepisy ust. 1 pkt 1 i 3 stosuje się odpowiednio do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

4. Towarzystwa funduszy inwestycyjnych, na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej, są obowiązane do sporządzania i przekazywania informacji o dacie nabycia, liczbie, cenie i wartości nabytych jednostek uczestnictwa oraz o dacie odkupienia, liczbie i wartości odkupionych jednostek uczestnictwa, kwocie wypłaconej uczestnikowi funduszu za odkupione jednostki uczestnictwa, a także o dacie i kwocie dochodów funduszu wypłaconych uczestnikowi; przepis ust. 1, w części dotyczącej przesłanek wystąpienia z żądaniem, stosuje się odpowiednio.

5. Zakład ubezpieczeń, osoby i podmioty, za pomocą których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe, oraz towarzystwo emerytalne, na pisemne żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej, są obowiązane do sporządzenia i przekazania informacji o stronie umowy ubezpieczeniowej lub o osobie będącej członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz o wpłaconych i wypłaconych kwotach w związku z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi oraz w związku z uczestnictwem w otwartym funduszu emerytalnym; przepis ust. 1, w części dotyczącej przesłanek wystąpienia z żądaniem, stosuje się odpowiednio.

6. Udzielenie informacji, o których mowa w ust. 1 – 5, następuje nieodpłatnie.

7. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1 – 5, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej albo dyrektor urzędu kontroli skarbowej określa zakres informacji oraz termin ich przekazania; żądanie oznacza się klauzulą „Tajemnica skarbowa”, a jego przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne stanowiące tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów o ochronie informacji niejawnych.”;

33) w art. 33a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z żądaniem sporządzenia i przekazania informacji w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 1 – 5, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej albo dyrektor urzędu kontroli skarbowej może wystąpić również w związku z postępowaniem kontrolnym, po uprzednim wezwaniu kontrolowanego do udzielenia informacji z tego zakresu albo do upoważnienia instytucji finansowych do przekazania tych informacji, jeżeli kontrolowany uprzednio:

- 1) nie wyraził zgody na udzielenie tych informacji albo
- 2) nie upoważnił organu kontroli skarbowej do wystąpienia do instytucji finansowych wymienionych w art. 33 ust. 1 – 5 o przekazanie tych informacji, albo
- 3) w terminie wyznaczonym przez organ kontroli skarbowej nie udzielił informacji lub upoważnienia, o których mowa w pkt 1 lub 2, albo
- 4) udzielił informacji, które wymagają uzupełnienia lub porównania z informacjami pochodzącymi z instytucji finansowych.”,

b) w ust. 2 w pkt 2 lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) kontrolowany nie wyraził zgody na udzielenie organowi kontroli skarbowej upoważnienia do zażądania tych informacji, lub

c) w terminie określonym przez organ kontroli skarbowej kontrolowany nie udzielił informacji albo upoważnienia.”,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Instytucje finansowe wymienione w art. 33 ust. 1 – 5 odmawiają udzielenia informacji, jeżeli żądanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej nie spełnia wymogów formalnych, o których mowa w ust. 2.

4. Występując z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej albo dyrektor urzędu kontroli skarbowej powinien zwracać szczególną uwagę na zasadę wzajemnego zaufania między instytucjami finansowymi a ich klientami; przepis art. 33 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.”;

34) art. 33b otrzymuje brzmienie:

„Art. 33b. 1. W toku postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzonego przez inspektora jako finansowy organ postępowania przygotowawczego bądź w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej albo Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej dostęp do informacji uzyskanych w trybie, o którym mowa w art. 33 lub 33a, przysługuje wyłącznie inspektorowi prowadzącemu postępowanie lub czynności kontrolne, pracownikowi dokonującemu czynności kontrolnych i ich przełożonemu oraz właściwym organom kontroli skarbowej.

2. Informacje uzyskane w trybie, o którym mowa w art. 33 lub 33a, należy przechowywać w pomieszczeniu zabezpieczonym zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

3. Po zakończeniu postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe lub kontrolnego informacje uzyskane w trybie, o którym mowa w art. 33 lub 33a, są wyłączane z akt sprawy i przechowywane zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych; Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej albo dyrektor urzędu kontroli skarbowej dokonuje w aktach sprawy adnotacji o wyłączeniu informacji.

4. Ponowne włączenie do akt sprawy informacji uzyskanych w trybie, o którym mowa w art. 33 lub 33a, następuje wyłącznie w przypadkach określonych w art. 24 ust. 3 i art. 34a.”;

35) w art. 34:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Informacje gromadzone i przetwarzane w ramach kontroli skarbowej, w tym na podstawie art. 7c i 7d, stanowią tajemnicę skarbową, z wyjątkiem informacji gromadzonych i przetwarzanych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 – 7.”,

b) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osoby odbywające staż, praktykę zawodową lub studencką w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zachowanie tajemnicy skarbowej obowiązuje również po ustaniu zatrudnienia, stażu lub praktyki.”;

36) w art. 34a:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organom podatkowym albo innym organom kontroli skarbowej – w razie złożenia odwołania od decyzji lub w związku z wszczętym, na podstawie uprzednio wydanego postanowienia, postępowaniem podatkowym albo w związku z wszczętym postępowaniem kontrolnym lub postępowaniem w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe;”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, akta spraw są oznaczane oraz przekazywane w sposób przewidziany w art. 33 ust. 7.”,

c) w ust. 5:

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) sądowi, prokuratorowi, a także upoważnionym pisemnie przez prokuratora funkcjonariuszom Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straży Granicznej lub Centralnego Biura Antykorupcyjnego – w związku z toczącym się postępowaniem;”

– uchyla się pkt 6a i 6b,

– dodaje się pkt 9 – 11 w brzmieniu:

„9) organom właściwym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia czynności sprawdzających i postępowania na podstawie przepisów o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;

10) Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa – w związku z prowadzonym postępowaniem oraz wydawaniem opinii prawnej;

11) wojewodzie lub Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców – w zakresie prowadzonych postępowań dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

37) w art. 34b w ust. 3:

a) po pkt 4b dodaje się pkt 4c w brzmieniu:

„4c) akredytowanym agencjom płatniczym realizującym zadania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej;”

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) innym organom – w przypadkach i na zasadach określonych w art. 27 ust. 2 i 5.”;

38) uchyla się art. 35;

39) w art. 36 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Kontrola skarbowa obejmuje przeprowadzanie czynności wywiadu skarbowego przez komórki organizacyjne wchodzące w skład jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, zwane dalej „wywiadem skarbowym”.

2. Przeprowadzanie czynności wywiadu skarbowego polega, z zachowaniem ograniczeń wynikających z art. 36aa – 36h, na uzyskiwaniu, gromadzeniu, przetwarzaniu i wykorzystywaniu informacji o dochodach, obrotach, rzeczach i prawach majątkowych podmiotów podlegających kontroli skarbowej w celu wykonania zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 3 i pkt 12 – 14 oraz w ust. 2. Czynności w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 12, wykonuje wyłącznie wywiad skarbowy.”;

40) w art. 36aa ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych pracownicy wywiadu skarbowego mają prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych oraz dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom – wyłącznie w toku czynności podejmowanych w celu ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw skarbowych lub przestępstw, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13, oraz naruszeń przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 12.”;

41) w art. 36b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dane identyfikujące: abonenta, zakończenia sieci lub urządzenia telekomunikacyjne, między którymi wykonano połączenie, oraz dane dotyczące uzyskania lub próby uzyskania połączenia między określonymi urządzeniami telekomunikacyjnymi lub zakończeniami sieci, a także okoliczności i rodzaj wykonywanego połączenia, w szczególności dane transmisyjne i dane o lokalizacji, posiadane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, są przez nich udostępniane wywiadowi skarbowemu oraz przetwarzane przez wywiad skarbowy – wyłącznie w celu ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw skarbowych lub przestępstw, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 13, oraz naruszeń przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 12.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Występowanie o dane, o których mowa w ust. 1, i ich udostępnianie może następować za pomocą sieci telekomunikacyjnej, w sposób zabezpieczający je przed dostępem osób nieuprawnionych.”;

42) art. 36ca ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ramach czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez wywiad skarbowy w celu wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw, o których mowa w art. 36c ust. 1, oraz naruszeń przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 12, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może zarządzić niejawne nadzorowanie wytwarzania, przemieszczania i przechowywania przedmiotów przestępstwa oraz obrotu nimi, jeżeli nie stworzy to zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego oraz jeżeli inne środki okazały się bezskuteczne lub zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że będą nieskuteczne lub nieprzydatne.”;

43) w art. 36d w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zawierają dowody pozwalające na wszczęcie albo mające znaczenie dla postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia, kierownik komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych właściwej w sprawach wywiadu skarbowego przekazuje właściwemu prokuratorowi, w razie potrzeby, z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawach o przestępstwo lub wykroczenie.”;

44) w art. 36f ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wywiad skarbowy współdziała z organami, służbami i instytucjami państwowymi uprawnionymi do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz właściwymi organami i instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej, a także, w przypadkach i na zasadach określonych w odrębnych ustawach, z innymi organami.”;

45) uchyla się art. 36k;

46) w art. 37a ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pracownikom wywiadu skarbowego przysługuje prawo do stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz posiadania i użycia broni palnej. Art. 11d, art. 11da, art. 11e ust. 1, art. 11f ust. 1 – 3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11b ust. 7, art. 11e ust. 2, art. 11f ust. 4 i art. 11g ust. 4 w zakresie przydziału broni służbowej, stosuje się odpowiednio.”;

47) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Inspektorzy oraz pracownicy kontroli skarbowej”;

48) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. 1. Czynności związane z realizacją zadań ustawowych wykonują inspektorzy i pracownicy. Inspektorzy i pracownicy, wykonując czynności służbowe, posługują się legitymacjami służbowymi i znakami identyfikacyjnymi.

2. Inspektor prowadzi samodzielnie czynności kontrolne.

3. Do wyłączenia inspektora stosuje się odpowiednio art. 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

4. Inspektor może powierzyć dokonywanie czynności kontrolnych pod swoim nadzorem upoważnionym pracownikom oraz upoważnionym przedstawicielom instytucji Unii Europejskiej w przypadku uczestniczenia tych osób w kontroli środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z wyłączeniem:

1) zarządzania inwentaryzacji;

2) przesłuchiwanie świadków;

3) przesłuchiwanie kontrolowanego w charakterze strony;

4) dokonywania ostatecznych obliczeń należności budżetowych;

5) czynności, o których mowa w art. 288 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

5. Inspektorzy prowadzą postępowanie przygotowawcze, w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego, Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia i Kodeksu karnego skarbowego, w sprawach z zakresu kontroli skarbowej.

6. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, jako organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, może upoważnić inspektora zatrudnionego w komórce organizacyjnej, o której mowa w art. 10 ust. 3, właściwej w sprawach nadzoru nad postępowaniami w sprawach o przestępstwa skarbowe prowadzonymi przez inspektorów do wykonywania w jego imieniu uprawnień i obowiązków wynikających z przepisów Kodeksu karnego skarbowego.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wzory legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych, organy właściwe do ich wydawania, sposób ich wydawania, wymiany, składania do depozytu i zwrotu oraz posługiwania się nimi, uwzględniając w szczególności zapewnienie właściwej ich ochrony.”;

49) w art. 39:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw publicznych;

2) ma nieposzlakowaną opinię i nie został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Inspektorem może być również osoba zatrudniona w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej, która jest wpisana na listę doradców podatkowych, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 4.”

c) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Inspektorzy, którzy wykonują czynności kontrolne lub prowadzą postępowania przygotowawcze, o których mowa w art. 38 ust. 5, podlegają ocenie kwalifikacyjnej nie rzadziej niż raz na 24 miesiące i nie częściej niż raz na 12 miesięcy.”;

50) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. 1. Inspektorów powołuje i odwołuje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

2. Akt powołania na stanowisko inspektora powinien określać:

1) imię i nazwisko;

2) jednostkę organizacyjną, w której inspektor wykonuje czynności służbowe;

3) rodzaj stanowiska inspektora;

4) datę powołania.

3. Stanowisko pracy, wynagrodzenie oraz inne elementy związane z wykonywaniem czynności służbowych inspektora określi kierownik jednostki organizacyjnej wskazanej w akcie powołania, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od daty powołania.

4. W przypadku zmiany rodzaju stanowiska inspektora Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej dokonuje zmiany treści aktu powołania. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

51) po art. 40 dodaje się art. 40a w brzmieniu:

„Art. 40a. 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, gdy jest to uzasadnione potrzebami kontroli skarbowej, może oddelegować inspektora do wykonywania zadań służbowych w innej jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej albo poza kontrolą skarbową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego.

2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może oddelegować inspektora, na jego wniosek lub za jego zgodą, do wykonywania zadań służbowych w innej jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej lub poza kontrolą skarbową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb oddelegowania, przyznawania wynagrodzenia oraz innych świadczeń przysługujących inspektorowi w czasie oddelegowania oraz organy uprawnione do występowania z wnioskiem o oddelegowanie inspektora, biorąc pod uwagę:

- 1) sytuację rodzinną inspektora;
- 2) charakter zadań służbowych w innej jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej oraz poza kontrolą skarbową, do których inspektor może być oddelegowany;
- 3) sposób zgłaszania wniosku i wyrażania zgody przez inspektora na oddelegowanie;
- 4) tryb postępowania w przypadku zmiany warunków oddelegowania, uprawnienia i świadczenia przysługujące inspektorowi w tym czasie, w szczególności w zakresie ustalania i wypłaty wynagrodzenia oraz prawa do urlopu;
- 5) tryb i sposób odwołania inspektora z oddelegowania oraz zwolnienia inspektora przez instytucję ze stanowiska, które zajmował w niej podczas oddelegowania;
- 6) sposób udokumentowania przez inspektora poniesionych kosztów oddelegowania, w tym podróży.”;

52) w art. 41 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Organ prowadzący postępowanie przygotowawcze w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego, z wyłączeniem finansowego organu postępowania przygotowawczego, zawiadamia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o zamiarze przesłuchania inspektora w charakterze świadka albo podejrzanego co do faktów, o których dowiedział się w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Zdanie pierwsze stosuje się do sądu, jeżeli przesłuchanie inspektora następuje po raz pierwszy na rozprawie głównej.”;

53) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora z zajmowanego stanowiska w przypadku:

- 1) otrzymania negatywnej oceny kwalifikacyjnej potwierdzonej ponowną negatywną oceną;
- 2) utraty nieposzlakowanej opinii;
- 3) podjęcia zatrudnienia poza urzędem kontroli skarbowej albo komórkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 10 ust. 3;
- 4) przyjęcia obywatelstwa innego państwa;
- 5) złożenia przez inspektora rezygnacji z zajmowanego stanowiska;
- 6) orzeczenia przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych trwałej niezdolności do pracy uniemożliwiającej wykonywanie obowiązków inspektora.

2. Odwołanie ze stanowiska inspektora z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 jest równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Odwołanie następuje z upływem okresu wypowiedzenia.

3. Odwołanie ze stanowiska inspektora z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 3 – 6 nie jest równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy. Nowe warunki pracy i płacy na stanowisku zajmowanym lub równorzędnym z zajmowanym przed powołaniem na stanowisko inspektora proponuje dyrektor urzędu kontroli skarbowej, w którym jest zatrudniony inspektor, albo dyrektor generalny urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych – jeżeli inspektor jest zatrudniony w tym urzędzie.”;

54) po art. 42 dodaje się art. 42a – 42k w brzmieniu:

„Art. 42a. 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może odwołać inspektora z zajmowanego stanowiska w przypadku:

- 1) osiągnięcia wieku 65 lat, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe inne niż określone w art. 42d ust. 1 pkt 3;
- 3) jego nieobecności w pracy z powodu choroby trwającej dłużej niż rok;
- 4) ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków członka korpusu służby cywilnej, jeżeli wina inspektora jest oczywista;
- 5) popełnienia w czasie trwania umowy o pracę albo stosunku pracy przestępstwa, które uniemożliwia dalsze zatrudnienie, jeżeli przestępstwo jest oczywiste lub zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem.

2. W przypadku odwołania:

- 1) z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 1 – przepis art. 42 ust. 2 stosuje się odpowiednio;
- 2) z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 2 – przepis art. 42 ust. 3 stosuje się odpowiednio;
- 3) z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – 5 – odwołanie jest równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy bez wypowiedzenia.

3. Odwołanie z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, nie może nastąpić po upływie miesiąca od dnia uzyskania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej wiadomości o okoliczności uzasadniającej odwołanie.

Art. 42b. Rozwiązanie stosunku pracy z inspektorem może nastąpić w drodze porozumienia stron lub za trzymiesięcznym wypowiedzeniem na skutek rezygnacji inspektora.

Art. 42c. Rozwiązanie stosunku pracy z inspektorem może nastąpić tylko w przypadkach określonych w art. 42 – 42b. Do rozwiązania stosunku pracy inspektora nie stosuje się przepisów Kodeksu pracy oraz ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505) dotyczących przyczyn jego rozwiązania.

Art. 42d. 1. Stosunek pracy inspektora wygasa w przypadku:

- 1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 2) prawomocnego orzeczenia pozbawienia praw publicznych;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby cywilnej lub z pracy w urzędzie;
- 5) upływu trzech miesięcy nieobecności w pracy z powodu tymczasowego aresztowania;
- 6) śmierci inspektora.

2. Wygaśnięcie stosunku pracy inspektora stwierdza Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej powołuje na stanowisko inspektora osobę, której stosunek pracy wygasł z przyczyny, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jeżeli postępowanie karne lub postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe zostało umorzone albo wydany został prawomocny wyrok uniewinniający; nie dotyczy to warunkowego umorzenia postępowania karnego oraz wydania wyroku o zezwoleniu na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

4. Powołanie, o którym mowa w ust. 3, może nastąpić wyłącznie na podstawie wniosku inspektora, którego stosunek pracy wygasł, złożonego nie później niż 3 miesiące od umorzenia postępowania karnego lub postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe albo wydania prawomocnego wyroku uniewinniającego.

Art. 42e. W razie likwidacji jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, w której inspektor wykonuje pracę, lub reorganizacji tej jednostki w sposób uniemożliwiający dalsze zatrudnienie inspektora Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przenosi go do innej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej.

Art. 42f. Pracę w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym może podjąć osoba, która:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw publicznych;
- 2) ma nieposzlakowaną opinię i nie została skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

3) posiada co najmniej średnie wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotowa jest się podporządkować;

4) daje rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Art. 42g. 1. Informacje o wolnych stanowiskach pracy w wywiadzie skarbowym, kandydatach zgłaszających się do naboru na te stanowiska oraz o zatrudnieniu w wyniku naboru na te stanowiska nie podlegają upowszechnianiu ani udostępnianiu.

2. Do obsady stanowisk kierujących komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach wywiadu skarbowego przepisów rozdziału 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej nie stosuje się.

Art. 42h. 1. Zdolność fizyczną i psychiczną kandydatów do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, inspektorów i pracowników zatrudnionych w tych komórkach oraz kandydatów do pracy w wywiadzie skarbowym, a także pracowników wywiadu skarbowego, ustalają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Koszty ustalania zdolności fizycznej i psychicznej przez komisje lekarskie ponosi minister właściwy do spraw finansów publicznych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb orzekania o zdolności do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym,

2) wykaz chorób i ułomności, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia,

3) kategorie zdolności do pracy,

4) tryb kierowania do komisji lekarskiej,

5) wzór karty skierowania do komisji lekarskiej

– biorąc pod uwagę możliwość skierowania do komisji z urzędu lub na prośbę osoby ubiegającej się o wydanie orzeczenia lekarskiego oraz możliwość złożenia odwołania od każdego nieprawomocnego orzeczenia komisji lekarskiej.

Art. 42i. 1. Przyjęcie kandydata do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym poprzedza się postępowaniem kwalifikacyjnym, na które składa się:

- 1) przyjęcie podania o przyjęcie do pracy, kwestionariusza osobowego, a także dokumentów stwierdzających wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o uprzednim zatrudnieniu;
- 2) rozmowa kwalifikacyjna;
- 3) postępowanie sprawdzające, określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych;
- 4) ustalenie zdolności fizycznej i psychicznej do pracy;
- 5) badanie psychologiczne i psychofizjologiczne;
- 6) egzamin sprawności fizycznej – w przypadku kandydatów do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1.

2. Postępowanie kwalifikacyjne w stosunku do funkcjonariuszy lub byłych funkcjonariuszy Inspekcji Celnej, Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz funkcjonariuszy celnych, zatrudnionych uprzednio w wyodrębnionych komórkach administracji celnej, o których mowa w art. 6zl ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 lipca 2006 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 167, poz. 1399), a także byłych pracowników wywiadu skarbowego lub komórek organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, którzy ubiegają się o przyjęcie do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym można, za zgodą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, ograniczyć. Ograniczenie nie może dotyczyć etapów postępowania określonych w ust. 1 pkt 1 – 3.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym, a także wzór składanego przez te osoby kwestionariusza

osobowego, biorąc pod uwagę czynności niezbędne do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego i ustalenia w jego toku przydatności i predyspozycji do pracy.

Art. 42j. 1. Inspektorzy i pracownicy zatrudnieni w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym mogą być skierowani, z urzędu albo na własną prośbę, na badania lekarskie lub psychologiczne, w celu określenia ich stanu zdrowia oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do pracy w tych komórkach.

2. Inspektorzy i pracownicy, o których mowa w ust. 1, mogą być również poddani badaniom psychofizjologicznym. Na badanie kieruje Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

3. Trwała utrata zdolności do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, albo wywiadzie skarbowym orzeczona przez właściwą komisję lekarską stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, o ile nie jest możliwe przeniesienie pracownika na stanowisko niewymagające takich predyspozycji w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej, w której jest zatrudniony.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do pracownika, o którym mowa w ust. 1, który dwukrotnie, bez usprawiedliwienia nie stawił się przed komisją lekarską, do której został skierowany w celu określenia jego stanu zdrowia.

5. Trwała utrata zdolności do pracy w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, albo wywiadzie skarbowym orzeczona przez właściwą komisję lekarską lub dwukrotne nieusprawiedliwione niestawienie się przed tą komisją przez inspektora stanowi podstawę do przeniesienia go na stanowisko niewymagające takich predyspozycji w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej, w której jest zatrudniony.

6. Do urzędników służby cywilnej zatrudnionych w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym stosuje się przepis ust. 5.

Art. 42k. 1. Czas pracy inspektorów i pracowników zatrudnionych w komórkach organizacyjnych, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym jest określony wymiarem ich obowiązków, z uwzględnieniem prawa do odpoczynku.

2. Czas pracy inspektorów i pracowników, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać przeciętnie 40 godzin tygodniowo w czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym.

3. Wykonywanie zadań służbowych nie może przekraczać, łącznie z pracą w godzinach nadliczbowych, przeciętnie 48 godzin w tygodniu, w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w ust. 2. W zamian za czas pracy przekraczający 40 godzin pracy w tygodniu, inspektorowi i pracownikowi przysługuje czas wolny od pracy w takim samym wymiarze.

4. Inspektorom i pracownikom, o których mowa w ust. 1, przysługuje prawo co najmniej do:

1) 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku w każdej dobie;

2) 24 godzin nieprzerwanego odpoczynku w okresie 7-dniowym.

5. Przepisy ust. 2 – 4 nie mają zastosowania w przypadku konieczności:

1) wykonania czynności służbowych, jeżeli nie mogą one zostać przerwane;

2) zapewnienia ciągłości pracy na stanowiskach, na których jest wymagane jej utrzymanie w sposób ciągły.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, rozkład i system czasu pracy inspektorów i pracowników, o których mowa w ust. 1, oraz tryb udzielania im czasu wolnego w zamian za pracę w wymiarze przekraczającym średnio 40 godzin tygodniowo, biorąc pod uwagę zagwarantowanie prawa do odpoczynku oraz prawidłową realizację zadań kontroli skarbowej.”;

55) po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Kara pieniężna

Art. 43a. 1. W przypadku nieudzielenia informacji, o których mowa w art. 7c ust. 1 i art. 7d ust. 1 i 2, organ kontroli skarbowej może w drodze decyzji nałożyć na podmiot, o którym mowa w art. 7c ust. 1 i art. 7d ust. 1 i 2, karę pieniężną w wysokości do 5 000 zł.

2. Kara pieniężna nie może zostać nałożona do czasu, kiedy postanowienie organu kontroli skarbowej w sprawie udzielenia informacji stało się ostateczne.

3. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, wydanej przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej stronie służy odwołanie do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

4. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, wydanej przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej nie służy odwołanie, jednakże stronie służy wniosek do tego organu o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące odwołań stosuje się odpowiednio.

5. Do postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

6. Kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 po ust. 1b dodaje się ust. 1c i 1d w brzmieniu:

„1c. Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadań należących do zakresu działania dyrektorów izb skarbowych, naczelników urzędów skarbowych oraz kontrolę urzędów obsługujących te organy, a także przestrzegania zasad etyki zawodowej, bezstronności i obiektywizmu działania pracowników.

1d. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w zakresie kontroli, o której mowa w ust. 1c, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawności i skuteczności przeprowadzania kontroli, bieżącego reagowania na informacje o występujących nieprawidłowościach i ich usuwania oraz uwzględniając zakres sprawowanego nadzoru.”;

2) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Dzień 31 lipca ustanawia się Dniem Skarbowości.”;

3) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Pracownikom podległym ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, wykonującym kontrolę podatkową oraz kontrolę, o której mowa w art. 5 ust. 1c, przysługuje miesięczny dodatek kontrolerski do wynagrodzenia, w wysokości do 50 % wynagrodzenia.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób przyznawania dodatku, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając potrzebę zwiększenia skuteczności kontroli przez zapewnienie motywacji pracowników do jej sprawnego wykonywania.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2008 r. Nr 73, poz. 443, Nr 130, poz. 829 i Nr 180, poz. 1112) w art. 10 w ust. 1 w pkt 2 uchyla się lit. b.

Art. 4.

W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁵⁾) w art. 49 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku udostępnienia informacji objętej tajemnicą zawodową prokuratorowi, w związku z powzięciem podejrzenia o popełnienie przestępstwa, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, albo na żądanie prokuratora lub sądu, albo innych właściwych organów państwowych, w związku z toczącymi się postępowaniami w sprawach dotyczących działalności funduszu, towarzystwa lub depozytariusza, w tym także na żądanie organu nadzoru, w związku ze sprawowaniem przez niego nadzoru nad działalnością funduszy.”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.³⁾) w art. 298 po pkt 6a dodaje się pkt 6b w brzmieniu:

„6b) Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa – w związku z prowadzonym postępowaniem oraz wydawaniem opinii prawnej;”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późn. zm.⁶⁾) po art. 114 dodaje się art. 114a w brzmieniu:

„Art. 114a. Postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe może być zawieszona, jeżeli jego prowadzenie jest utrudnione ze względu na toczące się postępowanie przed organami kontroli skarbowej, organami podatkowymi, organami celnymi lub sądami administracyjnymi.”.

Art. 7.

W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.⁷⁾) w art. 19 w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach;”.

Art. 8.

Czynności w zakresie certyfikacji i wydawania deklaracji zamknięcia pomocy finansowej ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, podjęte i niezakończone przez organy kontroli skarbowej przed dniem wejścia w życie ustawy prowadzi się według przepisów dotychczasowych.

Art. 9.

1. Do naboru pracowników komórek, o których mowa w art. 11g ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się art. 11g ust. 2 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11g ust. 3 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 1, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do naboru pracowników wywiadu skarbowego stosuje się art. 11g ust. 2 i art. 36k ust. 2 i 3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11g ust. 3 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 1, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10.

1. Postępowania kontrolne wszczęte i niezakończone przez organy kontroli skarbowej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi się według przepisów dotychczasowych.

2. Wszczęte i niezakończone w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznych oraz wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną dyrektora urzędu kontroli

skarbowej prowadzą organy właściwe w tych sprawach od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przy czym wszystkie podjęte w postępowaniu czynności pozostają w mocy.

3. Obowiązki i uprawnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej jako strony w sprawach uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznych oraz wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną dyrektora urzędu kontroli skarbowej, w których w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przysługuje lub została wniesiona skarga do sądu administracyjnego, przejmują organy właściwe w tych sprawach od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11.

Legitymacje służbowe oraz znaki identyfikacyjne wydane inspektorom kontroli skarbowej i pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 1 zachowują ważność.

Art. 12.

Do inspektorów kontroli skarbowej powołanych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy art. 42 – 42e ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13.

Do doradców podatkowych, którzy zawiesili wykonywanie zawodu i nie zostali skreśleni z listy doradców podatkowych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy wymienionej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 14.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ust. 5, art. 9 ust. 2 i 3, art. 11c ust. 3 ustawy wymienionej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 38 ust. 7, art. 9 ust. 2 oraz art. 11c ust. 3 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 15.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 15 oraz pkt 54 w zakresie dodawanych art. 42f – 42k, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych, ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy i ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 171, poz. 1207, z 2008 r. Nr 110, poz. 707, Nr 209, poz. 1318 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.
- ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.
- ⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, z 2008 r. Nr 180, poz. 1109 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.
- ⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 66, poz. 410, Nr 215, poz. 1355 i Nr 237, poz. 1651 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11 i Nr 8, poz. 39.
- ⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, Nr 82, poz. 557, Nr 102, poz. 691 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 234, poz. 1571 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

UZASADNIENIE

Projekt zmian w ustawie o kontroli skarbowej modyfikuje bądź koryguje niektóre rozwiązania organizacyjne i doprecyzowuje przepisy regulujące uprawnienia organów kontroli skarbowej, szczególnie w zakresie dostępu organów kontroli skarbowej do informacji oraz zadań realizowanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Znowelizowane zostają również przepisy z zakresu procedury postępowania kontrolnego, których stosowanie wywołuje rozbieżności interpretacyjne lub które w obecnym kształcie ograniczają efektywność działania kontroli skarbowej. Uproszczeniu i uelastycznieniu uległ także proces kontroli i audytu środków pochodzących z UE. Celem projektu jest także modyfikacja statusu inspektora kontroli skarbowej oraz możliwość poszerzenia kadry inspektorskiej o osoby posiadające uprawnienia doradców podatkowych. Ponadto projekt dostosowuje przepisy ustawy o kontroli skarbowej w zakresie pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 czerwca 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 110, poz. 707).

Zmiany w art. 1 ust. 2, nowe brzmienie art. 2 ust. 1 oraz uchylenie art. 3 ma na celu doprecyzowanie oraz zapewnienie większej przejrzystości zakresu kontroli skarbowej.

Nowe brzmienie art. 1 ust. 2, art. 2 ust. 2 pkt 12 oraz uchylenie art. 3 ma na celu wyłączenie z celów i zakresu kontroli skarbowej zagadnień związanych z obrotem towarowym z zagranicą i obrotem towarami przywożonymi z zagranicy w zakresie, w jakim stanowią one powielenie zadań realizowanych przez organy celne i Służbę Celną. W przypadku kontroli obrotu towarowego z zagranicą powielanie zadań Służby Celnej i kontroli skarbowej dotyczy nie tylko posiadania przez obie służby analogicznych uprawnień. Postępowania kontrolne w zakresie obrotu towarowego z zagranicą nie kończą się rozstrzygnięciem organu kontroli skarbowej, lecz wynikiem kontroli. Tym samym organy celne zobowiązane są na podstawie wyniku kontroli ponownie przeprowadzić postępowanie (gdzie wynik kontroli jest tylko jednym z dowodów), aby wydać decyzję. Przedmiotowa zmiana nie będzie miała natomiast wpływu na zadania kontroli skarbowej w zakresie opodatkowania podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym w transakcjach z krajami trzecimi i transakcjach wewnątrzspółnotowych. Kontrola takich transakcji będzie realizowana tak jak dotychczas

w zakresie kontroli skarbowej, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1. Wprowadzenie przedmiotowej zmiany wprowadzi przejrzystość w określaniu organów właściwych w sprawie kontroli przestrzegania prawa w związku z przywozem i wywozem towarów oraz zlikwiduje zagrożenie wielokrotnego podejmowania czynności kontrolnych przez różne organy w stosunku do tych samych czynności obrotu.

Jednocześnie nowe brzmienie art. 2 ust. 12 ma na celu umożliwienie wykorzystywania uprawnień kontroli skarbowej – wywiadu skarbowego do realizacji niektórych zadań nałożonych na państwa członkowskie postanowieniami Konwencji sporządzonej na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi. Zadania kontroli skarbowej ograniczone będą do wykonywania wyłącznie zadania nadzoru transgranicznego osób oraz dostawy kontrolowanej. Powierzenie tych zadań kontroli skarbowej uzasadnione jest faktem, iż w resorcie finansów wyłącznie kontrola skarbową – wywiad skarbowy posiada uprawnienia do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych oraz niejawnego nadzorowania przesyłek. Pozostałe zadania wynikające z Konwencji, niewymagające podejmowania czynności operacyjnych, będzie wykonywała Służba Celna.

Nowelizacja art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 ma na celu zapewnienie spójności terminologicznej przepisów ustawy o kontroli skarbowej i przepisów materialnego prawa podatkowego (art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych) oraz zapewnienie ich większej przejrzystości. Obecne brzmienie nowelizowanych przepisów wskazuje, iż do zakresu kontroli skarbowej należy ujawnianie i kontrola dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów. Natomiast przepis art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych posługuje się pojęciem „przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych”. Ponadto w celu zapewnienia większej przejrzystości zakresu kontroli skarbowej kontrola przychodów nieujawnionych i nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach została umieszczona w jednym punkcie ustępu 1 (obecnie znajduje się w dwóch – pkt 2 i 3) oraz tak jak obecnie powiązana została z kontrolą źródeł pochodzenia majątku.

Z uwagi na fakt, iż kontrola źródeł pochodzenia majątku może, co do zasady, zostać przeprowadzona wyłącznie w związku z kontrolą przychodów nieujawnionych i nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, zaś w przypadku ujawniania i kontroli niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej nie występują przychody nieujawnione, przedmiotowa zmiana ma charakter dostosowawczy i porządkujący oraz nie spowoduje zmian w dotychczasowym zakresie kontroli skarbowej dotyczącym kontroli

przychodów nieujawnionych i niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach, kontroli pochodzenia majątku oraz w zakresie kontroli i ujawniania niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej.

W związku z nowelizacją art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 odpowiedniej zmianie uległ art. 2 ust. 2.

Zmiana brzmienia art. 2 ust. 1 pkt 4 związana jest z pojawiającymi się wątpliwościami w zakresie interpretacji co do zakresu kontroli skarbowej w przedmiocie środków publicznych. Na podstawie obecnego brzmienia nowelizowanych przepisów pojawiają się interpretacje ograniczające uprawnienia organów kontroli skarbowej wyłącznie do kontroli środków publicznych podlegających zwrotowi. Taka interpretacja przepisów jest niezgodna z ich celem i pozostawia poza zakresem kontroli zdecydowaną większość środków publicznych, w tym np. dotacje udzielane z budżetu państwa. Proponowana nowelizacja art. 2 ust. 1 pkt 4 ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych i doprecyzowanie, iż do zakresu kontroli skarbowej należy kontrola celowości i zgodności z prawem gospodarowania wszystkich środków publicznych, niezależnie od tego, czy podlegają one zwrotowi lub mają charakter bezzwrotny. Jednocześnie nowelizacja dostosowuje brzmienie przepisu do definicji środków publicznych, określonej w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. W związku z tym, iż ustawa o finansach publicznych do środków publicznych zalicza również środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, nowelizacja przepisu nie spowoduje zmian w zakresie kontroli skarbowej w odniesieniu do środków pochodzących z Unii Europejskiej.

Zmiana art. 2 ust. 1 pkt 7 jest związana ze zmianą art. 3a i ma charakter dostosowawczy.

Rezygnacja z dotychczasowego zadania określonego w art. 2 ust. 1 pkt 13 podyktowana jest faktem, iż inne organy państwowe, właściwe z uwagi na zakres swoich kompetencji, nie składały wniosków o realizację kontroli skarbowej w przedmiotowym zakresie. W związku z tym istnienie takiego uprawnienia kontroli skarbowej jest nieuzasadnione. Ponadto nowe brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 13 związane jest z uchyceniem art. 3 (art. 2 ust. 1 pkt 13 stanowi odpowiednik dotychczasowego art. 3 pkt 5).

Uchylenie w art. 2 ust. 1 pkt 15 oraz ust. 3 związane jest z projektowaną reformą kontroli jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych i likwidacją kontroli resortowej w obecnym kształcie. Założeniem nowelizacji

jest odejście od sprawowania stałej i opartej na planowaniu kontroli określonych zagadnień związanych z pracą jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych. Taki rodzaj kontroli działalności organów administracji skarbowej i celnej powinien być realizowany w ramach nadzoru sprawowanego przez organy wyższego stopnia. Nowe brzmienie pkt 15 związane jest z uchyleniem art. 3 (art. 2 ust. 1 pkt 15 odpowiada dotychczasowemu brzmieniu art. 3 pkt 1).

Uchylenie art. 2a związane jest z przypisaniem działalności analitycznej i prognostycznej oraz ochrony fizycznej i technicznej inspektorów i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej do zadań organów kontroli skarbowej, a nie jak obecnie do zakresu kontroli skarbowej.

Zmiana art. 3a wynika z potrzeby dostosowania zakresu kontroli skarbowej do obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego dotyczących kontroli gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej. Państwa członkowskie Unii Europejskiej zobowiązane są do zapewnienia prowadzenia audytów, które mają na celu weryfikację skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli, prawidłowości rachunków oraz prawidłowości i zgodności z prawem wydatków programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Państwa członkowskie zobowiązane są do wyznaczenia, niezależnych od instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów/funduszy, instytucji odpowiedzialnych za realizację audytów, wydawanie deklaracji zamknięcia i certyfikację. W szczególności państwa członkowskie zobowiązane są do ustanowienia instytucji audytowej i jednostki certyfikującej. Powyższe obowiązki, dotyczące zarówno perspektywy finansowej 2004 – 2006, jak i 2007 – 2013, wynikają z:

- rozporządzenia Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 dotyczącego zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielanej w ramach funduszy strukturalnych,
- rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999,

- rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1783/1999,
- rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego,
- rozporządzenia Komisji (WE) nr 498/2007 z dnia 26 marca 2007 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego,
- rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej,
- rozporządzenia Komisji (WE) nr 885/2006 z dnia 21 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczenia rachunków EFGR i EFRROW,
- rozporządzenia Komisji (WE) nr 465/2005 z dnia 22 marca 2005 r. zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 1663/95 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 729/70 w odniesieniu do procedury rozliczania rachunków Sekcji Gwarancji EFOGR.

Na podstawie art. 3a prowadzone będą audyty systemów zarządzania i kontroli związane z zamknięciem pomocy w perspektywie 2000 – 2006 oraz audyty systemów i audyty operacji wynikające z przepisów wspólnotowych dotyczących perspektywy finansowej 2007 – 2013.

Audyt przeprowadzany będzie w instytucjach zarządzających, certyfikujących, pośredniczących, wdrażających, instytucji płatniczej, podmiotach zaangażowanych w realizację wspólnych programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz agencjach płatniczych, o których mowa w ww. przepisach prawa wspólnotowego oraz:

- ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. Nr 187, poz. 1381),
- ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Audyt przeprowadzany będzie również w podmiotach i jednostkach organizacyjnych wydatkujących, przekazujących i otrzymujących środki z budżetu Unii Europejskiej oraz podmiotach i jednostkach zobowiązanych do wywiązywania się z warunków finansowania pomocy z tych środków.

Celem zaproponowanych zmian w art. 3a jest uproszczenie i uelastycznienie procesu audytu środków pochodzących z UE.

Projektowana zmiana ma na celu rozszerzenie kręgu osób uprawnionych do przeprowadzania czynności audytu. Zgodnie z projektowanym ust. 5 katalog osób wykonujących czynności audytu zostanie poszerzony o inspektorów i pracowników urzędów kontroli skarbowej, którzy będą je wykonywać na podstawie upoważnienia, które wydawane będzie przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub przez upoważnionego do tego dyrektora urzędu kontroli skarbowej. W wyniku zmiany art. 3a uprawnionym do wydania sprawozdania lub opinii, w tym między innymi certyfikatu i deklaracji zamknięcia, będzie również dyrektor urzędu kontroli skarbowej. Powyższe zmiany są istotne dla wdrażania w perspektywie finansowej 2007 – 2013 regionalnych programów operacyjnych. Wdrażanie tych programów spowoduje znaczny wzrost zadań dla służb kontrolnych w powyższym zakresie. W konsekwencji konieczne będzie lepsze wykorzystanie zasobów i zaangażowanie większej ilości pracowników urzędów kontroli skarbowej do wykonywania zadań związanych z audytem środków pochodzących z UE. Audyty systemów zarządzania i kontroli oraz wydatków w tych programach koordynowane i przeprowadzane będą przez właściwy miejscowo urząd kontroli skarbowej, co pozwoli na sprawne i terminowe realizowanie tych zadań.

Z doświadczeń służb krajowych nabytych w wyniku przeprowadzania kontroli środków pomocowych wynika, iż nadmierna złożoność proceduralna ustawy o kontroli skarbowej implikuje konieczność wykonywania przez służby kontrolne szeregu zbędnych czynności proceduralnych i jest powodem znacznego wydłużenia postępowań. Wprowadzenie uproszczeń proceduralnych jest możliwe, gdyż przedmiotem badań i ewentualnych ustaleń nie są prawa i obowiązki jednostek; badane są przede wszystkim systemy zarządzania i kontroli oraz ich funkcjonowanie. W związku z tym do audytu nie będą miały zastosowania przepisy rozdziału 3 ustawy, z wyjątkiem przepisów art. 13 ust. 6 i 8, 13c oraz art. 32, które będą stosowane odpowiednio. Jednocześnie do audytu będą miały zastosowanie – odpowiednio – przepisy rozdziału 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 16, 22 i 23 działu IV oraz przepisy art. 143, art. 285a – 287 i art. 289 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Wymóg wykonywania audytów z uwzględnieniem uznanych w skali międzynarodowej standardów audytu wynika z ww. przepisów prawa wspólnotowego.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 3a ust. 7 sprawozdanie, opinię, certyfikat lub deklarację zamknięcia doręcza się audytowanemu. W odniesieniu do programów/projektów współfinansowanych w perspektywie finansowej 2007 – 2013 ze środków funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności sprawozdania, opinie i deklaracje zamknięcia doręczane będą do instytucji certyfikującej w celu zapewnienia realizacji przez instytucję certyfikującą przepisu art. 61 lit. d rozporządzenia 1083/2006.

Kontrole wynikające z przepisów wspólnotowych dotyczących perspektywy 2000 – 2006 prowadzone będą na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5, z zachowaniem procedury określonej w rozdziale 3 ustawy o kontroli skarbowej.

Nowelizacja art. 4 ust. 1 pkt 5 ma na celu usunięcie istniejących wątpliwości interpretacyjnych w zakresie możliwości przeprowadzania postępowań kontrolnych w podmiotach o kapitale mieszanym, tj. podmiotach z uczestnictwem kapitałowym mienia państwowego i prywatnego, bez względu na wielkość udziału mienia państwowego (m. in. w przedsiębiorstwach państwowych, spółkach akcyjnych i z o.o., w których jedynym akcjonariuszem lub wspólnikiem jest Skarb Państwa, w których Skarb Państwa posiada większościowy albo mniejszościowy udział w kapitale zakładowym, w tym tworzone na podstawie umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, bankach państwowych). Brak projektowanej nowelizacji może doprowadzić do sytuacji, w której podmioty przestają

podlegać kontroli, jeżeli w danym podmiocie nastąpi zaangażowanie udziału kapitału prywatnego w jakiegokolwiek wysokości. Proponowana zmiana pozwoli na badanie celowości i zgodności z prawem wykorzystywania przez kontrolowany podmiot mienia państwowego. Ponadto nowelizacja ma na celu usunięcie istniejących ograniczeń podmiotowego zakresu kontroli podmiotów wykorzystujących mienie przekazane przez Skarb Państwa. Z uwagi na fakt, iż pojęcie realizacji zadań publicznych jest pojęciem niedookreślonym oraz że mienie państwowe może być przekazywane na różne cele, w tym niezwiązane z realizacją zadań publicznych (np. podwyższenie kapitału), celowe jest objęcie zakresem kontroli skarbowej wszystkich podmiotów wykorzystujących mienie państwowe.

Uchylenie w ust. 1 pkt 8 związane jest z projektowanym usunięciem kontroli resortowej z zakresu działania kontroli skarbowej i powierzeniem wykonywania kontroli jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej.

Dodanie pkt 9 związane jest z koniecznością objęcia zakresem podmiotowym kontroli skarbowej jednostek, które odpowiedzialne są za przekazywanie środków własnych Unii Europejskiej do budżetu Unii, wobec uchylenia pkt 8.

Nowelizacja art. 6 polega na przeniesieniu regulacji dotyczących wykonywania zadań kontroli skarbowej oraz prowadzenia postępowań przygotowawczych przez inspektorów oraz ich powoływania z części ogólnej ustawy do rozdziału 5, w którym znajdują się przepisy dotyczące statusu i uprawnień inspektorów kontroli skarbowej. Regulacja ust. 3 ma na celu ustawowe usankcjonowanie ustanowionego zarządzeniem nr 11 Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2008 r. „Dnia Skarbowości”.

Zmiana art. 7 ust. 1 i 2 oraz dodanie ust. 2a eliminuje pojawiające się dotychczas wątpliwości interpretacyjne w zakresie pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej. Przepisy art. 7 dotyczą pozyskiwania informacji od podmiotów funkcjonujących w szeroko rozumianej sferze publicznej. W związku z tym, iż na podstawie art. 7 pozyskiwane są przede wszystkim informacje, które są również dostępne obywatelom na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej, przepis nie określa wymagań co do przesłanek żądania na poziomie przewidzianym dla pozyskiwania informacji od podmiotów prywatnych (na podstawie art. 7c i 7d). Natomiast w przypadku, gdy żądane informacje podlegałyby ochronie jako stanowiące tajemnicę służbową lub państwową, ich pozyskiwanie następować będzie z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Projektowane przepisy obok organów administracji rządowej i samorządowej, jako zobowiązanych, wskazują również sądy, co umożliwi pozyskiwanie informacji z akt postępowań sądowych oraz danych gromadzonych w rejestrach sądowych, w tym w szczególności z Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto przepis wprost wskazuje również państwowe osoby prawne, w której to formie organizacyjnej działają agencje państwowe, np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rynku Rolnego, Agencja Nieruchomości Rolnych, a które na gruncie obowiązujących przepisów stosują niejednorodną praktykę w zakresie udostępniania informacji. Dotychczas właściciele danych często odmawiali udostępnienia takich informacji, w tym kopii elektronicznych baz danych, lub dostępu w trybie on-line. Informatyzacja administracji spowodowała, iż większość z ww. zbiorów posiada obecnie możliwość udostępnienia danych przynajmniej w jednej z dwóch ww. form. Zgodnie z projektowanym ust. 2a przekazywanie informacji w drodze elektronicznej będzie mogło nastąpić wyłącznie po spełnieniu określonych warunków technicznych i wyrażeniu zgody przez podmiot posiadający takie informacje. Warunkiem wyrażenia zgody na udostępnienie danych w drodze elektronicznej będzie przedstawienie przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej oświadczenia potwierdzającego spełnienie wymagań technicznych dotyczących przetwarzania i zabezpieczania danych.

Dodanie artykułu 7c. Na mocy wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 czerwca 2008 r. sygn. akt K 8/04 art. 7b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.) został uznany za niezgodny z art. 51 ust. 2 Konstytucji RP. W konsekwencji organy kontroli skarbowej utraciły jeden z ważniejszych instrumentów prawnych stosowanych w celu realizacji zadań związanych z ochroną interesu publicznego. Wyeliminowanie z systemu prawnego normy prawnej, zakodowanej w art. 7b ustawy o kontroli skarbowej, uniemożliwia skuteczne działanie związane z ograniczaniem patologii w życiu gospodarczym, w szczególności ujawnianie niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej, a także dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów. Trybunał Konstytucyjny nie zanegował prawa organów kontroli skarbowej do zbierania, gromadzenia i przetwarzania informacji na etapie przed wszczęciem postępowania, jeżeli jest to czynione w celu zwalczania, z punktu widzenia Skarbu Państwa, negatywnych zjawisk. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa Trybunału, podtrzymaną także w tym orzeczeniu, „ustawodawca ma nie tylko prawo, ale także obowiązek zwalczania negatywnych zjawisk przez nadanie organom kontroli takich uprawnień, które pozostając

w zgodzie w zasadami Konstytucji, będą miały bezpośredni wpływ na zwiększenie sprawności działań kontrolnych, zwłaszcza w zakresie wykrywania i zwalczania tzw. szarej strefy i przestępczości gospodarczej. W konsekwencji Trybunał dopuścił także wyposażenie organów kontroli skarbowej w specjalne uprawnienia.”. Uznając za zasadne wyposażenie kontroli skarbowej w stosowne uprawnienia, Trybunał sformułował trzy warunki, których spełnienia wymagają postanowienia ustawy zasadniczej. W opinii Trybunału uchylony art. 7b ustawy o kontroli skarbowej był nieproporcjonalny w stosunku do celu, jakim jest ochrona interesu publicznego. Dotyczy to zbyt szerokiego zakresu przedmiotowego informacji, braku związku przyczynowego między określonym typem informacji a zadaniem kontroli skarbowej, a także braku gwarancji proceduralnych służących weryfikacji zasadności żądania udostępnienia informacji. Nowy art. 7c ustawy o kontroli skarbowej w pełni uwzględnia wskazane przez Trybunał warunki konstytucyjności. Przepis w sposób precyzyjny wskazuje rodzaje źródeł informacji, jakie mogą być wykorzystywane przez organy kontroli skarbowej, a ponadto ogranicza zakres informacji wyłącznie do tych zdarzeń, które mogą mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego. Wśród takich informacji mogą znajdować się dane osobowe, jednak ich pozyskiwanie również będzie możliwe wyłącznie, gdy będą dotyczyć konkretnych zdarzeń i stanów faktycznych mogących mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego. Tak precyzyjnie określony zakres informacji został jednoznacznie powiązany z zakresem kontroli skarbowej. W ten sposób czytelny stanie się związek poszczególnych typów i rodzajów gromadzonych informacji z realizowanym zadaniem ustawowym, a udostępnianiu podlegać będą jedynie te informacje, które są niezbędne, a nie „wygodne” dla organu kontroli skarbowej. Projekt nie przewiduje obowiązku automatycznego przekazywania informacji, lecz wyłącznie na żądanie organu kontroli skarbowej. Ponadto stosownym zabezpieczeniem wolności chronionej na mocy art. 51 ust. 2 Konstytucji RP będzie konieczność wydania postanowienia, którego treścią będzie żądanie udostępnienia informacji. W związku z brzmieniem art. 7e, postanowienie wydane na podstawie art. 7c lub 7d będzie musiało spełnić wszystkie wymagania określone w art. 217 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej (m.in. zawierać szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne) oraz podlegać kontroli instancyjnej i sądowno-administracyjnej. Ponadto uzasadnienie postanowienia będzie wskazywało szczegółowo na związek danego typu informacji z konkretnie oznaczonym zadaniem. Podmiot, do którego zostanie skierowane żądanie udostępnienia informacji, będzie miał prawo do złożenia zażalenia do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej na postanowienie, w celu przeprowadzenia oceny zasadności

żądania udostępnienia informacji. Ostateczne postanowienie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej będzie podlegać kontroli sądowno-administracyjnej.

Projektowany przepis art. 7d wprowadza uprawnienia dla organów kontroli skarbowej, związane z dokonywaniem kontroli e-handlu i wykorzystywania internetu do prowadzenia nieujawnionej i nieopodatkowanej działalności gospodarczej. Obecnie internet jest szeroko wykorzystywany do dokonywania sprzedaży towarów w zakresie wskazującym na faktyczne wykonywanie działalności gospodarczej. Z dotychczasowych analiz wynika, iż skala tego zjawiska rośnie w kolejnych latach. Dostęp do rodzajów informacji, o których mowa w projektowanym art. 7c, ma szczególne znaczenie dla skutecznego zwalczania naruszeń prawa polegających na zaniżaniu podstaw opodatkowania i nieujawnianiu źródeł przychodu i majątku. Kontrola handlu elektronicznego jest niezbędnym instrumentem w wykrywaniu i zwalczaniu podatkowej przestępczości internetowej polegającej na uchylaniu się od płacenia podatków. Niejednokrotnie osoby prowadzące taką działalność, w celu uchylania się od opodatkowania, ukrywają lub podają nieprawdziwe dane identyfikujące. Organy kontroli skarbowej, posiadając informacje o takich transakcjach, nie są w stanie ustalić tożsamości osoby prowadzącej nieujawnioną działalność zarobkową, a tym samym nie mogą wszcząć i przeprowadzić postępowania kontrolnego. W związku z tym, iż organy kontroli skarbowej najczęściej dysponują wyłącznie numerem rachunku bankowego podmiotu, adresem IP, nazwą domeny internetowej lub ogłoszeniami, reklamami dotyczącymi oferowanych w internecie produktów, konieczne jest wyposażenie organów kontroli skarbowej w uprawnienia do występowania do instytucji będących w posiadaniu danych identyfikujących podmioty prowadzące nieujawnioną działalność gospodarczą w internecie. Umieszczenie tego przepisu w części ogólnej ustawy pozwoli pozyskiwać przedmiotowe dane również na etapie czynności analitycznych, które będą stanowić podstawę do ewentualnego wszczęcia i przeprowadzenia postępowania kontrolnego lub przygotowawczego.

Zgodnie z ust. 1 organy kontroli skarbowej będą uprawnione do żądania od instytucji finansowych udostępnienia danych identyfikujących posiadacza wskazanego w żądaniu numeru rachunku bankowego. Pomędzy środkiem zmierzającym do pozyskania informacji a celami ich gromadzenia został określony wyraźny związek, ponieważ zgodnie z tym przepisem skierowanie żądania będzie mogło nastąpić wyłącznie ze względu na konieczność realizacji kontroli skarbowej w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 – 3. W szczególności przesłanką wystąpienia będą posiadane przez organ kontroli skarbowej uprawdopodobnione informacje, iż osoba posługująca się tym rachunkiem prowadzi

niezgodną działalność gospodarczą, uzyskuje dochody niezajdujące pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów albo nie wykazuje w składanych deklaracjach podatkowych wszystkich uzyskiwanych przychodów, tj. w części pochodzącej z e-handlu, co może mieć wpływ na powstanie lub wysokość zobowiązania podatkowego. Na mocy odesłania do przepisu art. 33b ust. 1 i 2 oraz stosownej nowelizacji art. 34, dane pozyskiwane przez organy kontroli skarbowej od instytucji finansowych w trybie art. 7d będą chronione analogicznie jak informacje pozyskiwane od tych podmiotów w toku postępowania kontrolnego lub postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.

Regulacja ust. 2 dotyczy pozyskiwania informacji od wydawców i redaktorów dzienników lub czasopism, nadawców programów radiowych i telewizyjnych i usługodawców świadczących usługi drogą elektroniczną w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Obecne przepisy art. 35 odnoszą się tylko do gazet i periodyków wychodzących w formie papierowej. Nie uwzględniają natomiast informacji umieszczanych w formie elektronicznej, m.in. na stronach internetowych. Ponieważ nie zawsze usługodawca jest w stanie przekazać dane osobowe, powinien przekazać również inne informacje pozwalające ustalić personalia osoby, która faktycznie zamieściła informację, czyli dane dotyczące logowania czy logów systemowych zawierających m.in. informacje o adresie IP oraz czasie, w którym nastąpiło połączenie. W związku z tym, w celu ustalenia danych identyfikujących te podmioty, organom kontroli skarbowej zostanie przyznane uprawnienie do występowania do wskazanych podmiotów, które gromadzą dane dotyczące podmiotów korzystających z ich usług. Celem przepisu jest umożliwienie organom kontroli skarbowej pozyskiwania wyłącznie informacji o adresach i nazwach osób fizycznych i przedsiębiorców, tj. danych identyfikacyjnych. Żądanie organu kontroli skarbowej dotyczyć będzie mogło wyłącznie tych podmiotów, które zamieszczają ogłoszenia lub reklamy, których treść wskazuje na prowadzenie przez nie działalności mogącej powodować powstanie obowiązku podatkowego lub mającej wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego. Przepis będzie miał zastosowanie przede wszystkim w sytuacjach prowadzenia przez reklamodawców niezgodnej do opodatkowania działalności gospodarczej prowadzonej za pośrednictwem internetu. Natomiast zakres przekazywanych informacji obejmował będzie tylko te dane identyfikacyjne, które zobowiązany (tj. redaktor, wydawca, usługodawca świadczący usługi drogą elektroniczną) będzie posiadał w związku z zamieszczonym ogłoszeniem lub reklamą, natomiast nie będzie dotyczył innych informacji, które zobowiązany zgromadził w związku ze swoją działalnością.

Regulacja ust. 3 wprowadza (analogicznie do postanowień art. 7c ust. 2 i 3) tryb weryfikacji przez podmioty zobowiązane do udzielenia informacji zasadności żądania organu kontroli skarbowej.

Regulacja art. 7e wskazuje jednoznacznie, iż do postanowień, o których mowa w art. 7c i 7d, stosuje się przepisy rozdziałów 14 – 16 działu IV ustawy – Ordynacja podatkowa.

Zmiana art. 8

Nowelizacja ust. 1a ma na celu wprowadzenie analogicznych przesłanek wyłączenia organu kontroli skarbowej, jakie przewidziane są w Ordynacji podatkowej do wyłączenia organów podatkowych. Odesłanie do art. 131 Ordynacji podatkowej jest poprawne systemowo, ponieważ wprowadza jednolitość zasad wyłączania organów kontroli skarbowej oraz organów podatkowych. Jednocześnie przepis uzupełnia istniejącą lukę i będzie wskazywał, iż w przypadku wyłączenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej będzie wskazywał innego dyrektora kontroli skarbowej właściwego do załatwienia sprawy.

Zmiana w ust. 4 powoduje, iż prawo do przystąpienia do konkursu na dyrektora urzędu kontroli skarbowej uzyskają osoby spełniające warunki formalne do powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej, a także zatrudnione w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej, administracji podatkowej i celnej, które są wpisane na listę doradców podatkowych. Kandydaci na stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej, wpisani na listę doradców podatkowych, będą musieli jednak spełnić warunek określony w art. 39 ust. 1 pkt 1, 3 i 4, tj. posiadać odpowiedni staż pracy w organach administracji skarbowej oraz odpowiedni profil wykształcenia. Spełnienie tych warunków gwarantuje nie tylko prawidłowe sprawowanie funkcji organu kontroli skarbowej, ale również umożliwi uniknięcie ewentualnego konfliktu interesów. Nowelizacja ust. 8 i 9 przewiduje, iż osoba, której Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej powierzy pełnienie obowiązków dyrektora urzędu kontroli skarbowej na czas rozstrzygnięcia konkursu lub powoła z powodu nierozstrzygnięcia konkursu, musi spełniać wymagania formalne przewidziane dla kandydatów ubiegających się o stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej.

Nowelizacja art. 9 ma charakter dostosowujący i związana jest z projektowaną w art. 9a zmianą zasad określania i ustalania właściwości miejscowej dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

Zmiana w art. 9a

Zmiany w ust. 1 i 3 doprecyzowują przepisy w zakresie właściwości Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zgodnie z ust. 1 właściwość Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej obejmować będzie całe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast zgodnie z ust. 3, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej będzie właściwym w sytuacji, w której nie będzie możliwe ustalenie właściwości miejscowej dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

Brzmienie ust. 2 ma na celu wyeliminowanie problemów związanych z ustalaniem organów kontroli skarbowej właściwych do przeprowadzania postępowania kontrolnego. Właściwość miejscową dyrektorów urzędów kontroli skarbowej określać będzie się według miejsca zamieszkania albo adresu siedziby kontrolowanego, niezależnie od tego, czy przepisy poszczególnych ustaw podatkowych przewidują inne kryteria wyznaczania właściwości miejscowej. Jednocześnie projekt przewiduje, iż terytorialny zakres działania dyrektorów urzędów kontroli skarbowej określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw finansów publicznych. Ust. 7 zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, obszaru działania dyrektora urzędu kontroli skarbowej. Określenie zasięgu działania dyrektorów nastąpi z uwzględnieniem podziału administracyjnego kraju. W rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie mógł uwzględnić również przypadki, w których zasięg działania dyrektora obejmie obszar wykraczający poza województwo, w którym siedzibę ma jego urząd. Tak wyznaczona właściwość miejscowa nie będzie jednak naruszać wynikającej z rozporządzenia właściwości innego organu kontroli skarbowej. Tym samym rozporządzenie będzie mogło określić sytuacje, w których na obszarze jednego województwa właściwy będzie więcej niż jeden dyrektor urzędu kontroli skarbowej. Jednocześnie rozporządzenie będzie w takich przypadkach zawierało regulacje zapobiegające przypadkom wielokrotnego podejmowania tych samych czynności przez różne organy kontroli skarbowej, w tym w szczególności równoczesnego podejmowania czynności kontrolnych wobec tych samych podmiotów oraz prowadzenia równoczesnych działań analitycznych. Wprowadzenie takiego rozwiązania podyktowane jest potrzebą lepszego wykorzystania potencjału organów kontroli skarbowej, przy uwzględnieniu znacznego zróżnicowania między poszczególnymi województwami ze względu na liczbę rejestrowanych podmiotów gospodarczych. Obecnie obserwowana jest tendencja do koncentrowania działalności gospodarczej na obszarze wyłącznie kilku województw, co powoduje, iż organy kontroli skarbowej właściwe miejscowo na ich obszarze, ze względu na ograniczenia kadrowe i techniczne, w wielu przypadkach nie są w stanie zapewnić właściwej realizacji celów kontroli skarbowej.

Tym samym w sytuacji, w której w danym województwie problemy związane z realizacją i efektywnością postępowań wobec podmiotów prowadzących działalność na jego obszarze będą się niebezpiecznie pogłębiać, będzie istniała możliwość wykorzystania zasobów kadrowych i technicznych innych organów kontroli skarbowej. Należy podkreślić, iż określenie zasięgu działania organu kontroli skarbowej na obszarze kilku województw lub ich części nie wpłynie na dotychczasową właściwość organów odwoławczych, a tym samym na prawa kontrolowanych w tym zakresie.

Pozostałe zmiany w art. 9a wynikają z nadania mu nowego brzmienia (zmiana numeracji i kolejności poszczególnych ustępów).

Zmiany w art. 10

Nadanie nowego brzmienia ust. 2 związane jest z wielokrotną jego nowelizacją, dokonywaną również niniejszą ustawą.

Nowe brzmienie dotychczasowego ust. 2 pkt 1a związane jest z likwidacją kontroli resortowej w obecnym kształcie. Zgodnie z założeniami nowelizowanego art. 10 ust. 2 pkt 2 kontrola wewnętrzna będzie sprawowana wyłącznie w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej i stanowić będzie zadanie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. W projektowanym kształcie, kontrola sprawowana przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej miałyby być kontrolą o charakterze doraźnym, podejmowaną na podstawie informacji o ujawnionych, wymagających szybkiej reakcji naruszeniach prawa lub zjawiskach patologicznych w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Tym samym kontrola sprawowana przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej nie będzie powielala istniejących mechanizmów stałego nadzoru, lecz skoncentruje się na wyjaśnianiu i likwidowaniu pojawiających się nieprawidłowości o charakterze incydentalnym i doraźnym, które wymagają szybkiego i skutecznego przeciwdziałania. Szczegółowy zakres, organizację i tryb sprawowania przedmiotowej kontroli określi w rozporządzeniu minister właściwy do spraw finansów publicznych. Zadania związane z doraźną kontrolą jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wykonywałby wyłącznie przy pomocy komórek organizacyjnych wyodrębnionych w tym celu w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Nowe brzmienie art. 10 ust. 2 pkt 6 (dotychczasowego pkt 5)

Obecnie na gruncie art. 10 ust. 2 pkt 5 ustawy o kontroli skarbowej Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej może upoważniać do przeprowadzenia czynności kontrolnych wyłącznie

inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Nie ma natomiast możliwości upoważnienia inspektorów i pracowników zatrudnionych w urzędach kontroli skarbowej, delegowanych do wykonywania czynności służbowych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Wprowadzenie projektowanej zmiany znacznie usprawni prowadzenie postępowań kontrolnych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

Skreślenie w art. 10 w ust. 2 dotychczasowego pkt 7 jest konsekwencją zmian w zasadach inicjowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postępowań kontrolnych i kontroli podatkowych prowadzonych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej.

W dodawanym w art. 10 w ust. 2 pkt 14 wprowadzono nowe zasady inicjowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postępowań kontrolnych oraz kontroli podatkowych prowadzonych przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, również poza właściwością miejscową.

Należy zaznaczyć, że obecnie istniejące rozwiązanie prawne nie znajduje odpowiednika w innych przepisach procedury administracyjnej. Przyznaje ono kompetencję organowi do wszczęcia postępowania, nie zapewniając jednocześnie efektywnego sprawowania przez organ wszczynający postępowanie nadzoru nad jego tokiem.

W nowelizacji zrezygnowano z wydawania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postanowień i upoważnień do przeprowadzenia czynności kontrolnych, a wprowadzono uprawnienie dla Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do wyznaczenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania, kontroli podatkowej lub określonej czynności z zakresu kontroli skarbowej. Zmiana uprości proces inicjowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej postępowań kontrolnych, jednocześnie nie zmieniając generalnych zasad. Na mocy wprowadzonych zmian, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej będzie mógł wskazać dyrektora urzędu kontroli skarbowej właściwego do przeprowadzenia także innej czynności w sprawach z zakresu kontroli skarbowej. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania pozwoli na doprowadzenie do sytuacji, w której jeden i ten sam organ kontroli skarbowej będzie odpowiedzialny za prowadzenie postępowania kontrolnego od momentu jego wszczęcia do chwili jego zakończenia. W chwili obecnej inicjatywa wszczęcia postępowania należy do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, jednak jego prowadzenie w całości należy do dyrektora właściwego urzędu kontroli skarbowej i Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej nie posiada zasadniczo wpływu na przebieg postępowania (z wyjątkiem uprawnienia do przedłużania upoważnień do przeprowadzenia kontroli).

W dodawanym w art. 10 w ust. 1 pkt 15 wprowadzono nowe rozwiązanie umożliwiające Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej zmianę w uzasadnionych przypadkach organu kontroli skarbowej, który prowadzi, wszczęte z własnej inicjatywy albo zlecone, postępowanie kontrolne lub kontrolę podatkową. Jest to dodatkowe narzędzie, które umożliwi Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej zapewnienie obiektywności i bezstronności przeprowadzonych postępowań. Instrument ten znajdzie zastosowanie w przypadkach tzw. spraw aferalnych, gdzie jak wykazują dotychczasowe doświadczenia, pojawiają się przypadki zastraszania pracowników urzędów kontroli skarbowej, czy w sytuacjach, gdy kontrolowani podnoszą zarzuty o stronniczości danego organu, a brak jest podstaw do jego wyłączenia.

W przypadkach, o których mowa w pkt 14 i 15, właściwym do wydania decyzji albo wyniku kontroli będzie dyrektor urzędu kontroli skarbowej wyznaczony do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania kontrolnego albo dyrektor, któremu przekazano postępowanie kontrolne. W przypadku wyznaczenia dyrektora urzędu kontroli skarbowej do wszczęcia i przeprowadzenia kontroli podatkowej oraz przekazania kontroli podatkowej innemu dyrektorowi urzędu kontroli skarbowej, właściwym do wydania decyzji albo wyniku kontroli pozostanie dyrektor, który wszczął i prowadził postępowanie kontrolne.

Dodanie pkt 16 i 17 związane jest z uchynieniem art. 2 ust. 1 pkt 17 i art. 2a oraz określeniem zadań związanych z działalnością analityczną i ochroną fizyczną jako zadań organów kontroli skarbowej. Art. 2, stanowiąc o zakresie kontroli skarbowej, określa obszar spraw związanych z ochroną interesów i praw majątkowych Skarbu Państwa, w którym funkcjonują i podejmują czynności kontrolne organy kontroli skarbowej. Działalność analityczna i prognostyczna jest natomiast zespołem czynności umożliwiających organom kontroli skarbowej podejmowanie właściwych działań w obszarze właściwości wyznaczonej art. 2. W związku z tym prawidłowym jest określenie takiej działalności, jako zadania organów kontroli skarbowej, którego realizacja służyć będzie badaniu i rozpoznawaniu negatywnych zjawisk występującym w zakresie ich właściwości. Dotyczy to również działalności w zakresie ochrony fizycznej i technicznej inspektorów i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej. Z uwagi na techniczny charakter czynności analitycznych i ochronnych zasadne jest rozdzielenie zakresu kontroli skarbowej oraz szczególnych zadań zmierzających do umożliwienia podejmowania działań w zakresie właściwości kontroli skarbowej.

Uchylenie ust. 2a jest konsekwencją zniesienia Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych. Przepis ten był funkcjonalnie powiązany z art. 1 ust. 9 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r.

o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulującej zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, i podkreślał pozycję Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej jako organu koordynującego, w ramach Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych, działania w zakresie kontroli, podejmowane przez organy podatkowe i organy kontroli skarbowej. Obecnie, wobec likwidacji Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych, pozostawienie art. 10 ust. 2a jest niecelowe.

Dodawany ust. 2b określający cel kontroli wewnętrznej oraz nowe brzmienie ust. 3 jest konsekwencją likwidacji kontroli resortowej i uchylecia art. 14b.

Dodawany ust. 5 zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia szczegółowego trybu postępowania w zakresie kontroli wewnętrznej. Przedmiotowe rozporządzenie powinno uwzględniać zakres stałego nadzoru sprawowanego w ramach zwierzchności administracyjnej.

Zmiana art. 11 ust. 2 pkt 4

Obecnie, zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 4, dyrektor urzędu kontroli skarbowej decyduje o zmianie inspektora lub pracownika prowadzącego czynności kontrolne „w szczególnie uzasadnionych przypadkach”. Konsekwencją uprawnienia do upoważniania przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej inspektorów i pracowników do przeprowadzania kontroli powinno być uprawnienie do zmiany inspektora lub pracownika prowadzącego kontrolę, nieograniczone wyłącznie do szczególnie uzasadnionych przypadków. W chwili obecnej uprawnienia inspektora i pracownika kontroli skarbowej są w dużej mierze tożsame, w związku z powyższym nie ma potrzeby ograniczenia ich zmiany w trakcie postępowania kontrolnego jedynie do szczególnie uzasadnionych przypadków. Dodanie pkt 6 i 7 związane jest z uchYLENIEM art. 2 ust. 1 pkt 17 i art. 2a oraz określeniem zadań związanych z działalnością analityczną i ochroną fizyczną jako zadań organów kontroli skarbowej. Zadanie określone w pkt 7 będzie realizowane przez dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, w których urzędach utworzone zostały komórki, o których mowa w art. 11g.

Nowelizacja art. 11a i 11g ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, jakie pojawiają się na gruncie stosowania przepisów rozdziału 2a dotyczących szczególnych uprawnień kontroli skarbowej. Zaproponowane brzmienie art. 11a ust. 1a ma na celu usunięcie pojawiających się na gruncie stosowania obecnego art. 11a ust. 1 wątpliwości

interpretacyjnych w zakresie możliwości podejmowania określonych w nim czynności poza postępowaniem kontrolnym. Jednoznaczne rozstrzygnięcie tej kwestii ma istotne znaczenie dla skuteczności i efektywności działań podejmowanych w ramach uprawnień określonych w art. 11a ust. 1. W związku z tym, projektowany art. 11a ust. 1a wskazuje na określone zadania kontroli skarbowej i organów kontroli skarbowej, jako przesłankę podjęcia czynności wymienionych w ust. 1 pkt 2 i 3 przez inspektorów i pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, a nie na prowadzenie postępowania kontrolnego lub postępowania przygotowawczego. Uzależnienie podejmowania tych czynności od uprzedniego wszczęcia postępowania kontrolnego lub postępowania przygotowawczego czyniłoby przepisy art. 11a ust. 1 nieprzydatnymi do realizacji celów kontroli skarbowej. Niejednokrotnie wynik tych czynności, w szczególności określonych w art. 11a ust. 1 pkt 2 i 3, jest jedyną drogą organów kontroli skarbowej do potwierdzenia i weryfikacji posiadanych informacji o naruszeniach prawa w zakresie należącym do właściwości kontroli skarbowej, dających podstawę do wszczynania właściwych postępowań. Ze względu na charakter szczególnych uprawnień kontroli skarbowej, nowelizacja art. 11a utrzymuje zasadę, iż czynności zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku oraz zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych przeprowadzać będą wyłącznie inspektorzy lub pracownicy zatrudnieni w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Jednocześnie czynności zatrzymania i przeszukania osób i pojazdów będą mogły zostać podjęte wyłącznie w przypadkach i na zasadach określonych w Kodeksie postępowania karnego lub Kodeksie karnym skarbowym.

Dodanie w art. 11b ust. 7 oraz zmiana delegacji ustawowej w art. 11c ust. 3 ma na celu dostosowanie kształtu regulacji w zakresie zatrzymywania osób i pojazdów do wymogów postawionych przez Rządowe Centrum Legislacji, tj. o uzupełnienie zakresu spraw podlegających uregulowaniu w rozporządzeniu o określenie nie tylko trybu wykonywania czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 – 3 i ust. 2, ale także sposobu i warunków ich wykonania. Ponadto upoważnienie powinno wskazywać uprawnienie do określenia wzorów stosowanych dokumentów. Tym samym zakres upoważnienia przepisu odpowiadałby analogicznym regulacjom obowiązującym w Policji i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Nadanie nowego brzmienia art. 11d ust. 1 ma charakter dostosowawczy do zmian wprowadzonych w art. 11a i 11g. Ponadto w ust. 2 rozszerza się przesłanki stosowania

przymusu bezpośredniego o przypadki konieczności skutecznego odparcia bezpośredniego i bezprawnego zamachu na pracownika jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej oraz mienie i obiekty administracji skarbowej.

Dodawany art. 11da reguluje zasady użycia środków przymusu bezpośredniego, uwzględniając w szczególności zasadę proporcjonalności. Mogą one być stosowane w taki sposób, aby osiągnięcie podporządkowania się poleceniom albo skuteczne odparcie bezpośredniego i bezprawnego zamachu na inspektora, pracownika lub mienie powodowało możliwie najmniejszą dolegliwość. Dodanie powyższej regulacji ma na celu spełnienie wymogów wynikających z art. 41 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zmiana w art. 11g ust. 2 wprowadza analogiczne rozwiązanie obowiązujące inspektorów kontroli skarbowej zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wykonujących czynności kontrolne w postępowaniu kontrolnym prowadzonym przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Tacy inspektorzy kontroli skarbowej mogą prowadzić czynności kontrolne na terytorium całego kraju. Analogicznie komórka organizacyjna, o której mowa w ust. 1, utworzona w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, będzie właściwa na terytorium całego kraju oraz sprawować będzie nadzór nad takimi komórkami umiejscowionymi w urzędach kontroli skarbowej.

Zgodnie z ust. 3, za zgodą Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, zadania komórek, o których mowa w ust. 1, będą mogły być realizowane poza obszarem właściwości dyrektora urzędu kontroli skarbowej i urzędu, w którym dana komórka została utworzona. Niejednokrotnie z uwagi na szczególny charakter zadań i ograniczoną liczebność pracowników takich komórek dla prawidłowej realizacji określonego zadania zachodzi potrzeba wykorzystania pracowników zatrudnionych w innych urzędach. Ponadto ze względów organizacyjnych nie we wszystkich urzędach tworzone są komórki, o których mowa w ust. 1.

Dodanie ust. 5 ma na celu zmianę zakresu upoważnienia, w stosunku do dotychczasowego, zawartego w ust. 3, ponieważ określenie zasad naboru pracowników do komórek, o których mowa w ust. 1, nastąpi w przepisach ustawowych.

Zmiana w art. 12 ma na celu ujednolicenie terminologii stosowanej w ustawie. Obecnie kontrola skarbową realizowaną jest poprzez prowadzenie postępowań kontrolnych. Kontrola

podatkowa może zostać przeprowadzona natomiast wyłącznie w ramach postępowania i nie występuje jako samodzielna forma działania organów kontroli skarbowej. Tym samym zasadne jest wskazanie, iż to postępowania kontrolne prowadzone są na podstawie planów kontroli lub w wyjątkowych sytuacjach poza planem.

Nowelizacja art. 13

Nowelizacja ust. 5 ma na celu dostosowanie go do brzmienia art. 284 § 1 Ordynacji podatkowej.

Nowelizacja ust. 8 ma charakter doprecyzowujący. W obecnym brzmieniu przepis nie przewiduje możliwości udziału w czynnościach kontrolnych osób z państw, które uczestniczą wraz z podmiotami krajowymi w realizacji wspólnego programu finansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Zmiana w art. 13b

Nowelizacja ust. 1 obejmuje w pierwszej kolejności przyznanie pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej uprawnienia do żądania od kontrahentów przedstawiania dokumentów, w zakresie objętym kontrolą u kontrolowanego. Czynności tzw. „kontroli krzyżowej” są w znacznym stopniu czynnościami o charakterze technicznym. Wobec tego nie jest bezwzględnie konieczne wykonywanie ich jedynie przez inspektorów kontroli skarbowej. Umożliwienie dokonywania tych czynności przez pracowników spowoduje odciążenie inspektorów od przeprowadzania „kontroli krzyżowych”, które są czasochłonne i pracochłonne.

Ponadto w celu eliminacji wątpliwości interpretacyjnych dokonano zmiany redakcyjnej w tym przepisie, polegającej na zastąpieniu wyrazu „podatnika” wyrazem „kontrolowany”.

Nowe brzmienie ust. 1 usuwa wątpliwości w zakresie możliwości występowania o przedstawienie dokumentów przez organy kontroli skarbowej do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Osoby te będą mogły być poddane kontroli krzyżowej wyłącznie, jeżeli prowadziły działalność gospodarczą w okresie, którego dotyczy postępowanie kontrolne, i w tym czasie dokonały nabycia lub sprzedaży towarów i usług kontrolowanemu. Jednocześnie przepis umożliwia występowanie do kontrahentów kontrolowanego, nieprowadzących działalności gospodarczej, ale dokonujących nabycia towarów i usług w związku z realizacją swoich zadań, np. fundacji lub zakładów opieki zdrowotnej.

Celem regulacji ust. 2 jest zwiększenie skuteczności organów kontroli skarbowej w zwalczaniu wyłudzeń zwrotu podatku VAT. Projekt zakłada rozszerzenie pojęcia kontrahenta w sytuacji, w której odbywają się co najmniej dwie dostawy towaru lub usługi, pomiędzy co najmniej trzema podmiotami, przy czym towar wydawany jest bezpośrednio przez pierwszego dostawcę ostatniemu nabywcy. Wprowadzenie przedmiotowego rozwiązania jest szczególnie ważne z punktu widzenia problematyki uchylania się od opodatkowania podatkiem od towarów i usług (oszustwa karuzelowe, oszustwa typu znikający podatnik) i zwalczania przestępstw w tym zakresie, ponieważ obecne regulacje uniemożliwiają organom kontroli skarbowej zbadanie bez wszczynania odrębnych postępowań kontrolnych całego łańcucha transakcji, co do którego zachodzi podejrzenie, iż może być wykorzystywany do wyłudzenia zwrotu podatku VAT. Brak projektowanej zmiany powoduje mniejszą skuteczność w walce z oszustwami w podatku VAT.

Należy zauważyć ponadto, iż proponowana nowelizacja obok usprawnienia działań kontroli skarbowej wpłynie pozytywnie na sytuację i zakres obowiązków podmiotów gospodarczych, które zostaną objęte zakresem projektowanego art. 13b ust. 2. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami w przypadku tzw. transakcji łańcuchowej za kontrahenta można uznać wyłącznie podmiot, któremu kontrolowany wystawił fakturę, natomiast pozostałe podmioty uczestniczące w obrocie danym towarem lub usługą (polegającym wyłącznie na przepływie dokumentów) nie mogą być uznane za kontrahentów w świetle obowiązującego brzmienia art. 13b. Tym samym w celu zbadania dokumentów przedsiębiorcy, wobec którego art. 13b ust. 2 nie ma obecnie zastosowania, a który brał udział w łańcuchu transakcji dotyczącego tego samego towaru lub usługi, organy kontroli skarbowej zmuszone są wszczynać odrębne postępowania kontrolne i kontrole podatkowe, co niewątpliwie stanowi znaczną uciążliwość dla takiego podmiotu gospodarczego. Natomiast wprowadzenie projektowanej zmiany spowoduje, iż wobec kontrahentów kontrolowanego będzie można uniknąć prowadzenia postępowania kontrolnego w pełnym zakresie, lecz badane będą wyłącznie dokumenty związane z określoną transakcją w celu ustalenia ich prawidłowości i porównania z dokumentami kontrolowanego. Ponadto obowiązki podmiotów uznanych za kontrahentów na podstawie ust. 2, w zakresie przekazywania dokumentów, będą w znacznym stopniu ograniczone w stosunku do obowiązków bezpośrednich kontrahentów kontrolowanego. Od podmiotów, o których mowa w ust. 2, organy kontroli skarbowej będą mogły żądać przekazania wyłącznie dokumentów dotyczących konkretnej dostawy towaru lub usługi, w której brały udział, a będącej przedmiotem postępowania kontrolnego wobec

kontrolowanego. Organy kontroli skarbowej nie będą natomiast uprawnione do żądania innej kategorii dokumentów, niezwiązanych z określoną w żądaniu transakcją.

Dodanie art. 13c umożliwi, w trakcie kontroli prowadzonych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, 5 i 7, przeprowadzenie czynności kontrolnych we wszystkich miejscach realizacji projektu, bez konieczności wszczynania odrębnych postępowań kontrolnych. Projektowana zmiana w znacznym stopniu usprawni prowadzenie postępowań kontrolnych w ww. zakresie.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 14c ust. 6 i 7, kontrolowany oraz organ podatkowy będzie zobowiązany informować właściwy organ kontroli skarbowej również o fakcie złożenia przez kontrolowanego deklaracji korygującej deklarację złożoną zgodnie z ust. 2. Dodanie takiego obowiązku jest niezbędne w celu uregulowania sposobu postępowania w przypadku wielokrotnego korygowania deklaracji podatkowych (po zakończeniu kontroli podatkowej i postępowania podatkowego). Taka informacja będzie podstawą do podjęcia przez organ kontroli skarbowej postępowania kontrolnego i wydania decyzji. Jednocześnie przepis wprowadza obowiązek niezwłocznego przekazania stosownych informacji o złożeniu organowi podatkowemu korekty deklaracji.

Zmiana art. 24

Nowe brzmienie ust. 1 pkt 2 lit. b związane jest z pozbawieniem kontroli skarbowej właściwości w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą oraz obrotu towarami pochodzenia zagranicznego. Ponadto zmiana związana jest z dodaniem w ust. 1 pkt 2 lit. c oraz nadaniem nowego brzmienia ust. 2.

Zgodnie z projektowanym ust. 1 pkt 2 lit. c organ kontroli skarbowej wydaje wynik kontroli, gdy kontrolowany złoży korygującą deklarację obejmującą w całości stwierdzone nieprawidłowości.

Projektowana zmiana ma na celu również dostosowanie formy zakończenia postępowania kontrolnego przez organ kontroli skarbowej, w sytuacji przedawnienia się zobowiązania podatkowego w trakcie toczącego się postępowania kontrolnego, do formy przewidzianej przepisami Ordynacji podatkowej (dotychczasowy art. 24 ust. 1 pkt 3). Zgodnie z projektem, organ kontroli skarbowej będzie kończyć postępowanie decyzją (analogicznie, jak czynią to organy podatkowe), a nie jak obecnie postanowieniem.

Nowy ust. 2 w art. 24 ma na celu przyznanie *expressis verbis* organom kontroli skarbowej uprawnienia do wydawania decyzji, o których mowa w art. 115 § 4 Ordynacji podatkowej, w sytuacji kiedy w toku postępowania kontrolnego spółka osobowa będąca kontrolowanym uległa rozwiązaniu.

Wprowadzenie nowego ust. 3 związane jest z koniecznością reakcji na częste przypadki składania przez kontrolowanych, po wydaniu wyniku kontroli w związku z korektą deklaracji, ponownych deklaracji korygujących. Obecnie obowiązujące przepisy nie wskazują trybu postępowania w takiej sytuacji zarówno przez organy kontroli skarbowej, jak i organy podatkowe. Projektowane rozwiązanie wprowadza instytucję podjęcia postępowania kontrolnego, które zostało zakończone wynikiem kontroli z uwagi na fakt złożenia przez kontrolowanego korekty deklaracji w zakresie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli. Podjęcie postępowania będzie możliwe wyłącznie w przypadku złożenia przez kontrolowanego ponownej korekty deklaracji podatkowej, w której „anuluje” zmiany dokonane w pierwszej deklaracji korygującej (złożonej w oparciu o ustalenia kontroli podatkowej). Podjęte postępowanie organ kontroli skarbowej zakończy decyzją w oparciu o ustalenia postępowania kontrolnego zakończonego uprzednio wynikiem, bez potrzeby formalnego wszczynania nowego postępowania i kontroli podatkowej oraz ponownego przeprowadzania dowodów. Formą podjęcia postępowania będzie postanowienie, na które nie będzie przysługiwać zażalenie.

Dodanie ust. 5 ma na celu wprowadzenie ochrony kontrolowanych przed niekorzystnymi skutkami przewlekłości postępowania, w zakresie naliczania odsetek za zwłokę. Obecnie na mocy wyłączenia z art. 31, do postępowań kontrolnych nie stosuje się przepisu art. 54 Ordynacji podatkowej dotyczącego nienaliczania odsetek za zwłokę. Aby kontrolowany nie był narażony na straty związane z naliczaniem odsetek ze względu na przedłużające się postępowanie kontrolne, zgodnie z projektowanym ust. 4 odsetki nie będą naliczane od momentu wszczęcia postępowania kontrolnego do jego zakończenia, jeżeli decyzja organu kontroli skarbowej nie zostanie doręczona w ciągu 6 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Na podstawie ust. 6 nie będzie dotyczyć to sytuacji, kiedy do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczynia się kontrolowany lub jego przedstawiciel lub opóźnienie powstało z przyczyn niezależnych od organu.

Uchylenie art. 24a jest konsekwencją rezygnacji z uprawnienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do upoważniania inspektorów kontroli skarbowej do przeprowadzania czynności kontrolnych poza obszarem terytorialnego zasięgu działania danego urzędu (uchylenie w art. 10 ust. 1 pkt 7).

Zmiana brzmienia art. 25 ust. 1 doprecyzowuje, iż decyzję doręcza się organowi podatkowemu właściwemu dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego.

Zmiana w art. 26

Projektowany art. 26 doprecyzowuje obecne rozwiązania w zakresie odwołań od decyzji wydawanych przez organy kontroli skarbowej oraz wprowadza zmiany w zakresie wzruszania takich decyzji w trybach nadzwyczajnych – pozbawia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwości do prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych w stosunku do decyzji wydanych przez organy niższego stopnia.

W ust. 1 określa się uprawnienie do wniesienia odwołania od decyzji wydanej przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej – do dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej. W celu usunięcia wątpliwości co do właściwości w dniu zakończenia postępowania kontrolnego organu odwoławczego określono, że odwołanie następuje do „właściwego dla kontrolowanego” dyrektora izby skarbowej lub dyrektora izby celnej.

W ust. 2 i 3 utrzymano instytucję wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w odniesieniu do decyzji wydanych przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz od decyzji wydanych w trybach nadzwyczajnych przez organy kontroli skarbowej.

Projektowane w art. 26 zmiany zakładają zmianę właściwości organów w zakresie stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej oraz uchylecia lub zmiany decyzji. Obecnie do uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwy jest Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

W projektowanym ust. 4 uregulowano kwestię organu właściwego w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej lub dyrektora urzędu kontroli skarbowej. Organem kontroli skarbowej właściwym do stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej będzie organ, który ją wydał. Po zmianie Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej przestanie być organem właściwym do prowadzenia postępowań w trybie stwierdzenia nieważności w stosunku do decyzji wydanych przez organy niższego stopnia; pozostanie mu jedynie możliwość wszczynania takich postępowań z urzędu. Zmiana zaproponowana w ust. 5 zakłada, iż do uchylecia i zmiany decyzji ostatecznej właściwy jest organ, który wydał decyzję, a nie jak dotychczas Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

W ustępach 6 – 8 uregulowano zasady stosowania trybu wznowienia postępowania zakończonego decyzją ostateczną.

Zgodnie z ust. 6 organem kontroli skarbowej właściwym w sprawie wznowienia postępowania będzie organ, który wydał decyzję w ostatniej instancji. Zgodnie z ust. 7 Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej zostanie pozbawiony właściwości w przedmiocie wznowienia postępowania w sytuacji, w której przyczyną wznowienia jest działanie organu kontroli skarbowej. W takim przypadku Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej będzie wyznaczał dyrektor urzędu kontroli skarbowej właściwego do przeprowadzenia postępowania co do przesłanek wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy.

Zmiana w art. 27

Zmiana w ust. 2 spowoduje, iż w sytuacji, w której w postępowaniu kontrolnym nie stwierdzono nieprawidłowości, nie będzie obowiązku doręczania organom nadzorującym podmioty kontrolowane, obok wyniku kontroli, dokumentacji kontroli.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 3 w przypadku środków publicznych innych niż pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, na dysponencie części budżetowej lub właściwym organie nadzoru będzie ciążył obowiązek poinformowania organu kontroli skarbowej o sposobie wykorzystania ustaleń kontroli lub przyczynach ich niewykorzystania.

Kontrolowany nadal będzie zobowiązany do poinformowania organu kontroli skarbowej o sposobie usunięcia wskazanych nieprawidłowości (ust. 6). Organ kontroli skarbowej będzie posiadał uprawnienie do ponownego wezwania kontrolowanego do wskazania sposobu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (ust. 7). W szczególności dotyczyć będzie to przypadku, gdy wyjaśnienia kontrolowanego, o których mowa w ust. 6, okażą się niewystarczające i organ kontroli skarbowej wystąpi o ich uzupełnienie.

Brzmienie projektowanego ust. 4 (obecnie ust. 2a) jest konsekwencją pozbawienia kontroli skarbowej właściwości w zakresie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i obrotu towarami pochodzenia zagranicznego oraz likwidacją kontroli resortowej. Ponadto ust. 4 wskazuje, iż wynik kontroli w zakresie oświadczeń majątkowych doręczany będzie podmiotowi, który wnioskuje o kontrolę oświadczenia. Zmiana wynika z faktu, iż często osoba, której dotyczy wynik kontroli, nie pracuje już na stanowisku, z którym wiąże się obowiązek składania oświadczenia majątkowego albo obowiązek składania przez nią oświadczenia nie pozostaje w związku z wykonywaną przez nią pracą (oświadczenia samorządowców), a otrzymanie wyniku kontroli przez nowego pracodawcę jest niecelowe.

W ust. 5 wskazano organy i podmioty, którym należy przekazać wynik kontroli w zakresie środków publicznych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z innych źródeł zagranicznych.

Zmiana w art. 28

Zmiana ma charakter doprecyzowujący i ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie wskazywania właściwego organu podatkowego, któremu przekazywany jest wynik kontroli. Zgodnie z projektem będą to organy właściwe dla kontrolowanego w dniu zakończenia postępowania kontrolnego.

Zmiana w art. 31 ust. 1 jest konsekwencją uchylecia art. 14b, w związku z likwidacją kontroli resortowej oraz dodania w art. 24 ust. 5 i 6.

Nowelizacja art. 32 ust. 1 związana jest z faktem, że adresatami not sygnalizacyjnych mogą być również inne podmioty niż organy państwowe.

W nowym brzmieniu art. 33 ust. 1 zaproponowano zmiany mające na celu usprawnienie, przyspieszenie oraz zapewnienie skuteczności kontroli.

Dotychczasowe zapisy pkt 1 i 3 budzą wątpliwości i są różnie interpretowane przez banki, co do zakresu informacji, jakie mogą być na ich podstawie udostępnione. Znowelizowane przepisy precyzują zakres informacji, jakich otrzymania będą mogły żądać organy kontroli skarbowej i obejmują informacje m.in. o przepływach na rachunkach, o odbiorcach i nadawcach tych przepływów. Ponadto nowelizacja pkt 3 pozwoli na pozyskiwanie informacji o celach i wysokości udzielonych pożyczek i kredytów oraz o dokonywanych spłatach kredytów i pożyczek. Dostęp do takich informacji ma szczególne znaczenie dla skuteczności zwalczania naruszeń prawa w zakresie zaniżania podstaw opodatkowania oraz nieujawniania źródeł pochodzenia przychodów i majątku.

W związku z tym, iż spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe prowadzą działalność zbliżoną do działalności bankowej w zakresie prowadzenia rachunków, rozliczeń finansowych, udzielania pożyczek i kredytów zasadnym jest, aby organy kontroli skarbowej miały dostęp do gromadzonych przez Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe i informacji przy spełnieniu przesłanek i na zasadach analogicznych jak w przypadku banków (ust. 3).

Ust. 4 będzie zobowiązywał towarzystwa funduszy inwestycyjnych do przekazywania organom kontroli skarbowej informacji o dacie nabycia, liczbie, cenie i wartości nabytych jednostek uczestnictwa oraz o dacie odkupienia, liczbie i wartości odkupionych jednostek uczestnictwa, kwocie wypłaconej uczestnikowi funduszu za odkupione jednostki uczestnictwa, a także o dacie i kwocie dochodów funduszu wypłaconych kontrolowanemu. W obecnym stanie prawnym organy kontroli skarbowej pozbawione są możliwości ustalenia faktycznych wydatków podatnika na zakup jednostek uczestnictwa, jeśli te nie zostały umorzone.

Ponadto propozycja zmiany w art. 33 obejmuje rozszerzenie katalogu podmiotów zobowiązanych do udzielania informacji o kontrolowanym, o zakłady ubezpieczeń, towarzystwa emerytalne oraz podmioty, za pomocą których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe. Zgodnie z przepisami ustawy – Ordynacja podatkowa organom podatkowym również przysługuje dostęp do informacji pochodzących z banku lub innej instytucji finansowej. Należy zauważyć, iż w związku z nowelizacją, w tym obszarze uprawnienia organów kontroli skarbowej i organów podatkowych będą podobne.

Zmiana w art. 33a jest konsekwencją nadania nowego brzmienia art. 33.

W art. 33b ust. 1 przyznano, ze względów celowościowych, dostęp do informacji pozyskanych w trybie, o którym mowa w art. 33, również pracownikowi dokonującemu czynności kontrolnych i jego przełożonemu w toku postępowania w sprawach o przestępstwa i wykroczenia oraz o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe prowadzonego przez inspektora, bądź w toku postępowania kontrolnego prowadzonego przez dyrektora urzędu kontroli skarbowej lub Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Zmiana w ust. 2 również podyktowana jest względami celowościowymi. Obecnie obowiązek przechowywania w zabezpieczonych pomieszczeniach całości akt toczącego się postępowania istnieje, chociażby informacje „bankowe” zostały przekazane organowi bezpośrednio przez kontrolowanego. Takie rozwiązanie powoduje, iż bieżące z nich korzystanie jest utrudnione. Ponadto powierzchnia pomieszczeń wyposażonych w odpowiednie zabezpieczenia jest ograniczona, co przy często znacznej obszerności akt sprawy sprawia, iż występują techniczne problemy związane z ich przechowywaniem.

Zgodnie z nowym brzmieniem ust. 2 w zabezpieczonych pomieszczeniach byłyby przechowywane poszczególne dokumenty z akt sprawy, zawierające informacje pozyskane wyłącznie z instytucji finansowych. Rozwiązanie takie pozwoli na łatwiejszy, bieżący dostęp do akt inspektorów i pracowników urzędów kontroli skarbowej prowadzących dane

postępowanie, a jednocześnie nie spowoduje pod żadnym względem zmniejszenia poziomu ochrony informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Zmiana w ust. 4 związana jest z nowelizacją art. 24 ust. 3 i dotyczy włączania informacji zawierających informacje objęte tajemnicą bankową w przypadku podjęcia zakończonego postępowania kontrolnego.

Zmiany w art. 34

Nowelizacja ust. 1 dotyczy wyłączenia z zakresu tajemnicy skarbowej informacji gromadzonych i przetwarzanych w toku postępowań kontrolnych w zakresie środków publicznych, wywiązywania się z warunków finansowania pomocy z tych środków, kontroli prawidłowości przekazywania środków własnych do budżetu Unii Europejskiej oraz audytu gospodarowania środkami publicznymi.

Z uwagi na charakter danych gromadzonych w toku takich postępowań, podmiotów, których dotyczą, oraz obecnie ograniczone możliwości wykorzystania ich przez organy nadzoru nad podmiotami kontrolowanymi, nie ma żadnego uzasadnienia dla obejmowania ich tajemnicą skarbową, przeznaczoną ze swej natury do ochrony informacji o zobowiązaniach podatkowych i innych informacji dotyczących podmiotów kontrolowanych jako podatników. Jeżeli informacje pozyskane w toku postępowania kontrolnego w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4 – 7, będą wymagały szczególnej ochrony, organ kontroli skarbowej uprawniony będzie do nadania im odpowiedniej klauzuli tajności określonej w ustawie o ochronie informacji niejawnych. Jednocześnie z uwagi na konieczność szczególnej ochrony informacji pozyskiwanych przez organy kontroli skarbowej (w tym chronionych tajemnicą bankową) w przepisie wyraźnie wskazano, iż tajemnicą skarbową objęte będą informacje gromadzone w trybie art. 7c i 7d.

Zmiana w ust. 2 pkt 4 ma na celu umożliwienie odbywania stażu, praktyki zawodowej lub studenckiej nie tylko w urzędach kontroli skarbowej, ale również w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Pomoże to zracjonalizować organizację pracy w tych urzędach, pozwalając na wykorzystywanie pracowników do zadań merytorycznych, a jednocześnie umożliwi zdobycie doświadczenia zawodowego osobom pozostającym bez pracy i studentom.

Zmiana w art. 34 ust. 2 pkt 2 nakłada obowiązek przestrzegania tajemnicy skarbowej na osoby będące na stażu (niezatrudnione) lub odbywające praktykę studencką w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub w urzędach kontroli

skarbowej. Rozwiązanie takie umożliwia wykorzystywanie pracy tych osób w prostych, technicznych zadaniach realizowanych przez organy kontroli skarbowej. Obowiązek przestrzegania tajemnicy skarbowej trwa również po zakończeniu stażu lub praktyki – art. 34 ust. 4.

Zmiana w art. 34a

Nowe brzmienie ust. 1 pkt 2 ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie przekazywania organom odwoławczym akt zawierających informacje wymienione w art. 33.

Nowelizacja ust. 5 pkt 5 związana jest z koniecznością zapewnienia efektywnej i sprawnej współpracy między organami kontroli skarbowej a służbami ochrony państwa. Obecnie służby te uprawnione są wyłącznie do uzyskiwania informacji z akt kontroli, których przygotowanie w praktyce jest często bardzo czasochłonne i wymaga dużych nakładów pracy. Zgodnie ze znowelizowanym ust. 5 pkt 5 wskazane służby ochrony państwa będą mogły otrzymywać również akta postępowań kontrolnych, z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Uchylenie w ust. 5 pkt 6a i 6b jest konsekwencją wyłączenia z zakresu tajemnicy skarbowej informacji gromadzonych w zakresie kontroli skarbowej określonym w art. 2 ust. 1 pkt 4 – 7. Natomiast dodanie pkt 9 – 11 ma na celu usunięcie wątpliwości w zakresie możliwości przekazywania akt postępowania kontrolnego organom właściwym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa oraz wojewodom.

Zmiana w art. 34b polega na dodaniu w ust. 3 pkt 4c i ma charakter doprecyzowujący. Nowelizacja pkt 5 związana jest z nowym brzmieniem art. 27.

Uchylenie art. 35 jest konsekwencją dodania art. 7d ust. 2.

Zmiana brzmienia art. 36 ust. 1 polega na rezygnacji z zastrzeżenia, że kontrola skarbową – wywiad skarbowy wykonuje swoje zadania w granicach określonych celami kontroli skarbowej. Zastrzeżenie to stanowi nadmierną regulację. Oczywiście jest, że wywiad skarbowy, jako integralna część kontroli skarbowej, realizuje swoje zadania dla osiągnięcia celów wyznaczonych przez ustawodawcę dla kontroli skarbowej.

Nowe brzmienie art. 36 ust. 2, 36aa ust. 1, 36b ust. 1 oraz art. 36ca ust. 1 ma charakter dostosowawczy i jest konsekwencją nadania nowego brzmienia art. 2 ust. 1, w tym dodania

w tym artykule zadania polegającego na zapobieganiu i wykrywaniu naruszeń krajowych przepisów celnych oraz ściganiu naruszeń krajowych lub wspólnotowych przepisów celnych przez wykonywanie nadzoru transgranicznego osób, miejsc, środków transportu towarów oraz dostawy kontrolowanej, w rozumieniu konwencji sporządzonej na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy pomiędzy administracjami celnymi.

Dodanie w art. 36 ust. 2 zdania drugiego ma na celu przypisanie realizacji zadania określonego w art. 2 ust. 1 pkt 12 wyłącznie komórkom wywiadu skarbowego. Przyjęcie takiego rozwiązania wynika z charakteru uprawnień, jakimi dysponuje wywiad skarbowy.

Zmiana w art. 36b ust. 5 ma na celu stworzenie prawnej możliwości występowania przez wywiad skarbowy do przedsiębiorców telekomunikacyjnych z wnioskami o udostępnienie danych w formie elektronicznej. Dotychczasowy przepis ust. 5 dopuszcza możliwość wykorzystania sieci telekomunikacyjnej, ale wyłącznie do udostępniania danych. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 36b ust. 5 również występowanie do przedsiębiorców będzie możliwe za pomocą sieci telekomunikacyjnej. Wejście w życie zaproponowanej zmiany usprawni przekazywanie wniosków i uzyskiwanie odpowiedzi od przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Nowelizacja art. 36d ust. 1 pkt 2 ma na celu przyznanie kierownikowi komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych właściwej w sprawach wywiadu skarbowego, w miejsce Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, uprawnienia do przekazywania prokuratorowi materiałów uzyskanych w czasie prowadzenia czynności wywiadu skarbowego. W ocenie projektodawcy takie rozwiązanie usprawni wymianę informacji między organami kontroli skarbowej i organami ścigania.

Zmiana w art. 36f ma na celu stworzenie prawnej możliwości podejmowania przez wywiad skarbowy bezpośredniej współpracy z organami i instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej odpowiadającymi zakresem swojego działania wywiadowi skarbowemu. Chodzi tutaj zwłaszcza o wymianę informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych. Dostęp we właściwym czasie do dokładnych i aktualnych informacji należy do podstawowych elementów wpływających na skuteczność podejmowanych czynności operacyjno-rozpoznawczych. Biorąc pod uwagę międzynarodowy charakter niektórych

przestępstw skarbowych, wprowadzenie przedmiotowej zmiany w istotny sposób usprawni realizację obowiązków nałożonych przez ustawodawcę na wywiad skarbowy.

Problemy dotyczące wymiany informacji uzyskanych w drodze czynności operacyjno-rozpoznawczych pomiędzy właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej zostały dostrzeżone również przez Radę Europejską w decyzji ramowej Rady 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej. Rada uznała, że „formalne procedury, struktury administracyjne oraz przeszkody prawne wynikające z przepisów ustawowych państw członkowskich w poważny sposób utrudniają obecnie skuteczną i sprawną wymianę informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania; taki stan rzeczy jest nie do przyjęcia dla obywateli Unii Europejskiej i wymaga poprawy bezpieczeństwa i zwiększenia skuteczności organów ścigania, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony praw człowieka”. Rada zobowiązała państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań w celu zastosowania się do przepisów tej decyzji.

Uchylenie art. 36k związane jest z umieszczeniem regulacji w zakresie naboru do pracy w wywiadzie skarbowym w rozdziale 5.

Zmiana w art. 37a ust. 4 związana jest z koniecznością dostosowania przepisów odsyłających w związku z nowelizacją przepisów rozdziału 2a.

Nadanie nowego tytułu rozdziałowi 5 związane jest z wprowadzeniem do niego regulacji dotyczących naboru i pracy w komórkach realizacyjnych zarówno inspektorów, jak i pracowników kontroli skarbowej.

Zmiana w art. 38 związana jest z nowelizacją art. 6. Natomiast dodawany w art. 38 ust. 6 ma na celu przyznanie Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej uprawnienia do wydania upoważnienia pracownikowi do załatwiania spraw (zawieszenia lub umorzenia postępowania przygotowawczego, przedłużania dochodzeń w sprawach karnych skarbowych) w jego imieniu. Należy podkreślić, iż w przeciwieństwie od innych organów nadrzędnych nad finansowym organem postępowania przygotowawczego (izba skarbową, izba celna), Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jest organem jednoosobowym. Tym samym mając na uwadze znaczną ilość spraw z zakresu sprawowanego nadzoru, obowiązek osobistego

podejmowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej wszystkich czynności procesowych w sposób istotny wpływa na możliwość realizacji zasady szybkości postępowania. Jednocześnie w strukturze Ministerstwa Finansów istnieje wyodrębniona komórka organizacyjna, odpowiedzialna za obsługę prac Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w zakresie nadzoru nad postępowaniami o przestępstwa skarbowe. W związku z tym zasadne jest, aby Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej mógł upoważniać inspektorów kontroli skarbowej zatrudnionych w ww. komórce organizacyjnej Ministerstwa Finansów, a więc osoby posiadające niezbędne kwalifikacje, do wykonywania w jego imieniu uprawnień i obowiązków wynikających z Kodeksu karnego skarbowego dla organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego. Zakres upoważnień ograniczony będzie do spraw mniejszej wagi, natomiast do wyłącznej akceptacji Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej pozostaną decyzje procesowe o najbardziej istotnym znaczeniu.

Zmiana w art. 39

Dodawany ust. 1a stanowi, obok rozwiązania wprowadzonego w art. 8 ust. 4, otwarcie kontroli skarbowej na osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej lub administracji podatkowej, posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu doradcy podatkowego. Projektowany przepis umożliwi osobie, która została wpisana na listę doradców podatkowych, uzyskanie powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej, o ile posiada odpowiedni staż w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej lub jednostkach organizacyjnych administracji podatkowej i celnej.

W ocenie projektodawcy proponowane rozwiązanie stanowi dla kontroli skarbowej szansę pozyskania przygotowanej merytorycznie i posiadającej odpowiednie doświadczenie kadry pracowników, zapewniając im w zamian stabilne zatrudnienie na stanowisku inspektora kontroli skarbowej oraz możliwość awansu na najwyższe stanowiska w kontroli skarbowej – dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. Projektowane regulacje wprowadzają ponadto czynnik motywacyjny dla pozostania w strukturze organizacyjnej kontroli skarbowej obecnie zatrudnionych pracowników. Możliwość awansu zawodowego (stanowisko inspektora kontroli skarbowej i dyrektora urzędu kontroli skarbowej) pozwoli na zatrzymanie w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej pracowników posiadających wysokie kwalifikacje, potwierdzone wpisem na listę doradców podatkowych. Brak takich rozwiązań

może spowodować odpływ takich osób do sektora prywatnego, co nie pozostanie bez wpływu na skuteczność i sprawność organów kontroli skarbowej.

Zmiana w ust. 2a wprowadza zasadę, iż dodatkowej ocenie podlegają wyłącznie inspektorzy kontroli skarbowej, którzy wykonują czynności kontrolne lub prowadzą postępowania przygotowawcze, w odniesieniu do tych czynności. Pozostali inspektorzy kontroli skarbowej podlegać będą ocenie na podstawie przepisów ustawy o służbie cywilnej.

Art. 39a, 39b, 40, 40a, 41a, 42 – 42e

Celem projektowanych przepisów jest wzmocnienie statusu inspektorów kontroli skarbowej w celu zagwarantowania im pełnej niezależności w prowadzonych postępowaniach kontrolnych i czynnościach. Obecnie, mimo iż ustalenia inspektorów często dotyczą bardzo skomplikowanych stanów faktycznych i wysokich kwot zaległości podatkowych, nie posiadają szczególnej ochrony stosunku pracy na stanowisku inspektora gwarantującej niezależność w zakresie podejmowanych decyzji (ewentualny status urzędnika służby cywilnej zapewnia większą ochronę przed rozwiązaniem stosunku pracy, ale nie przed utratą statusu inspektora). W celu zagwarantowania stabilności zatrudnienia inspektorów w sposób wyczerpujący określone zostaną zasady wygasania i rozwiązywania stosunku pracy inspektora oraz zasady odwoływania osób ze stanowiska inspektora i ich dalszego zatrudniania w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej. Zasady wygasania i rozwiązywania stosunków pracy wszystkich inspektorów zostaną ukształtowane w sposób analogiczny do rozwiązań przyjętych dla urzędników służby cywilnej.

Zgodnie z art. 39b powoływania inspektora kontroli skarbowej dokonywać będzie Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej. Zakres zadań, uposażenie określi dyrektor urzędu kontroli skarbowej, w którym powołanie uzyska inspektor.

Art. 40a przewiduje możliwość delegowania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej inspektorów kontroli skarbowej do wykonywania zadań służbowych w innych jednostkach kontroli skarbowej lub poza kontrolą skarbową. Wprowadzenie tego uprawnienia dla Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej wiąże się z koniecznością zapewnienia większej elastyczności w korzystaniu przez kontrolę skarbową z potencjału kadry inspektorskiej oraz zwiększoną dyspozycyjnością inspektorów, wynikającą ze zmienionego statusu ich zatrudnienia. Warunki i tryb delegowania inspektorów kontroli skarbowej określi minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia.

Dodawany w art. 41 ust. 2a wprowadza zobowiązanie organu postępowania przygotowawczego do zawiadomienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej o zamiarze przesłuchania inspektora kontroli skarbowej co do faktów, o których dowiedział się w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Obowiązek ten dotyczyć będzie również sądu, jeżeli pierwsze przesłuchanie inspektora będzie miało miejsce dopiero na rozprawie głównej. Z uwagi na to, iż fakty, których dotyczyć ma przesłuchanie, stanowią podlegający szczególnej ochronie rodzaj tajemnicy służbowej – tajemnicę skarbową, zasadnym jest, aby Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odpowiedzialny za jej ochronę posiadał wiedzę o przypadkach ujawniania informacji objętych tajemnicą skarbową. Jednocześnie uprzednia informacja o zamiarze przesłuchania inspektora przyczyni się do lepszej współpracy organów kontroli skarbowej z organami ścigania, w szczególności w przypadkach, w których w związku z przesłuchaniem wystąpi konieczność zwolnienia z tajemnicy skarbowej dokumentów z postępowań kontrolnych prowadzonych na wniosek organów ścigania.

Art. 42 – 42c określają zasady odwoływania inspektorów kontroli skarbowej oraz rozwiązywania ich stosunków pracy. Przewidziane w tych przepisach zasady gwarantują inspektorom kontroli skarbowej stabilność zatrudnienia i niezależność w wykonywaniu obowiązków służbowych od jakichkolwiek wpływów zewnętrznych. Proponowane rozwiązanie ma również na celu zapobieżenie odpływowi doświadczonych i wykwalifikowanych pracowników ze służb kontroli skarbowej. Zgodnie z art. 42c określone w przepisach art. 42 – 42b przesłanki będą wyłączną podstawą odwołania i rozwiązania stosunku pracy inspektora, niezależnie od tego, czy jest on pracownikiem czy urzędnikiem służby cywilnej. W zakresie sposobów oraz przyczyn rozwiązania stosunku pracy nie będą miały zastosowania przepisy Kodeksu pracy oraz ustawy o służbie cywilnej.

Art. 42 określa przypadki obligatoryjnego odwołania inspektora przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Ust. 2 i 3 wskazują na skutki odwołania dla stosunku pracy inspektora. Ust. 2 wskazuje przesłanki odwołania, które będzie równoznaczne z rozwiązaniem stosunku pracy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Ust. 3 stanowi, iż w przypadku odwołania inspektora z przyczyn innych niż określone w ust. 2, odwołany inspektor zostaje zatrudniony na stanowisku, jakie zajmował przed powołaniem na stanowisko inspektora lub równorzędnym.

Art. 42a określa przypadki fakultatywnego odwołania inspektora kontroli skarbowej przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz skutki odwołania dla stosunku pracy inspektora (w sposób analogiczny do rozwiązań przyjętych w art. 42).

Art. 42b wprowadza możliwość rozwiązania stosunku pracy inspektora na mocy porozumienia stron oraz rezygnacji inspektora, ale z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Jest to rozwiązanie analogiczne do funkcjonującego na gruncie ustawy o służbie cywilnej w odniesieniu do urzędników służby cywilnej.

Art. 42d określa przypadki wygaśnięcia stosunku pracy inspektora kontroli skarbowej. Wygaśnięcie stosunku pracy inspektora stwierdzać będzie Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej.

Art. 42e określa tryb postępowania wobec inspektorów w przypadku likwidacji urzędu, w którym zostali powołani.

Art. 42f – 42k regulują kwestię naboru, oceny zdolności do pracy pracowników oraz czasu pracy pracowników wyodrębnionych komórek organizacyjnych.

Dodawany art. 42f określa kryteria w zakresie predyspozycji etycznych, fizycznych oraz psychologicznych, jakie powinny spełniać osoby zatrudnione w wyodrębnionych komórkach i wywiadzie skarbowym.

Art. 42g związany jest z uchyleniem dotychczasowego art. 36k i stanowi, że nie podlegają ogłoszeniu informacje o wolnych stanowiskach pracy w komórkach realizacyjnych oraz wywiadzie skarbowym, a także o kandydatach do pracy na tych stanowiskach. Natomiast zgodnie z ust. 2 do obsadzania stanowisk kierujących komórkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach wywiadu skarbowego nie mają zastosowania przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U z 2008 r. Nr 227, poz. 1505). Zmiana ta polega na przeniesieniu dotychczasowej treści art. 36k ust. 2 i 3 do rozdziału 5.

Art. 42h wskazuje komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych jako właściwe do dokonywania oceny zdolności fizycznej i psychicznej kandydatów do pracy oraz pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1 i wywiadzie skarbowym, a także zobowiązuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych do pokrywania kosztów tych badań. W stanie dotychczasowym komisje te również wydawały orzeczenia w stosunku do kandydatów i pracowników kontroli skarbowej, z tym że ze względu na brak uregulowania właściwości komisji lekarskich w ustawie oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom

przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, a także naboru do tych komórek (Dz. U. Nr 100, poz. 911, z późn. zm.), czyniły to na podstawie umowy cywilnoprawnej.

W związku z tym, że do chwili obecnej, na podstawie ww. umowy, ustalanie zdolności fizycznej i psychicznej kandydatów do pracy oraz pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego odbywało się odpłatnie, zmiana przepisów nie spowoduje zwiększenia obciążenia budżetu państwa w tym zakresie.

Szczegółowy tryb przeprowadzania oceny określi rozporządzenie wydane na podstawie art. 42h ust. 2.

Art. 42i reguluje postępowanie w sprawie naboru pracowników wyodrębnionych komórek oraz wywiadu skarbowego. Do tej pory materia zawarta w art. 42i uregulowana była w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, a także naboru do tych komórek (Dz. U. Nr 100, poz. 911, z późn. zm.).

Wprowadzenie przepisu art. 42j ma na celu umożliwienie przeprowadzenia badań lekarskich, psychologicznych lub psychofizjologicznych w stosunku do osób już zatrudnionych w komórkach realizacyjnych i wywiadzie skarbowym. Badania te, w dotychczasowym stanie prawnym, każdy z pracowników przechodzi tylko raz – podczas procedury naboru. Pracownicy komórek realizacyjnych i wywiadu skarbowego wykonują zadania wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych. W trakcie ich wykonywania narażeni są na silny stres. Mają prawo użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej. Od stanu psychicznego i fizycznego jednej osoby w zespole zależy nie tylko powodzenie realizacji zadania, ale również życie i zdrowie pozostałych osób. Zatem niezbędne wydaje się wprowadzenie przepisu, który umożliwiłby, w przypadku powzięcia przez pracownika lub jego przełożonych wątpliwości co do jego stanu psychicznego lub fizycznego, skierowanie go na badania weryfikujące predyspozycje do pracy w tych komórkach. Podobnie przedstawia się sytuacja z badaniami psychofizjologicznymi. Pracownicy komórek realizacyjnych i wywiadu skarbowego, w ramach realizacji zadań, uzyskują wiedzę z zakresu form i metod pracy operacyjnej, a także wiedzę z zakresu konkretnych prowadzonych przez nich spraw. W niektórych sytuacjach, uzasadnionych okolicznościami (np. niepowodzenia prowadzonych działań w przypadku, gdy tylko kilku pracowników miało informacje na ich temat), zachodzi konieczność sprawdzenia pracowników, czy nie wykorzystują swej wiedzy dla celów innych

od ustawowych. Badaniem, które pozwoli z dużym prawdopodobieństwem zweryfikować, czy informacje zostały przekazane osobom nieuprawnionym, czy też że pracownik utrzymuje kontakty ze środowiskiem przestępczym, jest badanie psychofizjologiczne. Gwarancją, że środek ten nie będzie nadużywany, jest uprawnienie jedynie Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do kierowania na badania psychofizjologiczne. Zgodnie z art. 42j ust. 3 stwierdzenie w wyniku badań trwałej niezdolności do pracy w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, albo wywiadzie skarbowym powodować będzie rozwiązanie stosunku pracy, o ile nie będzie możliwości przeniesienia pracownika do pracy na innym stanowisku w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej. Na podstawie art. 42j ust. 4 równoznaczne z orzeczeniem o trwałej niezdolności do pracy będzie dwukrotne, nieusprawiedliwione niestawienie się na komisję lekarską.

Dodawany art. 42k wprowadza przepisy regulujące czas pracy osób zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadzie skarbowym. Szczególna regulacja tej kwestii podyktowana jest specyfiką pracy w takich komórkach.

Przyjęte w projekcie rozwiązanie uzasadnia fakt, iż praca w komórkach realizacyjnych kontroli skarbowej oraz wywiadu skarbowego, z uwagi na zakres uprawnień oraz charakter wykonywanych zadań, zbliżona jest do służby w Policji. W związku z tym wydaje się, że tak jak i dla policjantów, również dla pracowników tych komórek trudno przyjąć sztywne ramy czasowe wykonywania czynności służbowych, w tym w szczególności czynności operacyjno-rozpoznawczych, ustalone dla „zwykłych” urzędników. Trudno bowiem wyobrazić sobie sytuację, aby czynności służbowe polegające np. na obserwacji osoby, wobec której zostały podjęte niejawne czynności sprawdzające, wymuszające konieczność nieprzerwanej pracy niekiedy przez całą dobę, były wykonywane w czasie określonym dla pracownika administracji wykonującego czynności typowo urzędnicze. Regulacje ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej w tym zakresie są niewystarczające. Nie przystają bowiem do charakteru zadań realizowanych przez komórki realizacyjne oraz wywiad skarbowy, w których nie można określić z góry wymiaru czasu pracy niezbędnego do realizacji zadań służbowych.

Dodanie nowego rozdziału 5a „Kara pieniężna” oraz regulacji art. 43a ma na celu umożliwienie organom kontroli skarbowej reakcję na pojawiające się przypadki odmowy udostępniania informacji przez podmioty zobowiązane lub braku reakcji na żądanie organu kontroli skarbowej. Kara będzie nakładana na podmiot zobowiązany do przekazania informacji. Do postępowania w sprawie wydania decyzji o nałożeniu kary zastosowanie będą

miały w takim przypadku przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Wysokość kary została określona w sposób wskazujący na znacznie większą wagę i negatywne skutki zaniechania osoby zobowiązanej w stosunku do zaniechań określonych w rozdziale 22 Kary porządkowe działu IV Ordynacji podatkowej oraz zapewniający rzeczywistą możliwość egzekwowania obowiązków wynikających z art. 7c i 7d.

Możliwość ukarania będzie istniała dopiero po wyczerpaniu środków zaskarżenia postanowienia organu kontroli skarbowej w przedmiocie żądania informacji. W sytuacji, w której mimo ukarania podmiot nie będzie wywiązywał się z obowiązku udostępnienia informacji, organ kontroli skarbowej będzie mógł ponawiać karę.

Podmiotowi ukaranemu będzie przysługiwało odwołanie od decyzji dyrektora urzędu kontroli skarbowej do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, a gdy decyzję wydał w I instancji Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Egzekucja wymierzonej tytułem kary kwoty pieniężnej następować będzie w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 2

Projektowana w art. 2 nowelizacja ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych związana jest z uchynieniem w ustawie o kontroli skarbowej art. 2 ust. 1 pkt 15 i likwidacją obecnej kontroli resortowej. Zgodnie z projektowanym art. 5 ust. 1c i 1d nowelizowanej ustawy, kontrolę jednostek organizacyjnych administracji podatkowej sprawować będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Dalszą konsekwencją zmian w art. 5 jest zmiana w art. 8 ustawy o izbach i urzędach skarbowych dotycząca dodatków kontrolerskich dla osób, które realizować będą kontrole wewnętrzne w organach administracji podatkowej. Obecnie takie dodatki przysługują osobom zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej realizujących kontrolę resortową na zasadach analogicznych jak osoby realizujące kontrole podatkowe. Tym samym w wyniku zmiany osobom, które w związku z reformą kontroli resortowej, podejmują zatrudnienie w komórce organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, która będzie realizować kontrole wewnętrzne w administracji podatkowej, będą przysługiwać ww. dodatki na zasadach przewidzianych dla osób realizujących kontrole podatkowe.

Art. 3

Zmiana w ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym koreluje ze zmianami w art. 8 ust. 4 oraz art. 39 ust. 1a ustawy o kontroli skarbowej.

Proponowane zmiany w ustawie o kontroli skarbowej wprowadzają dla osób wpisanych na listę doradców podatkowych możliwość przystępowania do konkursów na stanowisko dyrektora urzędu kontroli skarbowej oraz powołania na stanowisko inspektora kontroli skarbowej.

W celu zapewnienia, aby powyższe przepisy w rzeczywistości umożliwiły osobom wpisanym na listę doradców podatkowych podejmowanie zatrudnienia w kontroli skarbowej, a także innych organach administracji podatkowej, konieczna jest zmiana przepisów ustawy o doradztwie podatkowym, które w obecnym kształcie faktycznie ograniczają czasowo możliwość takiego zatrudnienia przez osoby wpisane na listę doradców podatkowych. Niezbędne jest wobec tego wprowadzenie wyjątku od przepisu przewidującego obligatoryjne skreślenie z listy doradców podatkowych po upływie 5-letniego okresu zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego.

Istnienie tego przepisu powoduje, że osoby wpisane na listę doradców podatkowych zmuszone są, dla zachowania uprawnień doradcy, do rezygnacji z pracy w organach kontroli skarbowej i organach podatkowych. Zachowanie go w niezmienionej formie spowoduje, że wskazane powyżej zmiany w ustawie o kontroli skarbowej, umożliwiające osobom wpisanym na listę doradców podatkowych pracę na stanowisku dyrektora urzędu kontroli skarbowej czy inspektora kontroli skarbowej, nie będą stanowiły wystarczającej zachęty do korzystania z nich przez osoby posiadające uprawnienia doradcy podatkowego.

Wobec tego zamiarem projektodawcy jest, aby skreślenie z listy doradców podatkowych nie dotyczyło osób wpisanych na listę, które w okresie zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego były nieprzerwanie zatrudnione w urzędzie kontroli skarbowej, urzędzie skarbowym, izbie skarbowej oraz w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych, zaś do zakresu ich obowiązków należało stosowanie przepisów prawa podatkowego w związku z prowadzonymi postępowaniami podatkowymi lub kontrolnymi. Natomiast po odbytych konsultacjach z Krajową Izbą Doradców Podatkowych projektowana zmiana polega na uchyleniu przesłanki 5-letniego okresu zawieszenia wykonywania zawodu doradcy podatkowego jako podstawy skreślenia z listy doradców, w odniesieniu do wszystkich osób, które zawiesiły wykonywanie zawodu doradcy niezależnie od zawodu przez nie wykonywanego.

Rozwiązanie to z jednej strony zapobiegnie odpływowi z kontroli skarbowej i organów podatkowych osób posiadających uprawnienia doradcy podatkowego. Z drugiej zaś strony umożliwi i umotywuje osoby wpisane na listę doradców podatkowych do zatrudniania się w administracji skarbowej, bez obaw związanych z utratą prawa do wykonywania zawodu

doradcy. Jednocześnie podjęcie zatrudnienia w kontroli skarbowej przez osobę wpisaną na listę doradców będzie równoznaczne z zawieszeniem wykonywania zawodu doradcy.

Należy przy tym podkreślić, że biorąc pod uwagę uzupełniający się zakres tematyczny egzaminów na doradcę podatkowego i inspektora kontroli skarbowej, a także rodzaj i obszar czynności i zadań realizowanych przez inspektorów kontroli skarbowej w trakcie wykonywania przez nich obowiązków, nie istnieje w opinii projektodawcy niebezpieczeństwo, że proponowana zmiana ustawy o doradztwie podatkowym spowoduje zachowanie uprawnień doradcy przez osoby do tego nie predestynowane.

Wskazania również wymaga, że proponowana zmiana pozostaje bez wpływu na przepisy określające krąg osób i zasady wpisu na listę doradców podatkowych.

Art. 4

Obecnie przepisy ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych nie wymieniają wśród organów uprawnionych do pozyskiwania informacji od towarzystw funduszy inwestycyjnych organów kontroli skarbowej. W związku z tym, iż nowelizowane art. 33 i 33a wprowadzają takie uprawnienie dla Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej oraz dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, zasadne jest wskazanie na istnienie takiego uprawnienia również w ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Art. 5

Zmiana w art. 298 ustawy – Ordynacja podatkowa ma na celu usunięcie wątpliwości co do możliwości przekazywania przez organy podatkowe Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa informacji stanowiących tajemnicę skarbową. Rozwiązanie to jest analogiczne do zmiany w art. 34a ust. 5 pkt 9 ustawy o kontroli skarbowej.

Art. 6

W art. 6 projektu proponuje się zmianę w ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy przez dodanie art. 114a, który umożliwi zawieszanie postępowań przygotowawczych w sytuacji, gdy postępowanie podatkowe nie zostało zakończone. W niektórych sprawach konieczne jest zawieszanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, w przypadku braku ostatecznych decyzji podatkowych, bądź rozstrzygnięć sądów administracyjnych w postępowaniach podatkowych. Obecnie postępowanie podatkowe, co do zasady – nie stanowi podstawy zawieszenia

dochodzenia. W konsekwencji skutkuje to tym, że w przypadku wniesienia przez stronę zażalenia na postanowienie o odmowie zawieszenia postępowania przygotowawczego, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej jako organ nadrzędny nad finansowym organem postępowania przygotowawczego utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienia inspektorów kontroli skarbowej. Jednakże w szczególnie uzasadnionych sytuacjach, w szczególności z uwagi na wysoką kwotę uszczuplenia podatkowego czy też skomplikowany charakter ujawnionych naruszeń podatkowych, dopuszczana jest możliwość zawieszania postępowania. Chcąc wyeliminować wątpliwości, czy brak decyzji podatkowej może być uznany za długotrwałą przeszkodę uniemożliwiającą prowadzenie postępowania karnego w rozumieniu przepisu art. 22 § 1 Kodeksu postępowania karnego, proponuje się dokonać zmiany przepisów ustawy – Kodeks karny skarbowy i wprowadzić przepisy, które w sposób wyraźny będą zezwalały, w wyjątkowych sytuacjach, na zawieszanie postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe.

Art. 114a będzie stanowić dodatkową przesłankę zawieszenia postępowania przygotowawczego wobec przesłanek określonych w Kodeksie postępowania karnego. Zawieszenie będzie miało charakter fakultatywny. Organ postępowania przygotowawczego będzie mógł zawiesić postępowanie, jeżeli uzna, iż jego prowadzenie jest utrudnione ze względu na toczące się postępowanie przed organami kontroli skarbowej, organami podatkowymi i celnymi lub sądami administracyjnymi.

Art. 7 wprowadza zmianę w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej. Zmiana ta jest związana z nowelizacją art. 33 i 33a ustawy o kontroli skarbowej i koniecznością rozszerzenia dostępu organów kontroli skarbowej, w tym dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, do informacji gromadzonych przez zakłady ubezpieczeń. Zmiana polega na wprowadzeniu w ustawie o działalności ubezpieczeniowej analogicznego rozwiązania do postanowień ustawy – Prawo bankowe, zgodnie z którym przekazywanie informacji organom kontroli skarbowej będzie odbywać się w trybie i na zasadach określonych w ustawie o kontroli skarbowej. Pozwoli to na usunięcie wątpliwości co do zakresu informacji pozyskiwanych od zakładów ubezpieczeń, organów kontroli skarbowej uprawnionych do wystąpienia o ich przekazanie oraz przesłanek takiego żądania.

Art. 8 zawiera przepis przejściowy dotyczący czynności z zakresu certyfikacji i wydawania deklaracji zamknięcia pomocy ze środków unijnych. Zgodnie z art. 8 do czynności, które zostały wszczęte i nie zostały zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe.

Art. 9 przewiduje, iż do naboru pracowników komórek, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego stosować należy art. 11g ust. 2 ustawy o kontroli skarbowej w brzmieniu dotychczasowym oraz przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11g ust. 3 pkt 2, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Dodatkowo, w przypadku naboru pracowników wywiadu skarbowego, w okresie tym stosowane mają być również art. 36k ust. 2 i 3 zmienianej ustawy. Przepis art. 36k ust. 3 ustawy o kontroli skarbowej został wprowadzony art. 144 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505), wchodzącej w życie w dniu 24 marca 2009 r.

Zabieg powyższy ma na celu uniknięcie sytuacji, w której ze względu na odłożone wejście w życie niektórych przepisów ustawy niemożliwe byłoby prowadzenie naboru do tych komórek.

W art. 10 uregulowano sposób postępowania w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy. Generalnie postępowania niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy prowadzone będą na podstawie przepisów dotychczasowych, z wyjątkiem spraw uregulowanych w art. 26 ustawy o kontroli skarbowej, tj. tzw. trybów nadzwyczajnych, do których będą miały zastosowanie przepisy nowe. Prawa i obowiązki Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej jako strony w sprawach, w których przysługuje lub już została wniesiona skarga do sądu administracyjnego, mają być przejęte przez właściwych dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. Jest to konsekwencja pozbawienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej właściwości do prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych.

Art. 11. Przepis utrzymuje ważność wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych.

Zgodnie z art. 12 wprowadzane przepisy dotyczące inspektorów kontroli skarbowej będą miały zastosowanie do inspektorów powołanych na to stanowisko przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13 zawiera przepis przejściowy w związku z nowelizacją ustawy o doradztwie podatkowym. Zgodnie z tym przepisem, do osób wpisanych na listę doradców podatkowych i niewykreślonych do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy o doradztwie podatkowym w nowym brzmieniu.

Art. 14 utrzymuje w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie nowelizowanych przepisów upoważniających do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie znowelizowanych przepisów, z jednoczesnym ograniczeniem obowiązywania tych przepisów do 6 miesięcy.

Art. 15 określa datę wejścia w życie ustawy na 3 miesiące od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów regulujących m. in. kwestie naboru do komórek, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego. W przypadku przepisów, o których mowa w art. 1 pkt 15 oraz pkt 54 w zakresie dodawanych art. 42f – 42k czas wejścia w życie został określony na 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy. Jest to okres niezbędny dla sporządzenia nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie oraz technicznego przygotowania nowej procedury naboru.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na prawa i obowiązki kontrolowanych, w tym przedsiębiorców, organy administracji publicznej i inne podmioty zobowiązane do współdziałania z organami kontroli skarbowej, organy kontroli skarbowej, jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, inspektorów kontroli skarbowej oraz pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

Wpływ regulacji na prawa i obowiązki kontrolowanych wynikać będzie ze zmian w zakresie przedmiotowym i podmiotowym kontroli skarbowej. Wpływ na prawa i obowiązki organów administracji i podmiotów współpracujących z organami kontroli skarbowej będą miały zmiany w zakresie zasad pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej. W odniesieniu do organów kontroli skarbowej regulacja dotyczy zmiany rozłożenia zadań pomiędzy Generalnym Inspektorem Kontroli Skarbowej oraz dyrektorami urzędów kontroli skarbowej. Na dyrektorów urzędów kontroli skarbowej zostaną nałożone nowe obowiązki w zakresie nadzoru nad rozstrzygnięciami dyrektorów urzędów kontroli skarbowej, obecnie wykonywane przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej. Wpływ regulacji na prawa i obowiązki osób zatrudnionych w kontroli skarbowej dotyczy zmiany w zakresie stosunku pracy inspektorów kontroli skarbowej oraz przyznania pracownikom jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej nowych uprawnień w zakresie czynności postępowań kontrolnych i przygotowawczych.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt został poddany szerokim konsultacjom społecznym, w tym przede wszystkim konsultacjom z organizacjami przedsiębiorców oraz związkami zawodowymi zrzeszającymi pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

Grupa podmiotów uczestniczących w konsultacjach społecznych:

- 1) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 3) Forum Związków Zawodowych,
- 4) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Skarbowych,

- 5) Rada Sekcji Krajowej NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” Pracowników Skarbowych,
- 6) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 7) Konfederacja Pracodawców Polskich,
- 8) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
- 9) Business Centre Club,
- 10) Krajowa Izba Doradców Podatkowych,
- 11) Związek Banków Polskich,
- 12) Narodowy Bank Polski.

W projekcie uwzględnione zostały uwagi w zakresie uzgodnionym z partnerami społecznymi zarówno w drodze wymiany korespondencji oraz zorganizowanej konferencji uzgodnieniowej.

Uwagi partnerów społecznych, które nie zostały uwzględnione, miały przede wszystkim charakter natury legislacyjnej. Dotyczyły w szczególności:

a) zmian w zakresie zarządzania kadrami kontroli skarbowej, m.in. statusu inspektora kontroli skarbowej oraz pozyskiwania pracowników spośród doradców podatkowych (art. 39, 39a – 42e)

Projektowane zmiany mają na celu wzmocnienie statusu inspektora kontroli skarbowej stąd wprowadzono szczegółową regulację w zakresie jego stosunku pracy, wzorowaną na statusie urzędnika służby cywilnej. Ponadto wskazano w uzasadnieniu do projektowanych zmian, iż ułatwienie dostępu doradców podatkowych do wyższych stanowisk w kontroli skarbowej pozwoli na wzmocnienie merytoryczne kadr kontroli skarbowej, a także ułatwi awans osobom już zatrudnionym w jej strukturach, a wpisanych na listę doradców podatkowych.

b) przesłanek i procedury pozyskiwania informacji przez organy kontroli skarbowej (art. 7c i art. 7d)

Regulacje dotyczące pozyskiwania informacji na etapie poprzedzającym kontrolę, tj. czynności analitycznych w sposób precyzyjny wskazują, iż chodzi tu o informacje niezbędne dla zidentyfikowania podmiotu, wobec którego zostanie wszczęte postępowanie kontrolne.

Przesłanki żądania danych i gwarancje ochrony podmiotów zobowiązanych zostały tak określone, aby uniemożliwić organom kontroli skarbowej wykorzystywanie nowych uprawnień w sposób niezwiązany z realizacją zadań kontroli skarbowej w obszarze walki z szarą strefą.

Doprecyzowanie zakresu informacji pozyskiwanych na etapie postępowania kontrolnego ma na celu usunięcie istniejących wątpliwości w tym obszarze, powstających zarówno po stronie organów kontroli skarbowej, jak i instytucji finansowych. Zaproponowany katalog przekazywanych przez te instytucje informacji pozwoli na uzyskanie pełnego obrazu działań podatnika, co do których istnieje podejrzenie, iż zostały przeprowadzone w celu uchylecia się od opodatkowania.

c) zakresu kontroli skarbowej oraz procedury postępowania kontrolnego (art. 2, 4, 13b, 24, 24b i 26)

Projektowane zmiany dotyczące zakresu kontroli skarbowej mają na celu uniknięcie powielania przez nią podstawowych zadań innych służb lub organów państwowych. Pozwoli to na skoncentrowanie potencjału kontroli skarbowej w obszarze walki z szarą strefą i zwalczania przestępstw skarbowych.

Zgłaszane do projektu uwagi w zakresie procedury postępowania kontrolnego zmierzały do zbytnej kazuistyki utrudniającej ich stosowanie zarówno przez podatników, jak i organy kontroli skarbowej. Ponadto mogły prowadzić do nałożenia na obywateli nowych, często uciążliwych, obowiązków względem organów kontroli skarbowej.

Część uwag partnerów społecznych, które nie zostały uwzględnione na etapie uzgodnień, stała się nieaktualna w wyniku odstąpienia od niektórych zmian w toku dalszych prac legislacyjnych.

W toku konferencji uzgodnieniowej partnerzy społeczni przyjęli i zaakceptowali stanowisko projektodawcy w zakresie uwag, które nie zostały uwzględnione.

Projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. ustawy o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa. W toku prac legislacyjnych nie wpłynęło zgłoszenie zainteresowania projektem w trybie przepisów ww. ustawy.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

a) Projekt może mieć pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych. Wprowadzanie nowych lub doprecyzowanie dotychczasowych uprawnień kontroli skarbowej (np. zakresu kontroli skarbowej i dostępu do informacji gromadzonych przez inne podmioty, usprawnienie koordynacji kontroli przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej) oraz usunięcie dotychczasowych niejasności w zakresie procedury kontrolnej (np. w zak-

resie dokonywania częściowych korekt deklaracji, określania właściwości organów kontroli skarbowej) w znacznym stopniu wpłynie na zwiększenie skuteczności kontroli skarbowej, a tym samym skutkować będzie wzrostem wpływów budżetowych oraz zmniejszeniem nieprawidłowości w zakresie gospodarowania środkami publicznymi. Na etapie projektowania regulacji nie jest jednak możliwe oszacowanie takich korzyści dla budżetu państwa. Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- b) Projekt przewiduje wprowadzenie badań psychofizjologicznych pracowników komórek realizacyjnych oraz pracowników wywiadu skarbowego. Wprowadzenie takiej regulacji nie spowoduje dodatkowych obciążeń budżetu państwa, bowiem badania te będą przeprowadzane we własnym zakresie przez jednostki organizacyjne kontroli skarbowej (przez komórkę kadrową obsługującą pracowników: wywiadu skarbowego oraz komórek realizacyjnych).
- c) Projekt przewiduje przeniesienie zadań Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej w zakresie prowadzenia postępowań w trybach nadzwyczajnych (art. 26) na dyrektorów urzędów kontroli skarbowej. Przewiduje się, iż wzrost zakresu zadań tych organów będzie nieznaczny. Ponadto nie będzie wiązał się z obowiązkiem wzrostu poziomu zatrudnienia w urzędach obsługujących te organy. W 2006 r. przeprowadzonych zostało około 200 postępowań w obu instancjach (ok. 160 postępowań w I instancji oraz ok. 40 postępowań w II instancji), gdzie wydano ok. 60 decyzji w I instancji i około 70 decyzji w II instancji. Obecnie zadania Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, obejmujące orzekanie w trybach nadzwyczajnych, w obu instancjach, realizuje 6 pracowników zatrudnionych w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Zgodnie z projektem zadania związane z orzekaniem zostaną przekazane 16 dyrektorom urzędów kontroli skarbowej. W związku z tym przewiduje się, iż realizacja tego zadania będzie następować w ramach aktualnego stanu zatrudnienia.
- d) Projekt przewiduje, iż koszty przeprowadzania badań kandydatów do pracy w komórkach realizacyjnych oraz wywiadzie skarbowym, prowadzonych przez komisje lekarskie podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji, będzie pokrywał minister właściwy do spraw finansów publicznych. W roku 2008 koszty badań lekarskich kandydatów wyniosły ok. 20 tys. zł.
- e) Projekt przewiduje wzmocnienie statusu inspektorów kontroli skarbowej, który ulegnie zbliżeniu do statusu urzędników służby cywilnej. Projektowana regulacja nie spowoduje

dodatkowych obciążeń budżetu państwa, ponieważ zmiana statusu nie jest powiązana ze wzrostem wynagrodzeń inspektorów.

4. Wpływ projektu na rynek pracy

Ze względu na przedmiot regulacji nie spowoduje ona bezpośrednich skutków w zakresie wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przewiduje się, iż nowe rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy będą miały pośredni wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, ponieważ doprowadzą do ograniczenia rozmiarów „szarej strefy” (w tym funkcjonującej za pośrednictwem internetu), która w negatywny sposób oddziałuje na konkurencyjność gospodarki, stawiając podmioty z tej strefy w uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do podmiotów działających legalnie, szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw. Ponadto rozszerzenie zakresu informacji pozyskiwanych przez organy kontroli skarbowej może spowodować wzrost obowiązków podmiotów zobowiązanych do ich przekazywania.

6. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Zmiany w zakresie kontroli i audytu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, wzmocnienie współpracy i wymiany informacji w tym zakresie z instytucjami zarządzającymi programami operacyjnymi i organami Wspólnoty Europejskiej mają na celu ograniczenie marnotrawienia takich środków i wydatkowania niezgodnie z przeznaczeniem, a tym samym mogą wpłynąć na ich wysokość przyznawaną przez Unię. Tym samym projektowane zmiany mogą w pośredni sposób wpłynąć korzystnie na sytuację i rozwój regionalny.

7. Projekt objęty jest bezpośrednio zakresem prawa Unii Europejskiej

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU**

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/ 366 /09/DP/alr

Warszawa, dnia 13 lutego 2009 r.

**Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz niektórych innych ustaw (pismo nr RM-10-25-09) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiotowy projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Andrzej Parafianowicz
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

BABINET
KABINET RADY MINISTRÓW

2009-02-16

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia2009 r.

**w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez inspektorów i pracowników
kontroli skarbowej**

Na podstawie art. 11b ust. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osobie zatrzymanej przez inspektora lub pracownika kontroli skarbowej, zwanej dalej „osobą zatrzymaną”, udziela się niezwłocznie pierwszej pomocy medycznej lub poddaje niezbędnym badaniom lekarskim w przypadku, gdy osoba ta znajduje się w stanie zagrażającym życiu lub zdrowiu, w szczególności gdy osoba ta:

- 1) ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność,
- 2) oświadcza, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia,
- 3) żąda udzielenia jej pierwszej pomocy medycznej i przeprowadzenia niezbędnych badań lekarskich.

2. Pomocy, której mowa w ust. 1, udziela się również, gdy z posiadanych przez inspektora lub pracownika kontroli skarbowej informacji lub okoliczności zatrzymania wynika, że osoba zatrzymana może być chora na choroby zakaźne.

§ 2. 1. Pierwszej pomocy medycznej udziela się osobie zatrzymanej lub poddaje się ją niezbędnym badaniom lekarskim, z zastrzeżeniem ust. 2, na podstawie pisemnego wniosku kierującego komórką, o której mowa w art. 11g ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej.

2. Jeżeli zachodzą okoliczności określone w § 1, wniosek o udzielenie pierwszej pomocy medycznej oraz poddanie niezbędnym badaniom lekarskim osoby zatrzymanej może być złożony w formie ustnej, a następnie potwierdzony w formie pisemnej.

§ 3. 1. Pierwszej pomocy medycznej osobie zatrzymanej udziela lub badanie lekarskie tej osoby przeprowadza lekarz najbliższego zakładu opieki zdrowotnej.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 171, poz. 1207, 2008 r. Nr 110, poz. 707, Nr 209, poz. 1318 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

2. Przewiezienie osoby zatrzymanej do publicznego zakładu opieki zdrowotnej w celu udzielenia pierwszej pomocy lub przeprowadzenia badania lekarskiego, z zastrzeżeniem ust. 3, zapewnia właściwy ze względu na miejsce zatrzymania organ kontroli skarbowej.

3. Jeżeli stan zdrowia osoby zatrzymanej wskazuje na potrzebę użycia do jej przewiezienia specjalnego środka transportu sanitarnego, przewiezienia dokonuje się takim środkiem, a w szczególności środkiem pogotowia ratunkowego.

4. Po udzieleniu pierwszej pomocy medycznej i przeprowadzeniu badania lekarskiego osoby zatrzymanej lekarz wydaje zaświadczenie lekarskie o istnieniu lub braku przeciwwskazań medycznych do zatrzymania i umieszczenia w pomieszczeniu dla zatrzymanych lub wystawia skierowanie do innego zakładu opieki zdrowotnej celem wykonania badań diagnostycznych lub leczenia. Zaświadczenie dołącza się do dokumentacji sporządzonej w związku z zatrzymaniem osoby.

5. W przypadku gdy osoba zatrzymana nie wyraża zgody na udzielenie pierwszej pomocy medycznej lub przeprowadzenie niezbędnego badania lekarskiego albo swoim zachowaniem uniemożliwia wykonanie tych czynności, lekarz okoliczność tę odnotowuje w zaświadczeniu lekarskim, o którym mowa w ust. 4.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W porozumieniu:

MINISTER FINANSÓW

MINISTER ZDROWIA

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi realizację delegacji ustawowej zawartej w art. 11b ust. 7 ustawy o kontroli skarbowej. Przepisy rozporządzenia regulują tryb przeprowadzania badań lekarskich osób zatrzymanych przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej.

W § 1 określono przypadki, w których osobie zatrzymanej przez inspektora lub pracownika kontroli skarbowej udziela się pierwszej pomocy medycznej lub poddaje niezbędnym badaniom lekarskim. Dotyczy to sytuacji, gdy osoba zatrzymana znajduje się w stanie zagrażającym życiu lub zdrowiu, w szczególności gdy osoba ta:

- 1) ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność;
- 2) oświadcza, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia;
- 3) żąda udzielenia jej pierwszej pomocy medycznej i przeprowadzenia niezbędnych badań lekarskich.

Pierwszej pomocy medycznej udziela się osobie zatrzymanej lub poddaje się ją niezbędnym badaniom lekarskim na podstawie pisemnego wniosku kierującego komórką, o której mowa w art. 11g ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (§ 2 ust. 1). Przepis § 2 ust. 2 wprowadza wyjątek od tej zasady. Stanowi on, że jeżeli zachodzą okoliczności określone w § 1, wniosek o udzielenie pierwszej pomocy medycznej oraz poddanie niezbędnym badaniom lekarskim osoby zatrzymanej może być złożony w formie ustnej, a następnie potwierdzony w formie pisemnej.

W § 3 ust. 1 przyjęto rozwiązanie, że pierwszej pomocy medycznej osobie zatrzymanej udziela lub badanie lekarskie tej osoby przeprowadza lekarz najbliższego zakładu opieki zdrowotnej. Kwestie transportu osoby zatrzymanej do publicznego zakładu opieki zdrowotnej w celu udzielenia pierwszej pomocy lub przeprowadzenia badania lekarskiego reguluje ust. 2 i 3 tego przepisu.

Zgodnie z § 3 ust. 4, po udzieleniu pierwszej pomocy medycznej i przeprowadzeniu badania lekarskiego osoby zatrzymanej lekarz wydaje zaświadczenie lekarskie o istnieniu lub braku przeciwwskazań medycznych do zatrzymania i umieszczenia w pomieszczeniu dla zatrzymanych lub wystawia skierowanie do innego zakładu opieki zdrowotnej celem wykonania badań diagnostycznych lub leczenia. Zaświadczenie dołącza się do dokumentacji sporządzonej w związku z zatrzymaniem osoby.

W przypadku, gdy osoba zatrzymana nie wyraża zgody na udzielenie pierwszej pomocy medycznej lub przeprowadzenie niezbędnego badania lekarskiego albo swoim zachowaniem uniemożliwia wykonanie tych czynności, lekarz okoliczność tę odnotowuje w zaświadczeniu lekarskim.

Ocena skutków regulacji rozporządzenia

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na jednostki organizacyjne kontroli skarbowej oraz zakłady opieki zdrowotnej.

2. Konsultacje społeczne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414) projekt rozporządzenia – z chwilą poddania uzgodnieniom międzyresortowym – zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Stosownie do postanowień art. 7 ust. 1 ww. ustawy od tego momentu każdy będzie mógł zgłosić zainteresowanie projektem rozporządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt spowoduje zwiększenie obciążenia budżetu państwa, lecz ze względu na brak możliwości określenia liczby osób, które po zatrzymaniu będą wymagały udzielenia pomocy medycznej oraz rodzaju tej pomocy, nie można na tym etapie oszacować jej kosztów.

4. Wpływ rozporządzenia na polski rynek pracy

Projektowane rozwiązania nie mają bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

6. Ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia nie podlega harmonizacji z prawem unijnym.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2009 r.

w sprawie warunków, sposobu i szczegółowego trybu legitymowania, zatrzymywania i przeszukiwania osób, przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku, zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, badania towarów i pobierania ich próbek oraz zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych

Na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepis ogólny**

§ 1. Rozporządzenie określa warunki, sposób i szczegółowy tryb:

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,
- 2) zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku,
- 3) zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów,
- 4) badania towarów i pobierania ich próbek oraz przeprowadzania kontroli rodzaju używanego paliwa przez pobranie próbek paliwa ze zbiornika pojazdu mechanicznego,
- 5) zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych,
- 6) oraz sposób i tryb współpracy z Policją w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w pkt 1- 5
- przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej wykonujących czynności związane z realizacją zadań ustawowych, o których mowa w art. 2, art. 10 ust. 2 pkt 17 i art. 11 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, zwanej dalej "ustawą".

**Rozdział 2
Tryb legitymowania osób**

§ 2. 1. Przed rozpoczęciem legitymowania osób inspektorzy i pracownicy są obowiązani do:

- 1) podania osobie legitymowanej swojego imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego, okazania znaku identyfikacyjnego oraz legitymacji służbowej w taki

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 171, poz. 1207, z 2008 r. Nr 110, poz. 707, Nr 209, poz. 1318 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2008 r. Nr 18, poz. 97.

sposób, aby osoba legitymowana miała możliwość odczytania i zanotowania zawartych tam danych;

2) podania osobie legitymowanej podstawy prawnej i przyczyny legitymowania.

2. Po zakończeniu legitymowania inspektorzy i pracownicy informują osobę, wobec której podjęto tę czynność, o prawie do złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tej czynności.

§ 3. Tożsamość osoby legitymowanej ustala się na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) innego niebudzącego wątpliwości dokumentu zaopatrzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub seria;
- 5) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 1-4.

§ 4. 1. Inspektorzy i pracownicy są obowiązani do zanotowania danych dotyczących tożsamości osoby legitymowanej oraz czasu, miejsca i przyczyny legitymowania.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, należy następnie zamieścić w notatce służbowej i włączyć tę notatkę, w zależności od rodzaju prowadzonych czynności służbowych, do akt postępowania kontrolnego, postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie, postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe lub akt operacyjno-rozpoznawczych.

§ 5. W przypadku gdy osoba legitymowana okaże niebudzące wątpliwości dokumenty, potwierdzające korzystanie przez tę osobę z immunitetu, dalsze czynności służbowe z udziałem osoby legitymowanej mogą być wykonywane jedynie za jej zgodą.

§ 6. W razie legitymowania osób znajdujących się w pojeździe, gdy uzasadniają to względy bezpieczeństwa, inspektorzy i pracownicy mają prawo żądać opuszczenia pojazdu przez te osoby.

Rozdział 3

Zatrzymywanie i przeszukiwanie osób oraz przeszukiwanie pomieszczeń, bagażu i ładunku

§ 7. 1. Inspektorzy i pracownicy, przystępując do zatrzymania osoby, są obowiązani:

- 1) podać osobie legitymowanej swoje imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe, okazać znaki identyfikacyjne oraz legitymację służbową w taki sposób, aby osoba legitymowana miała możliwość odczytania i zanotowania zawartych tam danych, a także podać podstawę prawną i przyczynę podjęcia czynności służbowej;
- 2) sprawdzić, czy osoba zatrzymywana posiada broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- 3) odebrać broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) wylegitymować osobę zatrzymywaną;
- 5) poinformować osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu i jego przyczynach oraz uprzedzić o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;

- 6) doprowadzić osobę zatrzymaną do pomieszczeń służbowych najbliższej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, spełniającej warunki określone odrębnymi przepisami, lub Policji.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń palną lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi, inspektorzy i pracownicy, przystępując do zatrzymania, poprzedzają je okrzykiem "kontrola skarbową", a następnie w kolejności są obowiązani:

- 1) sprawdzić, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu kontrolnym, postępowaniu w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie, postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe lub podlegające przepadkowi;
- 2) odebrać broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;
- 3) wykonać czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4;
- 4) poinformować osobę zatrzymaną o zatrzymaniu i jego przyczynach oraz uprzedzić o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 5) doprowadzić osobę zatrzymaną do pomieszczeń służbowych najbliższej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, spełniającej warunki określone odrębnymi przepisami, lub Policji.

§ 8. 1. Inspektorzy i pracownicy mają obowiązek udzielenia, w granicach dostępnych środków, pierwszej pomocy medycznej osobie zatrzymanej, która ma widoczne obrażenia ciała lub utraciła przytomność.

2. Osobie zatrzymanej należy zapewnić w razie potrzeby badanie lekarskie, w szczególności w przypadkach:

- 1) wymienionych w ust. 1;
- 2) żądania przez osobę zatrzymaną niezwłocznego zbadania przez lekarza;
- 3) oświadczenia osoby zatrzymanej, że cierpi ona na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie zagrażałoby życiu lub zdrowiu;
- 4) jeżeli z posiadanych przez inspektorów i pracowników informacji lub z okoliczności zatrzymania wynika, że osoba zatrzymana jest chora zakaźnie;
- 5) zatrzymania kobiety ciężarnej.

§ 9. 1. Po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do pomieszczenia służbowego najbliższej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, spełniającego warunki określone odrębnymi przepisami, lub Policji, inspektorzy i pracownicy są obowiązani do:

- 1) pouczenia osoby zatrzymanej o prawie:
 - a) wniesienia, w terminie 7 dni, zażalenia na zatrzymanie do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zatrzymania,
 - b) wypowiedzenia się co do przyczyn zatrzymania,
 - c) zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej lub innej przez nią wskazanej, zakładu pracy, szkoły lub uczelni o zatrzymaniu, a w stosunku do żołnierza jego dowódcy,

- d) nawiązania w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośrednio z nim rozmowy, w obecności inspektorów i pracowników,
 - e) nawiązania w dostępnej formie kontaktu z właściwym urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym, jeżeli osoba zatrzymana jest cudzoziemcem;
- 2) wysłuchania osoby zatrzymanej na okoliczność zatrzymania;
 - 3) sporządzenia protokołu zatrzymania osoby, zawierającego:
 - a) podstawę prawną zatrzymania,
 - b) dane osoby zatrzymanej,
 - c) pouczenie o przysługującym środku odwoławczym;
 - 4) doręczenia kopii protokołu zatrzymania osobie zatrzymanej, za potwierdzeniem odbioru;
 - 5) podjęcia czynności mających na celu realizację uprawnień, o których mowa w pkt 1, jeżeli żąda tego osoba zatrzymana;
 - 6) powiadomienia o zatrzymaniu miejscowo właściwego prokuratora;
 - 7) powiadomienia o zatrzymaniu dowódcy jednostki wojskowej, w razie powzięcia wiadomości, że osoba zatrzymana jest żołnierzem.

2. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość, czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, wykonuje się po ustaniu tych przyczyn.

3. Wzór protokołu zatrzymania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 10. W razie wniesienia przez osobę zatrzymaną zażalenia na zatrzymanie, należy je niezwłocznie przekazać do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zatrzymania, wraz z kopią protokołu zatrzymania osoby oraz materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

§ 11. 1. Czas zatrzymania liczy się od chwili faktycznego pozbawienia wolności, choćby poinformowanie o zatrzymaniu nastąpiło później.

2. Osobę zatrzymaną umieszcza się w pomieszczeniu służbowym najbliższej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej spełniającym warunki określone odrębnymi przepisami, lub Policji, przeznaczonym dla osób zatrzymanych.

3. Każdy przypadek zatrzymania dokumentuje się w ewidencji osób zatrzymanych, prowadzonej w pomieszczeniu służbowym, o którym mowa w ust. 2.

§ 12. Pomieszczenia przeznaczone dla osób zatrzymanych wyposaża się i zabezpiecza w sposób zapewniający bezpieczeństwo zatrzymanym oraz realizację celu zatrzymania.

§ 13. Przeszukiwanie osób, pomieszczeń, bagażu i ładunku odbywa się w trybie określonym w rozdziale 25 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 4

Tryb zatrzymywania pojazdów

§ 14. 1. Umundurowani inspektorzy i pracownicy w warunkach dostatecznej widoczności podają sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów lub ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności - latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

2. Polecenie do zatrzymania pojazdu podaje się z dostatecznej odległości, w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie w miejscu wskazanym przez inspektorów i pracowników. Miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone przez ustawienie znaku "stój - kontrola skarbowa".

3. Dla zwrócenia uwagi na podawane sygnały lub polecenia inspektorzy i pracownicy mogą używać sygnałów dźwiękowych lub gwizdka.

4. Pojazd powinien być zatrzymany w miejscu, gdzie jest to dozwolone, nie utrudnia ruchu i nie zagraża bezpieczeństwu.

5. W celu dojazdu do miejsca, o którym mowa w ust. 4, inspektorzy i pracownicy mogą wydać kontrolowanemu uczestnikowi ruchu polecenie jazdy za pojazdem służbowym kontroli skarbowej.

6. Przepisu ust. 4 nie stosuje się w razie konieczności zatrzymania pojazdu w wyniku prowadzonych działań pościgowych.

7. Pojazd służbowy kontroli skarbowej powinien być, w miarę możliwości, ustawiony za zatrzymanym pojazdem.

8. W przypadku zatrzymania pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione, kierujący pojazdem służbowym kontroli skarbowej przed przystąpieniem do kontroli włącza niebieskie światło błyskowe.

§ 15. 1. Inspektorzy i pracownicy, po zatrzymaniu pojazdu, podają kierującemu imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe oraz przyczynę zatrzymania, a ponadto na żądanie kontrolowanego uczestnika ruchu okazują znak identyfikacyjny oraz legitymację służbową w sposób umożliwiający kontrolowanemu odczytanie zawartych w niej danych.

2. Przystępując do czynności kontrolnych, inspektorzy i pracownicy mogą wydać polecenie unieruchomienia silnika pojazdu, a także opuszczenia pojazdu.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie zatrzymania pojazdu:

- 1) w wyniku prowadzonych działań pościgowych;
- 2) co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że pochodzi z przestępstwa;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192, Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 1126, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849, Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 27, poz. 162, Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 237, Nr 234, poz. 1571 i poz. 1651, oraz z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171

- 3) jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że znajdują się w nim towary pochodzące z przestępstwa lub osoby, które popełniły przestępstwo.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, inspektorzy i pracownicy nakazują kierującemu pojazdem lub pasażerowi pojazdu opuścić pojazd, stanąć w rozkroku i oprzeć ręce na dachu (boku) pojazdu lub położyć się w obrębie pasa drogowego twarzą do ziemi.

§ 16. 1. Czynności związane z zatrzymywaniem pojazdu są dokumentowane protokołem sporządzanym w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przeznaczony dla kierującego zatrzymanym pojazdem lub uprawnionego dysponenta pojazdu, a drugi włącza się do akt postępowania kontrolnego, postępowania karnego lub postępowania karnego skarbowego.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie podstawy prawnej, miejsca i czasu zatrzymywania pojazdu oraz dane osób uczestniczących w zatrzymywaniu oraz kierującego zatrzymanym pojazdem;
 - 2) opis przebiegu zatrzymywania, a w szczególności:
 - a) rodzaj, markę i numer rejestracyjny pojazdu oraz dane dotyczące właściciela lub dysponenta pojazdu,
 - b) wskazanie rodzaju i ilości towarów znajdujących się w pojeździe oraz określenie ich zgodności z dokumentami przewozowymi,
 - c) informacje dotyczące pobranych próbek oraz dotyczące zdjęcia i ponownego umieszczenia zamknięć celnych oraz ewentualnego rozładowania, okazania oraz załadowania towaru po zakończeniu czynności;
 - 3) treść oświadczeń i wniosków złożonych przez osoby obecne podczas zatrzymywania pojazdu.
3. Protokół odczytuje się kierującemu zatrzymanym pojazdem, a w razie konieczności innym osobom uczestniczącym w zatrzymaniu pojazdu, które powinny protokół podpisać. Brak podpisu którejkolwiek z tych osób należy omówić w protokole. O odczytaniu protokołu dokonuje się odpowiedniej wzmianki.

Rozdział 5

Tryb zatrzymywania innych środków przewozowych

§ 17. 1. Zatrzymywanie środków przewozowych na śródlądowych drogach wodnych odbywa się za pośrednictwem właściwych organów administracji żeglugowej oraz w trybie określonym przepisami o żegludze śródlądowej.

2. Zatrzymywanie kolejowych środków przewozowych odbywa się za pośrednictwem właściwych organów kolejowych oraz w trybie określonym przepisami o transporcie kolejowym.

3. Zatrzymywanie środków przewozowych na polskich obszarach morskich odbywa się za pośrednictwem właściwych organów administracji morskiej i w trybie określonym przepisami prawa o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz prawa morskiego.

§ 18. 1. Podjęcie przez właściwe organy administracji żeglugowej, kolejowej i morskiej czynności związanych z zatrzymywaniem środków przewozowych, o których mowa w § 17, może nastąpić tylko na podstawie pisemnego wniosku organu kontroli skarbowej.

2. Inspektorzy i pracownicy są obowiązani zastosować się do decyzji właściwych organów administracji żeglugowej, kolejowej i morskiej, w zakresie wyznaczenia czasu i miejsca zatrzymania środka przewozowego.

§ 19. W zakresie dokumentowania czynności związanych z zatrzymywaniem środków przewozowych, o których mowa w § 17, stosuje się odpowiednio przepisy § 16.

Rozdział 6

Przeprowadzanie kontroli rodzaju używanego paliwa

§ 20. 1. Inspektorzy i pracownicy przeprowadzają kontrolę rodzaju używanego paliwa przez:

- 1) pobranie próbek paliwa ze zbiornika pojazdu mechanicznego;
- 2) próbę kwasową dokonywaną przez inspektorów i pracowników, z zastrzeżeniem § 23 ust. 1.

2. W celu przeprowadzenia kontroli, o której mowa w ust. 1, inspektorzy i pracownicy w obecności kierującego pojazdem, a gdy to niemożliwe, w obecności osoby przybranej, pobierają ze zbiornika kontrolowanego pojazdu próbkę paliwa w niezbędnej ilości, jednak nie większej niż 0,5 dm³.

3. Do pobrania próbki stosuje się urządzenie umożliwiające pobranie (zassanie) ze zbiornika pojazdu odpowiedniej ilości paliwa, a następnie przelanie (przetłoczenie) do naczynia, w którym będzie poddane próbie kwasowej, lub do pojemników, w których zostanie przekazane do analizy, o której mowa w § 23 ust. 1.

4. Przed każdym pobraniem próbki urządzenie, o którym mowa w ust. 3, przepłukuje się paliwem pobranym ze zbiornika kontrolowanego pojazdu.

§ 21. Do zatrzymania pojazdu mechanicznego w celu przeprowadzenia kontroli rodzaju paliwa używanego do jego napędu stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4 i 5.

§ 22. 1. Próbę kwasową, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt 2, przeprowadza się poprzez dodanie odpowiedniej ilości próbki paliwa do naczynia, w którym znajduje się 18% wodny roztwór kwasu solnego, wymieszanie cieczy, a następnie pozostawienie mieszaniny przez okres 10 minut.

2. Oddzielenie się po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1, warstwy o zabarwieniu od różowego do czerwonego oznacza, że w kontrolowanym paliwie znajduje się znacznik przeznaczony do znakowania oleju opałowego, określony w przepisach dotyczących podatku akcyzowego.

§ 23. 1. W przypadku uzasadnionego zastrzeżenia co do wyników próby kwasowej, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt 2, albo na żądanie kierującego pojazdem, dokonuje się analizy próbki paliwa przez wyspecjalizowane laboratorium posiadające certyfikat akredytacji w zakresie badań paliw płynnych, wydany przez krajową jednostkę akredytującą na podstawie odrębnych przepisów.

2. Pobrana do analizy próbka paliwa jest umieszczana w dwóch jednakowych szczelnie zamykanych pojemnikach, zabezpieczających paliwo przed zmianą jego cech charakterystycznych, oznaczonych w sposób zapewniający ustalenie pojazdu, z którego pobrano próbkę, kierującego tym pojazdem, daty i miejsca pobrania próbki i sposobu jej zabezpieczenia, oraz wyłączający zmianę ich zawartości w czasie przesyłki. W każdym z pojemników umieszcza się co najmniej 0,2 dm³ paliwa.

3. Próbkę paliwa umieszczoną w dwóch pojemnikach inspektorzy i pracownicy dostarczają niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni od dnia pobrania próbki, do laboratorium, o którym mowa w ust. 1.

4. Paliwo zawarte w jednym z pojemników przeznacza się do badań, natomiast paliwo znajdujące się w drugim z pojemników stanowi zapas kontrolny laboratorium.

§ 24. 1. Z przeprowadzonej kontroli rodzaju paliwa używanego do napędu pojazdu mechanicznego, sporządza się protokół, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w § 20 ust. 1 pkt 2, nie stwierdzono zastrzeżeń co do rodzaju paliwa używanego do napędu pojazdu mechanicznego, protokół sporządza się wyłącznie na żądanie kierującego kontrolowanym pojazdem, o czym należy go pouczyć.

3. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, a jeżeli zachodzi konieczność przekazania próbki do analizy, o której mowa w § 23 ust. 1, w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz otrzymuje kierujący kontrolowanym pojazdem, drugi dołącza się do akt postępowania kontrolnego, postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie, lub postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, trzeci egzemplarz, jeżeli został sporządzony, dołącza się do próbki przesłanej do laboratorium.

§ 25. Pozostałość pobranej próbki paliwa, niewykorzystaną do kontroli, przelewa się (przetłacza) z powrotem do zbiornika pojazdu, za zgodą kierującego pojazdem, a w przypadku braku zgody umieszcza się w pojemniku na zlewki.

Rozdział 7

Tryb zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych

§ 26. 1. Jeżeli na pojazd lub inny środek przewozowy albo na przewożone towary są nałożone zamknięcia celne, inspektorzy i pracownicy są obowiązani, przed zdjęciem zamknięć celnych sprawdzić, czy na tych zamknięciach nie ma śladów naruszeń.

2. W przypadku gdy stwierdzono ślady naruszenia nałożonych zamknięć celnych, należy te ślady utrwalić oraz zabezpieczyć naruszone zamknięcia w sposób określony dla dowodów w przepisach ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765, z późn.zm.⁴⁾).

3. W przypadku gdy nie stwierdzono śladów naruszenia nałożonych zamknięć celnych, należy te zamknięcia dostarczyć do siedziby jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej w celu protokolarnego przekazania do utylizacji właściwemu w tym zakresie przedsiębiorcy.

4. Po zdjęciu zamknięć celnych i zakończeniu czynności kontrolnych należy ponownie umieścić zamknięcia celne w miejscach, gdzie znajdowały się zamknięcia zdjęte.

§ 27. 1. Do ponownego nakładania zamknięć celnych inspektorzy i pracownicy stosują plomby ołowiane o średnicy 10 mm, wykonane według normy branżowej nr BN-89/8511-15. Na przedniej stronie plomb odciska się plombownicą godło państwowe, a na odwrocie - litery "ks" oraz numer identyfikacyjny plombownicy.

2. W urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych prowadzi się ewidencję plombownic wprowadzonych do użytku służbowego w kontroli skarbowej.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr. Nr 64, poz. 432, Nr 112, poz. 766, z 2008 r. Nr 66, poz. 410, Nr 215, poz. 1355, Nr 237, poz. 1651, oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 8, poz. 39.

3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej informuje Szefa Służby Celnej o numerach identyfikacyjnych plombownic, wprowadzonych do użytku służbowego, ze wskazaniem jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej, dysponujących poszczególnymi plombownicami.

§ 28. 1. Przeprowadzone przez inspektorów i pracowników czynności zdjęcia i ponownego nałożenia zamknięć celnych dokumentuje się w protokole zawierającym informacje o ilości, rodzaju i cechach identyfikacyjnych ponownie nałożonych zamknięć celnych oraz o ewentualnym pobraniu zakwestionowanych towarów za pokwitowaniem.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, potwierdza się odciskiem indywidualnego stempla identyfikacyjnego inspektorów i pracowników oraz podpisem inspektorów i pracowników. Protokół sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden jest przeznaczony dla kierującego zatrzymanym pojazdem, właściciela lub uprawnionego dysponenta towaru, drugi włącza się do dokumentów celnych, przewozowych lub innych związanych z towarem, a trzeci - do akt postępowania kontrolnego, postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie, postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

3. Indywidualny stempel identyfikacyjny ma formę kwadratu o boku 20 mm, ze znajdującym się wewnątrz oznaczeniem jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej oraz numeru identyfikacyjnego inspektorów i pracowników.

4. Jeżeli nie jest możliwe ponowne nałożenie zamknięć celnych ze względu na warunki wykonywania czynności albo właściwości towaru lub środka przewozowego, konwojuje się zatrzymany pojazd lub inny środek przewozowy do siedziby najbliższej jednostki organizacyjnej urzędu celnego albo do uzgodnionego z właściwym urzędem celnym miejsca, w którym może być zapewniony dozór celny.

§ 29. W przypadku stwierdzenia naruszenia, usunięcia lub zniszczenia zamknięć celnych albo w przypadku zdjęcia i ponownego nałożenia zamknięcia celnego inspektorzy i pracownicy niezwłocznie zawiadamiają o tym fakcie właściwy organ celny.

Rozdział 8

Sposób i tryb współpracy z Policją w zakresie legitymowania osób, zatrzymywania i przeszukania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku, zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych, badania towarów i pobierania ich próbek oraz zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych

§ 30. 1. Inspektorzy i pracownicy kontroli skarbowej mogą współpracować z Policją w granicach swoich ustawowych kompetencji w celu wykonywania czynności, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1-3 i ust. 2 ustawy.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, podejmowana jest na wniosek inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, albo z inicjatywy Policji.

3. Podjęcie współpracy, o której mowa w ust. 1, może nastąpić w oparciu o pisemny wniosek, a w nagłych przypadkach lub przypadkach niecierpiących zwłoki, także na wniosek ustny.

§ 31. 1. Współpraca, o której mowa w § 30 ust. 1, może być realizowana w szczególności przez:

- 1) przekazywanie informacji;
- 2) planowanie i przygotowywanie czynności w zakresie określonym w § 1 pkt 1-5;
- 3) realizację czynności określonych w § 1 pkt 1-5;
- 4) koordynację działań kontroli skarbowej i Policji;

5) inne działania niezbędne dla prawidłowego wykonywania czynności, o których mowa w art.11a ust. 1 pkt 1-3 i ust.2 ustawy.

2. Współpraca, o której mowa w § 30 ust. 1 w zakresie zatrzymywania pojazdów w celu przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy, może w szczególności polegać na:

- 1) informowaniu właściwej jednostki Policji o terminie i miejscu planowanych kontroli pojazdów w sposób umożliwiający wzięcie w nich udziału Policji;
- 2) uniemożliwieniu, do czasu przybycia Policji, kierowania pojazdem osobie, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie, iż znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu.

3. Jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają niezwłoczne podjęcie czynności, o których mowa w ust.2, informacje przekazuje się bezpośrednio po rozpoczęciu tych działań.

§ 32. Realizacja współpracy, o której mowa w § 30 ust. 1, następuje z ze szczególnym uwzględnieniem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie sposobu i trybu współdziałania organów kontroli skarbowej oraz inspektorów i pracowników z organami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi państwowymi, gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi jednostkami organizacyjnymi (Dz.U. Nr 96, poz. 844).

Rozdział 9 Przepisy końcowe

§ 33. Przepisów rozdziałów 4, 5 i 6 nie stosuje się do pojazdów i innych środków przewozowych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i misji specjalnych państw obcych oraz organizacji międzynarodowych, korzystających z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów albo na zasadzie wzajemności na podstawie powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

§ 34. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu legitymowania, zatrzymywania i przeszukiwania osób, przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku, zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, badania towarów i pobierania ich próbek oraz zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 5, poz. 35).

§ 35. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW:

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI:**

WZÓR PROTOKOŁU ZATRZYMANIA OSOBY

"ZAPOZNAŁEM SIĘ"

.....
(podpis przełożonego)

PROTOKÓŁ ZATRZYMANIA OSOBY

..... dnia r. o godz.,

..... Z

(imię i nazwisko zatrzymującego) (nazwa jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej)
w działający na mocy art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o
kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r., Nr 8, poz. 65, z późn. zm.)
w dniu o godz. W
(miejsce zatrzymania)

dokonał zatrzymania

(imię i nazwisko)
z d. urodzonego(ej).....
w zam.

(miejsce urodzenia)
miejsce pracy/nauki*
którego(ej) tożsamość ustalił na podstawie

(nazwa i nr dokumentu, rysopis*)
Zatrzymania dokonano z następujących przyczyn:

.....
.....
.....

(szczegółowo opisać przyczyny zatrzymania)
Zatrzymany(a) pouczone(a) o przysługującym mu(jej) na mocy art. 244 § 2, art.
245, art. 246 § 1, art. 612 § 2 Kpk prawie wniesienia do sądu zażalenia na zatrzymanie, żądania
zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej lub innej osoby wskazanej, zakładu pracy, szkoły
lub uczelni, kontaktu z adwokatem i bezpośrednio z nim rozmowy w obecności inspektorów i
pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1 ustawy o kontroli
skarbowej, nawiązania kontaktu z urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem
dyplomatycznym, oświadczył(a), co następuje*:

.....
.....
.....
.....

Oświadczenie zatrzymanego(ej) o stanie zdrowia oraz czy żąda niezwłocznego zbadania przez lekarza

.....
.....

Zatrzymany(a) był(a)/nie był(a) badany(a) przez lekarza oraz jaki był powód badania/odstąpienia od badania*

.....
.....

Na tym protokół zakończono i po odczytaniu podpisano w dniu o godz.

.....

.....

.....
(podpis zatrzymującego)

.....
(podpis osoby zatrzymanej)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem(am) dnia o godz.

(podpis osoby zatrzymanej)

* Niepotrzebne skreślić.

WZÓR PROTOKOŁU KONTROLI RODZAJU UŻYWANEGO PALIWA

.....
data

Protokół nr**kontroli rodzaju paliwa używanego do napędu pojazdu mechanicznego**

Działając na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r., Nr 8, poz. 65, z późn. zm.)

..... Z

(imię i nazwisko kontrolującego/cych) *(nazwa jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej)*
 w/na^{*)}

(wskazać miejscowość, nr drogi oraz inne informacje dotyczące miejsca kontroli)
 dokonał kontroli / pobrania do analizy^{*)} próbki paliwa używanego do napędu pojazdu:

(marka i typ pojazdu)
 nr rej. kierowanego przez:

(podać dane personalne i adres osoby kierującej pojazdem)

należącego do:

(podać ustalone dane dotyczące właściciela lub posiadacza pojazdu)

W wyniku próby kwasowej stwierdzono:

(opisać zmiany, jakie zaszły w próbce poddanej próbie kwasowej, lub wskazać ich brak)
 Pobrana próbka paliwa zostanie przekazana do laboratorium posiadającego certyfikat akredytacji w celu dokonania analizy.^{*)}

Według oświadczenia kierującego pojazdem ostatnie tankowanie pojazdu odbyło się w:

(nazwa, adres, o ile jest to możliwe nr stacji paliw, na której odbyło się tankowanie, data tankowania)
 Kierujący pojazdem odmówił poinformowania kontrolującego o ostatnim miejscu tankowania pojazdu.^{*)}

Uwagi kierującego pojazdem, inspektora lub pracownika:

.....
*(podpis kierującego
 kontrolowanym pojazdem
 lub osoby przybranej)*

.....
(podpis inspektora lub pracownika)

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji określonej w art. 11c ust. 3 *ustawy o kontroli skarbowej* w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 2009 r. *o zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw*. Nowe brzmienie nadawane temu przepisowi powoduje konieczność zmiany aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu legitymowania, zatrzymywania i przeszukiwania osób, przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku, zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, badania towarów i pobierania ich próbek oraz zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych (Dz.U. z 2007 r. Nr 5, poz. 35).

W projekcie określono warunki, sposób i szczegółowy tryb:

1. wykonywania legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości,
2. zatrzymywania i przeszukiwania osób oraz przeszukiwania pomieszczeń, bagażu i ładunku,
3. zatrzymywania pojazdów i innych środków przewozowych w celu przeprowadzenia kontroli przewożonych towarów lub dokumentów przewozowych dotyczących tych towarów,
4. badania towarów i pobierania ich próbek oraz przeprowadzania kontroli rodzaju używanego paliwa przez pobranie próbek paliwa ze zbiornika pojazdu mechanicznego,
5. zdejmowania i ponownego nakładania zamknięć celnych,
6. sposób i tryb współpracy z Policją w zakresie wykonywanych czynności;

opierając się na dotychczasowych rozwiązaniach określonych w aktualnie obowiązującym rozporządzeniu.

Ocena skutków regulacji rozporządzenia

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Projekt rozporządzenia oddziałuje na prawa i obowiązki podatników oraz na wyodrębnione komórki organizacyjne kontroli skarbowej.

2. Konsultacje społeczne.

Z uwagi na organizacyjno – techniczny charakter przepisów projekt rozporządzenia nie zostanie poddany konsultacjom społecznym.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, na polski rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny.

Ze względu na przedmiot proponowanych zmian projektowane rozporządzenie nie ma wpływu na rynek, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

4. Źródła finansowania.

Wprowadzone zmiany nie będą tworzyć kosztów obciążających budżet państwa.

5. Ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega harmonizacji z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

**ROZPORZĄDZENIE
Ministra Finansów¹⁾**

z dnia 2009 r.

w sprawie warunków i trybu oddelegowania inspektorów kontroli skarbowej do wykonywania zadań w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej, a także poza kontrolą skarbową w kraju

Na podstawie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz.65, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej "ustawą", zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa organy uprawnione do występowania z wnioskiem o oddelegowanie inspektorów kontroli skarbowej zwanych dalej „inspektorami”, warunki i tryb oddelegowania inspektorów kontroli skarbowej do wykonywania zadań służbowych w jednostkach organizacyjnych kontroli skarbowej oraz poza kontrolą skarbową w kraju, przyznawania wynagrodzenia oraz innych świadczeń przysługujących inspektorowi w czasie oddelegowania.

§ 2. Zakres zadań służbowych, o których mowa w § 1, wykonywanych przez inspektora oddelegowanego poza kontrolę skarbową powinien odpowiadać zakresowi kontroli skarbowej, określonemu w ustawie.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) kierujący jednostką organizacyjną kontroli skarbowej – rozumie się przez to kierującego komórką organizacyjną, o której mowa w art. 10 ust. 3 ustawy albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej;
- 2) instytucji państwowej – rozumie się przez to urząd obsługujący organ władzy publicznej, do którego ma zostać oddelegowany inspektor, w szczególności jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 171, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 171, poz. 1207, z 2008 r. Nr 110, poz. 707, Nr 209 poz. 1318 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

§ 4. 1. Z wnioskiem o oddelegowanie inspektora do innej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej może wystąpić kierujący jednostką organizacyjną kontroli skarbowej.

2. Z wnioskiem o oddelegowanie inspektora poza kontrolę skarbową mogą wystąpić:

- 1) kierujący jednostką organizacyjną kontroli skarbowej;
- 2) organ instytucji państwowej.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2, powinien zawierać:

- 1) wskazanie urzędu kontroli skarbowej albo komórki organizacyjnej, nazwy instytucji państwowej oraz stanowisko wyznaczone dla inspektora,
- 2) kwalifikacje wymagane do zajmowania wyznaczonego stanowiska,
- 3) zakres wykonywanych zadań,
- 4) przewidywany okres oddelegowania.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 i 2 przekazują:

- 1) Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej do organu instytucji państwowej oddelegowania albo
- 2) organ instytucji państwowej do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej.

5. Do przedłużenia okresu oddelegowania inspektora przepisy ust. 1 – 4 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oddelegowuje inspektora, po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwych kierujących jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej.

2. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 2, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oddelegowuje inspektora po uprzednim uzgodnieniu z organem instytucji państwowej:

- 1) daty oddelegowania;
- 2) okresu oddelegowania;
- 3) imienia i nazwiska inspektora;
- 4) stanowisko wyznaczonego dla inspektora;
- 5) zakresu zadań i obowiązków inspektora.

3. W przypadku:

- 1) oddelegowania inspektora na okres przekraczający 3 miesiące w ciągu roku kalendarzowego;
- 2) przedłużenia okresu oddelegowania inspektora ponad okres, o którym mowa w pkt 1;
- 3) oddelegowania kobiety w ciąży lub osoby będącej jedynym opiekunem dziecka w wieku do lat piętnastu

- oddelegowanie inspektora albo przedłużenie okresu oddelegowania może nastąpić wyłącznie po uprzednim zapoznaniu go z treścią wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 1 i 2, oraz po uzyskaniu jego pisemnej zgody na warunki oddelegowania.

4. Oddelegowanie w przypadkach, o których mowa w ust. 3, może nastąpić również na wniosek inspektora.

5. Nie można oddelegować inspektora w przypadku, gdy stoją temu na przeszkodzie szczególnie ważne względy osobiste lub rodzinne inspektora.

§ 6. Kierujący jednostką organizacyjną kontroli skarbowej albo organ instytucji państwowej wyznacza oddelegowanego inspektora na stanowisko służbowe, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa § 4 ust. 1 i 2.

§ 7. 1. Organ instytucji państwowej może przenieść oddelegowanego inspektora na inne stanowisko służbowe niż określone we wniosku, o którym mowa w § 4 ust. 2, jeżeli na stanowisku tym są realizowane zadania określone w § 2, a Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej oraz oddelegowany inspektor wyrażą na to pisemną zgodę.

2. W razie reorganizacji instytucji państwowej powodującej zmianę stanowiska służbowego, na którym oddelegowany inspektor wykonuje zadania służbowe, organ instytucji państwowej może wystąpić do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej z wnioskiem o zgodę na wyznaczenie inspektora na inne stanowisko służbowe lub o jego odwołanie z oddelegowania.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, przepisy § 4, 5 i 8 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora z oddelegowania w przypadku nie wyrażenia przez inspektora zgody, o której mowa w § 5 ust. 3 pkt 2 lub § 7 ust. 1 albo konieczności odwołania go ze stanowiska inspektora lub wygaśnięcia jego stosunku pracy, zawiadamiając o tym organ instytucji państwowej oraz właściwego kierującego jednostką organizacyjną kontroli skarbowej.

2. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, z uwagi na potrzeby kontroli skarbowej, może odwołać inspektora z oddelegowania, nawet bez jego zgody, zawiadamiając o tym organ instytucji państwowej albo jednostkę organizacyjną kontroli skarbowej oddelegowania oraz inspektora. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia zawiadomienia.

3. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej odwołuje inspektora z oddelegowania również na uzasadniony wniosek:

- 1) oddelegowanego inspektora;
- 2) organu instytucji państwowej, do której inspektor został oddelegowany;
- 3) kierującego jednostką organizacyjną kontroli skarbowej, do której inspektor został oddelegowany;
- 4) kierującego jednostką organizacyjną kontroli skarbowej, w której jest zatrudniony.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, informuje o odwołaniu organ instytucję państwową oraz właściwych kierujących jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej. Odwołanie następuje w terminie do trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 - 4, Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej informuje inspektora o złożeniu wniosku o odwołanie. Odwołanie następuje nie wcześniej niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku.

6. Terminy, o których mowa w ust. 2, 4 i 5, mogą być skracane za porozumieniem Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, organu instytucji państwowej albo kierującego jednostką organizacyjną kontroli skarbowej, do której inspektor został oddelegowany oraz oddelegowanego inspektora.

§ 9. Po odwołaniu inspektora z oddelegowania dyrektor urzędu kontroli skarbowej, w którym zatrudniony jest inspektor albo dyrektor generalny urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych - jeżeli inspektor jest zatrudniony w tym urzędzie, wyznacza mu stanowisko służbowe, które zajmował przed oddelegowaniem lub równorzędne.

§ 10. 1. Inspektor oddelegowany do wykonywania zadań służbowych w instytucji państwowej zachowuje prawo do urlopu w wymiarze i na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. Nr 227, poz. 1505).

2. Urlopu udziela inspektorowi właściwy przełożony w instytucji państwowej albo jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej oddelegowania. Przełożony ten informuje właściwego, ze względu na miejsce zatrudnienia inspektora, kierownika komórki organizacyjnej albo dyrektora urzędu kontroli skarbowej o wymiarze urlopu udzielonego inspektorowi w okresie oddelegowania.

§ 11. 1. Oddelegowany inspektor wykonuje obowiązki i korzysta z uprawnień, jakie przysługują pracownikowi instytucji państwowej zatrudnionemu na równorzędnym stanowisku.

2. Inspektorowi oddelegowanemu do wykonywania zadań służbowych w instytucji państwowej przysługują świadczenia, w tym wynagrodzenie i inne należności pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, w wysokości i na warunkach należnych na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do wynagrodzenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość.

3. Do inspektora oddelegowanego do wykonywania zadań służbowych w instytucji państwowej stosuje się przepisy, które mają zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach analogicznych do zajmowanego przez niego stanowiska służbowego, w szczególności dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień, odpowiedzialności materialnej pracowników, czasu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przyznawania nagród, z uwzględnieniem ust. 7.

4. Instytucja państwowa albo jednostka organizacyjna kontroli skarbowej oddelegowania wypłaca oddelegowanemu inspektorowi:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze wraz z dodatkami do wynagrodzenia;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne za okres oddelegowania;
- 3) nagrody uznaniowe;
- 4) należności z tytułu podróży służbowych oraz oddelegowania, w tym w przypadkach oddelegowania do wykonywania zadań służbowych poza miejscowością stanowiącą siedzibę jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, w której jest zatrudniony.

5. Należności z tytułu oddelegowania, o których mowa w ust. 4 pkt 4, obejmują w szczególności zwrot kosztów przewozu rzeczy osobistego użytku i przedmiotów gospodarstwa domowego oraz ryczałt na pokrycie kosztów utrzymania.

6. Świadczenia i należności pieniężne niewymienione w ust. 4 przyznaje i wypłaca jednostka organizacyjna kontroli skarbowej, w której inspektor jest zatrudniony.

7. W przypadku gdy wypłacone oddelegowanemu inspektorowi dodatkowe wynagrodzenie roczne jest niższe od wynagrodzenia rocznego obliczonego na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 2, albo dodatkowe wynagrodzenie roczne nie przysługuje z uwagi na okres pracy w instytucji państwowej, inspektorowi przysługuje odpowiednie wyrównanie przez jednostkę organizacyjną kontroli skarbowej, w której jest zatrudniony.

8. Do ustalenia należności, o których mowa w ust. 4 pkt 4 i ust. 5, oraz ich dokumentowania stosuje się przepisy dotyczące świadczeń przysługujących urzędnikowi służby cywilnej przeniesionemu do pracy w innej miejscowości.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji ustawowej określonej w art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1991 r. o kontroli skarbowej.

Zgodnie z § 1 rozporządzenie określa warunki i tryb oddelegowania, przyznawania wynagrodzenia oraz innych świadczeń przysługujących inspektorowi w czasie oddelegowania zarówno do innej jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, jak i innej instytucji państwowej.

Zgodnie z § 2 zakres zadań do wykonywania jakich może zostać oddelegowany inspektor może obejmować wyłącznie zadania z zakresu kontroli skarbowej.

Zgodnie z § 4 i 5 określają tryb składania wniosków do Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej przez urzędy zainteresowane oddelegowaniem inspektora do pracy w ich strukturach.

Paragraf 4 ust. 3, określa informacje, które muszą znaleźć się we wniosku o oddelegowanie.

Paragraf 5 ust. 1 zobowiązuje Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej do zasięgnięcia opinii kierujących jednostkami organizacyjnymi kontroli skarbowej, w których zatrudnionych jest inspektor, przed podjęciem decyzji o oddelegowaniu. Natomiast ust. 3 i 4 wprowadza wymóg uprzedniego uzyskania zgody lub wniosku inspektora na oddelegowanie w przypadku, gdy termin oddelegowania przekracza okres 3 miesiące w ciągu roku kalendarzowego lub, gdy przedłużenie wyznaczonego okresu oddelegowania przekroczy okres 3 miesiące w ciągu roku kalendarzowego, a ponadto, gdy oddelegowany zostaje inspektor – kobieta w ciąży lub będący jedynym opiekunem dziecka do lat 15.

Ponadto § 5 ust. 5 wprowadza zakaz delegowania inspektora, jeżeli przemawiają za tym szczególnie ważne względy osobiste lub rodzinne inspektora.

Paragraf 6 i 7 regulują zasady wyznaczania inspektorowi stanowiska służbowego, na którym będzie wykonywał zadania w podmiocie oddelegowania oraz zmiany takiego stanowiska w czasie oddelegowania, w tym również związanej z likwidacją lub reorganizacją podmiotu oddelegowania. Zasadą jest, iż wyznaczenie stanowiska należy do kierującego podmiotem oddelegowania, zgodnie z ustaleniami dokonanymi na podstawie § 5. Zmiana tak wyznaczonego stanowiska służbowego wymaga zgody zarówno Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej jak i oddelegowanego inspektora.

Paragraf 8 określa przypadki odwołania inspektora z oddelegowania oraz okresy, z jakimi następuje odwołania w poszczególnych przypadkach. Zasadą jest, iż odwołanie następuje w każdym przypadku, gdy ustają podstawy oddelegowania tj. brak jest wymaganej zgody inspektora albo utracił on status inspektora w skutek odwołania lub wygaśnięcia jego stosunku pracy. Ponadto odwołanie z oddelegowania może nastąpić na wniosek zarówno inspektora, podmiotu oddelegowania, jak i jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej delegującej inspektora. Odwołanie z oddelegowania może nastąpić również z uwagi na potrzeby kontroli skarbowej. Terminy z jakimi następuje odwołanie mogą być zgodnie z § 8 ust. 5 skracane na podstawie porozumienia Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej z podmiotem oddelegowania oraz inspektorem.

Paragraf 9 reguluje kwestie związane z powrotem inspektora z oddelegowania do jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej, w której jest zatrudniony. Zgodnie z projektowanym przepisem dyrektor urzędu kontroli skarbowej, dyrektor generalny urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych - jeżeli inspektor jest zatrudniony w tym urzędzie, wyznacza mu stanowisko służbowe, które zajmował przed oddelegowaniem lub równorzędne.

Paragraf 10 dotyczy korzystania przez oddelegowanego inspektora z prawa do urlopu wypoczynkowego. Zasadą jest, iż inspektor zachowuje prawo do urlopu w wymiarze przysługującym członkom korpusu służby cywilnej, niezależnie od podmiotu oddelegowania. Urlop udzielany jest przez przełożonego w podmiocie oddelegowania, natomiast informacja o udzieleniu urlopu przekazywana jest jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej zatrudnienia inspektora.

Paragraf 11 reguluje kwestie przysługującego inspektorowi wynagrodzenia oraz innych świadczeń i należności pieniężnych w okresie oddelegowania.

Inspektorowi w okresie oddelegowania przysługuje wynagrodzenie zasadnicze wraz z innymi należnościami pieniężnymi w wysokości i na warunkach należnych na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym w jednostce organizacyjnej kontroli skarbowej.

Paragraf 11 ust. 2 stanowi, iż wynagrodzenie zasadnicze wraz z dodatkami do wynagrodzenia, dodatkowe wynagrodzenie roczne, nagrody uznaniowe oraz należności z tytułu podróży służbowych oraz oddelegowania pokrywa podmiot oddelegowania inspektora. Pozostałe świadczenia pieniężne, w tym wyrównanie lub wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego (jeżeli podmiot oddelegowania go nie wypłaca lub wypłacił w wysokości niższej niż przysługujące inspektorowi z uwagi na cały okres zatrudnienia w danym roku kalendarzowym)

Paragraf 12 stanowi, iż określenie wysokości należności przysługujących inspektorowi z tytułu podróży służbowych oraz oddelegowania do podmiotu znajdującego się w innej miejscowości niż siedziba jednostki organizacyjnej kontroli skarbowej zatrudnienia, określa się na podstawie przepisów dotyczące świadczeń przysługujących urzędnikowi służby cywilnej przeniesionemu do pracy w innej miejscowości tj. ustawy o służbie cywilnej oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

Paragraf 13 stanowi, iż w czasie oddelegowania inspektora poza struktury kontroli skarbowej, do wykonywania przez niego zadań stosuje się przepisy, które mają zastosowanie do pracowników zatrudnionych na stanowiskach analogicznych do zajmowanego przez niego stanowiska służbowego, w szczególności dotyczące obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień, odpowiedzialności materialnej pracowników, czasu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie dotyczy to natomiast kwestii wynagrodzeń oraz innych świadczeń i należności pieniężnych wynikających ze stosunku pracy.

Paragraf 14 określa datę wejścia w życie rozporządzenia. Zgodnie z projektowanym brzmieniem przepisu rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt:

Projekt oddziałuje na jednostki organizacyjne kontroli skarbowej, zatrudnionych w nich inspektorów oraz organy władzy publicznej. Projekt określa tryb delegowania inspektorów do wykonywania zadań kontroli skarbowej w innych jednostkach kontroli skarbowej niż jednostka zatrudnienia oraz innych organach władzy publicznej.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji:

Z uwagi na zakres regulacji projekt zostanie przekazany do konsultacji Członkom Rady Ministrów oraz związkom zawodowym zrzeszającym pracowników jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej.

3. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

- a) Projekt może mieć pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych. Możliwość delegowania inspektorów kontroli skarbowej, a więc pracowników wyróżniających się wiedzą zawodową, do organów zajmujących się zwalczaniem nieprawidłowości i patologii w obszarach właściwości również kontroli skarbowej pozwoli na skuteczniejszą reakcję organów państwa w celu przeciwdziałania takim zjawiskom. Projekt nie będzie miał bezpośredniego wpływu dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
- b) Projekt przewiduje, iż koszty wynagrodzenia inspektora oraz niektórych innych świadczeń związanych z oddelegowaniem będzie pokrywał organ władzy publicznej, do którego nastąpi oddelegowanie. W związku z tym organ składający wniosek o oddelegowanie będzie zmuszony uprzednio zabezpieczyć odpowiednie środki w ramach budżetu przyznanego na jego funkcjonowanie.

4. Wpływ projektu na rynek pracy:

Ze względu na przedmiot regulacji nie spowoduje ona bezpośrednich skutków w zakresie wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw”:

Ze względu na przedmiot regulacji nie będzie ona miała bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny:

Ze względu na przedmiot regulacji nie będzie ona miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 2009 r.

w sprawie ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do pracy w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa oraz w wywiadzie skarbowym

Na podstawie art. 42h ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) warunki i tryb orzekania o zdolności do pracy w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, zwanych dalej „komórkami realizacyjnymi” oraz w wywiadzie skarbowym przez komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, zwane dalej „komisjami lekarskimi”;

2) wykaz chorób i ułomności, na podstawie którego wydawane jest orzeczenie o stanie zdrowia;

3) kategorie zdolności do pracy, a także tryb kierowania do komisji lekarskiej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

1) kandydat - osobę ubiegającą się o przyjęcie do pracy w komórkach realizacyjnych albo wywiadzie skarbowym;

2) pracownik - inspektora i pracownika zatrudnionego w komórce realizacyjnej albo w wywiadzie skarbowym.

§ 3. Warunkiem orzekania o zdolności fizycznej i psychicznej do pracy w komórkach realizacyjnych i wywiadzie skarbowym jest:

1) przeprowadzenie badania lekarskiego;

2) ustalenie stopnia zdolności fizycznej i psychicznej przez:

a) orzeczenie o stanie zdrowia kandydata lub pracownika,

b) zaliczenie stanu jego zdrowia do jednej z określonych kategorii.

§ 4. W przypadkach nieuregulowanych rozporządzeniem komisje lekarskie orzekają na podstawie przepisów regulujących tryb postępowania tych komisji.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592)

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 91, poz. 868, Nr 71, poz. 1800 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 124, poz. 1042, Nr 132, poz. 1110 i Nr 183, poz. 1537, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 191, poz. 1413 i Nr 217, poz. 1590, z 2007 r. Nr 171, poz. 1207, z 2008 r. Nr 110, poz. 707, Nr 209, poz. 1318 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

§ 5. Wszelkie niezbędne dokumenty dotyczące czynności dokonywanych przez komisję lekarską, związanych z ustaleniem stopnia zdolności fizycznej i psychicznej do pracy w komórkach realizacyjnych i wywiadzie skarbowym, komisje lekarskie sporządzają według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz na podstawie wzorów określonych w odrębnych przepisach regulujących właściwość i tryb postępowania tych komisji lekarskich.

§ 6. 1. Do komisji lekarskiej kieruje kierownik komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych właściwej do spraw wywiadu skarbowego lub upoważniony przez niego pracownik, zwany dalej „organem kierującym”.

2. Do komisji lekarskiej kieruje się z urzędu:

- 1) kandydata;
- 2) pracownika, którego stan zdrowia daje podstawę do przypuszczeń, że stopień jego zdolności do pracy uległ zmianie.

3. Do komisji lekarskiej kieruje się pracownika na jego pisemną prośbę skierowaną do organu kierującego.

4. W uzasadnionych przypadkach organ kierujący może skierować osobę skierowaną do komisji lekarskiej z pominięciem jej właściwości terytorialnej.

§ 7. 1. Organ kierujący sporządza skierowanie do komisji lekarskiej na formularzu karty skierowania, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Skierowanie do komisji lekarskiej traci ważność po upływie 30 dni od daty pierwszego badania wyznaczonego przez komisję lekarską.

§ 8. 1. Do skierowania kandydata do komisji lekarskiej organ kierujący dołącza opinię psychologiczną sporządzoną przez psychologa oraz, w przypadku kandydata do pracy w komórce realizacyjnej, wynik egzaminu sprawności fizycznej.

2. W skierowaniu pracownika do komisji lekarskiej organ kierujący:

- 1) umieszcza wskazówkę o przeznaczeniu do pracy;
- 2) dołącza informacje dotyczące warunków i przebiegu pracy oraz, w przypadku pracownika zatrudnionego w komórce realizacyjnej, wynik egzaminu sprawności fizycznej.

§ 9. 1. Stopień zdolności do pracy kandydata i pracownika ustala się przez zaliczenie go do jednej z następujących kategorii zdolności do pracy:

- 1) kategoria „Z” z oznaczeniem „A” – „zdolny do pracy”, co oznacza, że stan zdrowia nie budzi żadnych zastrzeżeń albo że stwierdzone schorzenia lub ułomności fizyczne lub psychiczne nie stanowią przeszkody do pracy w komórkach realizacyjnych lub wywiadzie skarbowym;
- 2) kategoria „Z” z oznaczeniem „C” – „zdolny do pracy z ograniczeniem”, co oznacza, że stwierdzono przewlekłe schorzenia lub ułomności fizyczne lub psychiczne, które trwale lub czasowo zmniejszają zdolność fizyczną lub psychiczną do pracy w komórkach realizacyjnych lub wywiadzie skarbowym, ale nie stanowią przeszkody do pracy na określonych stanowiskach;
- 3) kategoria „N” z oznaczeniem „D” – „niezdolny do pracy”, co oznacza, że stwierdzone schorzenia lub ułomności fizyczne lub psychiczne nie pozwalają na pracę w komórkach realizacyjnych lub wywiadzie skarbowym.

2. W stosunku do kandydatów do pracy na stanowiska kierownicze i specjalistyczne oraz w

stosunku do pracowników orzeczenie komisji lekarskiej, oprócz zaliczenia do kategorii określonych w ust. 1, powinno zawierać jedno z następujących określeń:

- 1) „zdolny do pełnienia pracy na stanowisku określonym w skierowaniu”, kat. A lub C;
- 2) „niezdolny do pełnienia pracy na stanowisku określonym w skierowaniu”, kat. D.

3. Przy ustalaniu zdolności do pracy kandydata i pracownika komisja lekarska powołuje odpowiednie paragrafy i punkty z wykazu chorób i ułomności oraz kategorii zdolności do służby, który określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Od orzeczenia komisji lekarskiej kandydatowi, inspektorowi lub pracownikowi przysługuje prawo wniesienia odwołania do właściwej okręgowej komisji lekarskiej za pośrednictwem komisji lekarskiej, która wydała orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

2. Odwołanie wniesione po terminie, o którym mowa w ust. 1, nie podlega rozpatrzeniu.

3. O utrzymaniu w mocy zaskarżonego orzeczenia wojewódzkiej komisji lekarskiej bądź o jego uchyleniu okręgowa komisja lekarska zawiadamia na piśmie osobę skierowaną oraz organ kierujący. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Orzeczenie okręgowej komisji lekarskiej jest ostateczne.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu:

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

Załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów
z dnia (poz.)

Załącznik Nr 1

WZÓR

.....
(pieczęć nagłówekowa
organu kierującego)

.....
(miejscowość, data)

KARTA SKIEROWANIA DO KOMISJI LEKARSKIEJ MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI NR ... w

.....

w celu ustalenia stanu zdrowia i zdolności kandydata do pracy
w komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej:

1. Imię i nazwisko
2. Imiona rodziców
3. Data i miejsce urodzenia
- Nr PESEL:
4. Adres zamieszkania
- (województwo, miejscowość, kod
 pocztowy, ulica, nr domu)
-
5. Nr i seria dowodu tożsamości i książeczki wojskowej
-
6. Przydział
7. W załączeniu
8. Uwagi

.....
(pieczęć imienna i podpis
organu kierującego)

**WYKAZ CHORÓB I UŁOMNOŚCI ORAZ
KATEGORII ZDOLNOŚCI DO PRACY**

			Kategorie zdolności kandydatów i pracowników do określonego rodzaju pracy		
Paragraf	Punkt	Choroby i ułomności	Kandydatów i pracowników przewidzianych do pracy w komórkach realizacyjnych kontroli skarbowej.	Kandydatów i pracowników przewidzianych do pracy w wywiadzie skarbowym oraz w komórkach realizacyjnych kontroli skarbowej na stanowiskach kierowniczych i specjalistycznych.	Pracowników przewidzianych do dalszej pracy w komórkach realizacyjnych kontroli skarbowej.
1	2	3	4	5*	6

* Uwaga - oceniając kandydata/pracownika do pracy wg rubryki 5, należy używać określeń: "Z-zdolny", co odpowiada kategoriom A lub C, "N-niezdolny", co odpowiada kategorii D.

Dział I - Budowa ciała

1	2	3	4	5	6
1	1	Nadwaga nieupośledzająca sprawności ustroju	Z	A	A
	2	Otyłość upośledzająca nieznacznie sprawność ustroju	N Z	A	A
	3	Otyłość znacznie upośledzająca sprawność ustroju	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 1 pkt 1-3 Kwalifikuje się na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI)

pkt 1 - BMI w przedziale: powyżej 25 do 30 (mężczyźni)

powyżej 24 do 30 (kobiety)

pkt 2 - BMI w przedziale: powyżej 30 do 40 (mężczyźni i kobiety)

pkt 3 - BMI w przedziale: powyżej 40 (mężczyźni i kobiety)

Dział II - Skóra, tkanka podskórna i węzły chłonne

1	2	3	4	5	6
2	1	Przewlekłe choroby skóry nieznacznie szpecące i nieupośledzające sprawności ustroju	Z	A	A
	2	Przewlekłe choroby skóry miernie szpecące lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	3	Przewlekłe choroby skóry wybitnie szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
	4	Tatuaż	Z N	A	A
3	1	Blizny nieznacznie szpecące lub miernie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A	A
	2	Blizny znacznie szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
	3	Blizny po samouszkodzeniach	N	C D	C D
4	1	Obrzęk limfatyczny nieznacznie upośledzający sprawność ustroju	N	A C	A C
	2	Obrzęk limfatyczny znacznie upośledzający sprawność ustroju	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 2. Nowotwory skóry kwalifikuje się według paragrafów działu XX - Nowotwory.

pkt 1-3. Według tych punktów kwalifikuje się różnorodne przewlekłe uogólnione choroby skóry, jak: świerzbica uogólniona (wyprysk endogeny), wrodzone zaburzenia rogowacenia skóry znacznego stopnia (rogowiec dziedziczny, rybia łuska), wrodzone dziedziczne oddzielanie się naskórka, pęcherzyca, skóra pergaminowata barwikowa, uogólnione i nawracające lub odporne na leczenie postacie łuszczycy, gruzlica skóry oporna na leczenie.

pkt 4. - Z lub N kwalifikowane w zależności od wielkości, lokalizacji i szpecącego charakteru.

Do § 3 pkt 1 i 2. Według tych punktów kwalifikuje się między innymi wyleczoną gruźlicę skóry.

pkt 2. Przez „blizny upośledzające sprawność ustroju” rozumie się blizny utrudniające ruchomość stawów i/lub noszenie odzieży i oporządzenia, blizny połączone z ubytkami tkanek miękkich (po zranieniach, oparzeniach itp.) oraz blizny w miejscach narażonych na tarcie w czasie ruchów i chodzenia.

pkt 3 rubryki 5, 6 - D kwalifikowane w oparciu o opinię psychiatryczną.

Dział III – Czaszka

1	2	3	4	5	6
5	1	Zniekształcenia czaszki nieupośledzające czynności układu nerwowego	Z N	A C	A C
	2	Zniekształcenia czaszki oraz choroby i ubytki kości nieznacznie upośledzające czynności układu nerwowego	N	A C	A C
	3	Zniekształcenia czaszki oraz choroby i ubytki kości znacznie upośledzające czynności układu nerwowego	N	D	D
	4	Ciało obce w mózgu	N	D	D

Dział IV - Narząd wzroku

1	2	3	4	5	6
6	1	Zniekształcenia powiek nieupośledzające ich sprawności	Z	A	A
	2	Zniekształcenia powiek upośledzające ich sprawność	N	A C	A C
	3	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek nieupośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność oka	Z N	A C	A C
	4	Przewlekłe choroby brzegów powiek lub spojówek trudno poddające się leczeniu i upośledzające sprawność oka	N	D	D
	5	Obwodowe zrosty spojówki gałkowej i powiekowej nieupośledzające ruchów gałki ocznej lub powiek	Z N	A C	A C
	6	Zrosty spojówki gałkowej i powiekowej nieznacznie upośledzające ruchomość gałki ocznej	N	A C	A C
	7	Zrosty spojówki gałkowej upośledzające ruchomość gałki ocznej	N	D	D

7	1	Nieznaczne upośledzenie wydzielania lub odpływu łez	N	A C	A C
	2	Znaczne upośledzenie wydzielania lub odpływu łez	N	C D	C D
8	1	Ślepotą jednego oka lub brak jednej gałki ocznej przy ostrości wzroku oka drugiego 0.8 lub większej po zastosowaniu szkieł sferycznych do 3.0 D lub cylindrycznych do 2.0 D	N	A C	A C
	2	Ślepotą jednego oka lub brak jednej gałki ocznej przy ostrości wzroku oka drugiego poniżej 0.8 po zastosowaniu szkieł sferycznych do 3.0 D lub cylindrycznych do 2.0 D	N	D	D
	3	Całkowita ślepota lub brak obu gałek ocznych	N	D	D
9	1	Nieznaczny oczopląs przy skierowaniu gałek ocznych w bok	N	A C	A C
	2	Nieznaczny oczopląs przy patrzeniu wprost, wzmagający się przy patrzeniu w bok	N	A C	A C
	3	Wyraźny oczopląs przy patrzeniu wprost	N	D	D
10	1	Brak jednoczesnego widzenia obuocznego z ostrością wzroku każdego oka 0.5 lub większą bez lub z korekcją szklami sferycznymi wklęsłymi do 1.0 D lub wypukłymi do 3.0 D lub cylindrycznymi wklęsłymi lub wypukłymi do 1.0 D	Z N	A	A
	2	Brak jednoczesnego widzenia obuocznego z ostrością wzroku każdego oka nie mniejszą niż 0.5 z korekcją szklami sferycznymi wklęsłymi do 3.0 D lub wypukłymi do 6.0 D lub cylindrycznymi wklęsłymi lub wypukłymi do 2.0 D	N	A C	A C
	3	Brak jednoczesnego widzenia obuocznego z ostrością wzroku jednego oka co najmniej 0.5, a drugiego oka od 0.1 do 0.4 mimo korekcji szklami sferycznymi wklęsłymi do 3.0 D lub wypukłymi do 2.0 D	N	D	D
11	1	Ostrość wzroku jednego oka lub obu oczu poniżej 0.8 bez korekcji szklami	Z	A	A
	2	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0.5 z korekcją szklami sferycznymi wklęsłymi do 1.0 D lub wypukłymi do 3.0 D lub cylindrycznymi wklęsłymi lub wypukłymi do 1.0 D	Z N	A	A
	3	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0.5 z korekcją szklami sferycznymi wklęsłymi powyżej 1.0 D do 4.5 D lub wypukłymi powyżej 3.0 D do 6.0 D lub cylindrycznymi wklęsłymi lub wypukłymi powyżej 1.0 D do 3.0 D.	Z N	A C	A C

	4	Ostrość wzroku każdego oka co najmniej 0.5 z korekcją szklami sferycznymi wklęsłymi powyżej 4.5 D lub wypukłymi powyżej 6.0 D lub cylindrycznymi wklęsłymi lub wypukłymi powyżej 3.0 D.	N	C D	C D
	5	Ostrość wzroku jednego oka co najmniej 0.5, drugiego w granicach od 0.1 do 0.4 z korekcją szklami sferycznymi do 6.0 D lub cylindrycznymi do 3.0 D	N	C D	C D
12	1	Przebyte choroby rogówki, twardówki, tęczówki, ciała rzęskowatego i ciała szklistego z ich utrwalonymi zmianami nieznacznie upośledzające czynność oka	Z N	A C	A C
	2	Przebyte choroby rogówki, twardówki, tęczówki, ciała rzęskowatego i ciała szklistego z ich utrwalonymi zmianami upośledzające czynność oka	N	D	D
	3	Przebyte choroby siatkówki, naczyńówki i nerwu wzrokowego nieznacznie upośledzające czynność oka	Z N	A C	A C
	4	Przebyte choroby siatkówki, naczyńówki i nerwu wzrokowego upośledzające czynność oka	N	D	D
	5	Nieznaczne upośledzenie rozróżniania barw	Z N	A	A
	6	Znaczne upośledzenie rozróżniania barw	N	C D	C D
	7	Jaskra	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do §6.

pkt 3 i 4. W razie stwierdzenia przewlekłego zapalenia brzegów powiek i spojówek, bierze się pod uwagę wady wzroku przy nieużywaniu szkieł korekcyjnych oraz czynniki szkodliwe, działające z zewnątrz, jak pył, gazy itp. Podstawą do uznania badanego za trwale niezdolnego do pracy jest opinia lekarza okulisty po ewentualnym leczeniu szpitalnym.

pkt 5-7. Przy kwalifikowaniu zrostów spojówki gałkowej i powiekowej bierze się pod uwagę ograniczenie ruchomości oka i upośledzenie widzenia obuocznego.

Do § 8. Przez ślepotę oka rozumie się także ostrość wzroku poniżej 0,1 nie dającą się poprawić szklami (bez względu na ich siłę korygującą) albo wypadki, w których pole widzenia nie przekracza 10%.

Do § 9. Każdy przypadek oczopląsu podlega konsultacji neurologicznej i laryngologicznej.

Do § 11. Jeżeli ostrość wzroku któregośkolwiek oka wynosi poniżej 0.5, kieruje się badanego na badanie okulistyczne w celu stwierdzenia ostrości wzroku i określenia wady refrakcji. Przy znacznej różnowzroczności uwzględnia się szkła, jakie badany nosi przy patrzeniu obuocznym. Przy ocenie ostrości wzroku nie uwzględnia się szkieł złożonych. W przypadku zmętnienia lub zniekształcenia środowisk załamujących, za podstawę

kwalfikacji przyjmuje się ostrość wzroku.

Do § 12 pkt 1-4. Przy kwalfikacji według tych punktów uwzględnia się równocześnie ostrość wzroku i pole widzenia.

pkt 3 i 4. W przypadkach zapalenia nerwu wzrokowego konieczna jest konsultacja neurologiczna; według tych punktów kwalfikuje się również ograniczenia pola widzenia,

pkt 5 i 6. Przez prawidłowe rozróżnianie barw rozumie się umiejętność rozróżniania czterech barw podstawowych, tj. czerwonej, żółtej, zielonej i niebieskiej. Przez nieznaczne upośledzenie barw rozumie się utrudnienie rozróżniania czterech barw podstawowych, tj. pomyłki przy odczytywaniu pojedynczych tablic z zestawu Ishihary lub Stillinga bądź przedłużony czas odczytu (ponad 3 sek.). Nieumiejętność rozróżniania czterech barw podstawowych traktuje się jako znaczne upośledzenie rozróżniania barw kwalfikujące badanych do kategorii C/D. Ocena należy do okulisty na podstawie poszerzonego badania okulistycznego.

Dział V - Narząd słuchu

1	2	3	4	5	6
13	1	Zniekształcenie małżowiny usznej	Z N	A	A
	2	Brak, znaczny niedorozwój lub znaczne zniekształcenie jednej lub obu małżowin usznych bez równoczesnego upośledzenia słuchu	N	A C	A C
14	1	Jednostronne upośledzenie słuchu w zakresie tonów wysokich pochodzenia odbiorczego lub przewodzeniowego ze słyszeniem mowy potocznej	Z N	A	A
	2	Obustronne upośledzenie słuchu w zakresie tonów wysokich pochodzenia odbiorczego lub przewodzeniowego ze słyszeniem mowy potocznej	N	A C	A C
	3	Jednostronne osłabienie słuchu w zakresie tonów wysokich pochodzenia odbiorczego lub przewodzeniowego	Z N	A	A
	4	Obustronne osłabienie słuchu w zakresie tonów wysokich pochodzenia odbiorczego lub przewodzeniowego	N	C D	C D
	5	Jednostronne przytępienie słuchu w zakresie tonów wysokich pochodzenia odbiorczego lub przewodzeniowego	N	C D	C D
	6	Obustronne przytępienie słuchu w zakresie tonów wysokich pochodzenia odbiorczego lub przewodzeniowego	N	C D	C D
15	1	Zaburzenia równowagi ciała pochodzenia obwodowego lub centralnego jednostronne lub obustronne niezależne od ostrości słuchu	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 14. We wszystkich wypadkach, stwierdzonego podczas badania fizykalnego, obniżenia ostrości słuchu konieczne jest badanie specjalistyczne (audiometria) w celu określenia rodzaju i stopnia upośledzenia słuchu. Przez osłabienie słuchu rozumie się upośledzenie zdolności słyszenia lżejszego stopnia (słyszenie szeptu z odległości 3 m do 1 m); przez przytępienie słuchu - upośledzenie znaczniejszego stopnia (słyszenie szeptu z odległości mniejszej niż 1 metr); przez przytępienie słuchu graniczące z głuchotą - upośledzenie dużego stopnia (szept „*ad concham*”).

Do § 15. Zaburzenia w zakresie narządu równowagi wymagają zawsze badania laryngologicznego i neurologicznego w tym ew. wykonania nystagmografii.

Dział VI - Jama ustna

1	2	3	4	5	6
16	1	Zniekształcenie narządów jamy ustnej wrodzone lub nabyte nieznacznie upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	N	A C	A C
	2	Zniekształcenie narządów jamy ustnej wrodzone lub nabyte upośledzające mowę lub przyjmowanie pokarmów	N	D	C D
17	1	Przewlekłe schorzenia narządów jamy ustnej nieznacznie upośledzające mowę, przyjmowanie pokarmów lub nieznacznie szpecące	N	A C	A C
	2	Przewlekłe schorzenia narządów jamy ustnej upośledzające mowę, przyjmowanie pokarmów lub szpecące	N	D	D
18	1	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia do 50 %, przy zachowanych zębach przednich	Z	A	A
	2	Braki i wady uzębienia, w tym również zębów przednich, z utratą zdolności żucia do 50 %	Z N	A	A
	3	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia od 50 % do 67 % z obecnością protezy	Z N	A	A
	4	Braki i wady uzębienia z utratą zdolności żucia powyżej 67 % z obecnością protezy	Z N	A	A
19	1	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy, schorzenia stawu żuchwowo-jarzmowego wrodzone lub nabyte nieznacznie upośledzające żucie	N	A C	A C
	2	Zniekształcenie szczęki lub żuchwy, schorzenia stawu żuchwowo-jarzmowego wrodzone lub nabyte upośledzające żucie	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 18. Przy badaniu uzębienia zwraca się uwagę na rodzaj i stan zgryzu ewentualnie jego

znieskształcenia rozwojowe lub nabyte, na stan tkanek okołożębia i możliwe objawy paradontopatii. Zęby przeznaczone do usunięcia (zęby z miazgą zgorzelinową, wielokorzeniowe ze znacznie zniszczonymi koronami) traktuje się jako brakujące. Przy ocenie procentowej utraty zdolności żucia przyjmuje się tylko 28 zębów w jamie ustnej. Zęby mądrości mogą być brane pod uwagę, jeśli przy zwarciu odtwarzają w części płaszczyznę żucia ewentualnie brakujących zębów (siódemek). Procentową utratę zdolności żucia oblicza się według poniższej tabeli:

Ząb	1	2	3	4	5	6	7
Wartość procentowa	4	3	6	7	7	11	12

Przy obliczaniu wartości procentowej zdolności żucia bierze się pod uwagę nie tylko zęby brakujące, ale również zęby pozbawione antagonistów.

Całkowity brak zębów jednej szczęki stanowi utratę 100% zdolności żucia nawet przy zachowaniu wszystkich zębów drugiej szczęki. Jeśli braki uzębienia powodują jednostronną utratę zdolności żucia, badanych kwalifikuje się według punktu 3. Protezy stałe, niezależnie od ich rozległości, traktuje się jako odtworzenie zdolności żucia. Ocena wartości funkcjonalno-klinicznej protez stałych i zębów filarowych oraz wynikającej z tego powodu utraty zdolności żucia należy do lekarza stomatologa. Protezy ruchome uzupełniające braki zębów u badanego traktuje się jako odtworzenie zdolności żucia.

Dział VII - Nos, gardło i krtań

1	2	3	4	5	6
20	1	Przewlekłe choroby, wady rozwojowe lub pourazowe nosa i zatok przynosowych nieupośledzające lub nieznacznie upośledzające drożność nosa	Z N	A C	A C
	2	Przewlekłe choroby, wady rozwojowe lub pourazowe nosa i zatok przynosowych upośledzające drożność nosa	N	C D	C D
21	1	Przewlekłe choroby gardła, krtani i tchawicy nieupośledzające lub nieznacznie upośledzające wentylację lub fonację	Z N	A C	A C
	2	Przewlekłe choroby gardła, krtani i tchawicy upośledzające wentylację i fonację	N	C D	C D
	3	Następstwa przebytych chorób gardła, krtani i tchawicy upośledzające wentylację lub fonację	N	C D	C D
22	1	Wady wymowy nieznacznie upośledzające zdolność porozumiewania się	Z N	A	A
	2	Wady wymowy upośledzające zdolność porozumiewania się	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Podstawą rozpoznania są konsultacje specjalistów: otolaryngologa, foniatry, udokumentowane wynikami badań dodatkowych.

Dział VIII - Szyja, klatka piersiowa i kręgosłup

1	2	3	4	6	7
23	1	Zmiany anatomiczne w obrębie szyi i obręczy barkowej nieupośledzające sprawności ustroju	Z	A	A
	2	Zmiany anatomiczne w obrębie szyi i obręczy barkowej nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A	A
	3	Zmiany anatomiczne w obrębie szyi i obręczy barkowej upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
24	1	Zniekształcenia klatki piersiowej nieupośledzające sprawności ustroju	Z N	A	A
	2	Zniekształcenia klatki piersiowej upośledzające sprawność ustroju	N	C	C
25	1	Nieznaczne skrzywienia i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte nieupośledzające sprawności ustroju	Z	A	A
	2	Umiarkowane skrzywienia i wady kręgosłupa wrodzone lub nabyte nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A C	A C
	3	Znaczne skrzywienia i wady kręgosłupa upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
26	1	Choroby kręgosłupa nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	2	Choroby kręgosłupa upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 23 i 26. Przez pojęcie upośledzenie sprawności ustroju rozumie się również przewlekłe lub nawracające zespoły bólowe z lub bez neurologicznych objawów ubytkowych.

Do § 24 pkt 1 i 2. Zniekształcenia (ubytki kostne) klatki piersiowej mogą być wrodzone lub nabyte. Podstawą kwalifikowania jest ustalenie stopnia upośledzenia czynności narządów klatki piersiowej, tj. zaburzenia krążenia, zmniejszenie pojemności życiowej płuc. *Żebra* nadliczbowe dające zaburzenia czynności kończyny górnej o charakterze krążeniowym lub neurologicznym kwalifikuje się dodatkowo według odpowiednich paragrafów.

Do § 25 pkt 1. Pourazowe wady kręgosłupa dyskwalifikują kandydata do pracy.

W razie niemożności wykluczenia ewentualnego skrzywienia bądź wady, należy kandydatów poddać badaniom rentgenologicznym (zdjęcia w 2 płaszczyznach) i konsultacji ortopedy.

pkt 1-3. Za skrzywienie kręgosłupa uważa się wszelkie odchylenia od linii pionowej, która prawidłowo powinna przebiegać od guzowatości potylicznej zewnętrznej przez wszystkie wyrostki kolczyste kręgów i szczelinę międzypośladową:

- nieznaczne - gdy linia wyrostków kolczystych w swobodnej postawie wyprostowanej

tworzy niewielki, mało widoczny łuk na jednym z odcinków kręgosłupa lub dwa łuki przebiegające przeciwstawnie w sąsiadujących odcinkach kręgosłupa; skrzywienie takie wyrównuje się czynnie,

- umiarkowane - gdy linia wyrostków tworzy wyraźnie widoczny łuk, garb żebrowy jest mało widoczny, zauważalne jest małe zniekształcenie klatki piersiowej i występuje nieznaczne ograniczenie ruchów kręgosłupa; skrzywienie takie daje się wyrównać biernie,

- znacznie (z garbem żebrowym) - ze zniekształceniem klatki piersiowej, z upośledzeniem sprawności oddechowej; skrzywienie nie daje się ani czynnie, ani biernie skorygować.

Do § 26 pkt 1 i 2. Ocenę zdolności uzależnia się od rozległości i nasilenia wady lub procesu chorobowego i zaburzeń czynnościowych kręgosłupa (podstawą orzeczenia jest diagnostyka obrazowa i konsultacja ortopedy lub reumatologa).

Dział IX - Narząd oddechowy

1	2	3	4	5	6
27	1	Choroby płuc obturacyjne, restrykcyjne i złożone oraz ich następstwa przebiegające z nieznacznym upośledzeniem funkcji ustroju, ze zmianami w badaniu spirometrycznym, którego wyniki nie są niższe niż 80% wartości należnej	Z N	A C	A C
	2	Choroby płuc obturacyjne, restrykcyjne i złożone oraz ich następstwa przebiegające z upośledzeniem funkcji ustroju, napadami duszności ze zmianami w badaniu spirometrycznym, którego wyniki są niższe niż 80% wartości należnej, ale są wyższe niż 60 % tej wartości	N	C D	C D
	3	Choroby płuc obturacyjne, restrykcyjne i złożone oraz ich następstwa przebiegające ze znacznym upośledzeniem funkcji ustroju, dusznością spoczynkową, ze zmianami w badaniu spirometrycznym mniejszym niż 60% wartości należnej oraz zmianami w gazometrii krwi	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Gruźlica płuc czynna dodatkowo kwalifikuje się wg działu XVI - Choroby zakaźne.

Stan po leczeniu gruźlicy płuc kwalifikuje się wg § 27 po konsultacji specjalisty pulmonologa.

Do § 27 pkt 1-3. Dla rozpoznania przewlekłej choroby oskrzelowo-płucnej ocena stopnia upośledzenia przepływu powietrza opiera się na badaniu spirometrycznym, konsultacji pulmonologa.

Do pkt 3. Konieczne jest badanie gazometryczne krwi tętniczej i żylniej.

Dział X - Układ krążenia

1	2	3	4	5	6
28	1	Zaburzenia rytmu i przewodzenia niezależnie od mechanizmu i rodzaju potwierdzone badaniem, diagnostyką elektrokardiograficzną nieupośledzające lub nieznacznie upośledzające wydolność organizmu	Z N	A C	A C

	2	Zaburzenia rytmu i przewodzenia niezależnie od mechanizmu i rodzaju potwierdzone badaniem, diagnostyką elektrokardiograficzną upośledzające wydolność organizmu	N	D	D
29	1	Wady i dysfunkcje zastawek serca i / lub pni naczyniowych bez znaczenia hemodynamicznego	Z N	A	A
	2	Wady i dysfunkcje zastawek serca i / lub pni naczyniowych ze zmianami hemodynamicznymi nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	3	Wady i dysfunkcje zastawek serca i / lub pni naczyniowych ze zmianami hemodynamicznymi istotnie upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
30	1	Choroby osierdza, mięśnia sercowego i wsierdza przebyte, nieznacznie upośledzające wydolność ustroju	Z N	A C	A C
	2	Choroby osierdza, mięśnia sercowego i wsierdza przebyte, istotnie upośledzające wydolność ustroju	N	D	D
31	1	Choroba niedokrwienna serca stabilna, w tym stan po rewaskularyzacji lub angioplastyce naczyń wieńcowych bez przebytego zawału mięśnia sercowego	N	A C	A C
	2	Choroba niedokrwienna serca stabilna lub niestabilna, niedokrwienie serca bezobjawowe, przebyty zawał mięśnia sercowego, wariant Prinzmetal	N	C D	C D
32	1	Nadciśnienie tętnicze okresu I. o przebiegu łagodnym, dobrze poddające się leczeniu	N	A C	A C
	2	Nadciśnienie tętnicze okresu II. o zadowalającej kontroli farmakologicznej	N	C D	C D
	3	Nadciśnienie tętnicze okresu II. i III. o niezadowalającej kontroli oraz inne postaci nadciśnienia o ciężkim przebiegu	N	D	D
33	1	Choroby naczyń obwodowych tętniczych lub żylnych nieupośledzające lub nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A	A
	2	Choroby naczyń obwodowych tętniczych lub żylnych upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	3	Choroby naczyń obwodowych tętniczych lub żylnych znacznie upośledzające sprawność ustroju i/lub z powikłaniami w postaci zmian troficznymi tkanek	N	C D	C D
	4	Tętniaki naczyń - w zależności od wielkości i lokalizacji	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 28 pkt 1-2. Przyjmowanie leków antyarytmicznych uznaje się za upośledzające wydolność organizmu.

Do pkt 1-2. Konieczne badanie EKG metodą Holtera i konsultacja specjalisty kardiologa.

Do § 29 pkt 1-3. Konieczne badanie echokardiograficzne z badaniem przepływu krwi przez zastawki wykonane i ocenione przez kardiologa, z określeniem znaczenia hemodynamicznego; stwierdzony zespół wypadania płotka zastawki bez obecności fali zwrotnej lub ze śladową falą zwrotną nie kwalifikuje się jako wady (dysfunkcji) tej zastawki.

Do § 30 i 31. O kwalifikacji decyduje wynik próby wysiłkowej, badania echokardiograficznego oraz konsultacja kardiologa.

Do § 32 pkt 1-3.0 kwalifikacji decyduje badanie okulistyczne, echokardiograficzne oraz konsultacja kardiologa; obowiązująca jest kwalifikacja wg WHO.

Do § 33 pkt 4. Do kwalifikacji niezbędna jest konsultacja chirurgiczna oraz badanie USG naczyń z oceną przepływów.

Dział XI - Układ trawienny

1	2	3	4	5	6
34	1	Choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy nieznacznie upośledzające sprawność układu trawiennego	Z N	A	A
	2	Choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy o przebiegu nawracającym lub stan po zabiegach operacyjnych upośledzające sprawność układu trawiennego	N	C D	C D
	3	Choroby przełyku, żołądka i dwunastnicy o przebiegu nawracającym lub stan po zabiegach operacyjnych upośledzające ogólną sprawność ustroju	N	C D	C D
35	1	Niezakaźne choroby jelit cienkiego i grubego, w tym zespół jelita drażliwego nieznacznie upośledzające sprawność układu trawiennego	Z N	A	A
	2	Niezakaźne zapalne choroby jelit cienkiego i grubego o przebiegu nawracającym lub stan po zabiegach operacyjnych upośledzające sprawność układu trawiennego	N	C D	C D
	3	Niezakaźne zapalne choroby jelit cienkiego i grubego o przebiegu nawracającym lub stan po zabiegach operacyjnych upośledzające ogólną sprawność ustroju	N	D	D
	4	Choroby odbytu i odbytnicy nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	5	Choroby odbytu i odbytnicy upośledzające sprawność ustroju	N	D	D

36	1	Torbiele, naczyniaki wątroby - w zależności od wielkości, lokalizacji i przebiegu	N Z	A C	A C
	2	Zakaźne i niezakaźne przewlekłe zapalenia wątroby, marskość wątroby	N	D	D
	3	Zapalne i niezapalne choroby pęcherzyka żółciowego i/lub dróg żółciowych lub stan po zabiegach operacyjnych nieznacznie upośledzające sprawność układu trawiennego	N Z	A C	A C
	4	Zapalne i niezapalne choroby pęcherzyka żółciowego i / lub dróg żółciowych lub stan po zabiegach operacyjnych upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
37	1	Torbiele i przewlekłe zapalenie trzustki bez upośledzenia sprawności ustroju	N	A C	A C
	2	Torbiele i przewlekłe zapalenie trzustki z upośledzeniem sprawności ustroju	N	C D	C D
	3	Stan po przebytych ostrym zapaleniu trzustki leczonym operacyjnie lub stan po resekcji trzustki	N	D	D
38	1	Przepukliny wszystkich rodzajów nieupośledzające drożności przewodu pokarmowego	N	A C	A C
	2	Przepukliny wszystkich rodzajów upośledzające drożność przewodu pokarmowego i/lub innych narządów i układów	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 34 pkt 1-3. Każde rozpoznanie dokumentuje się badaniem endoskopowym i dokumentacją z przebiegu leczenia.

Do § 35 pkt 1-5. Każde rozpoznanie dokumentuje się badaniem endoskopowym z ew. badaniem histopatologicznym wycinka oraz konsultacją gastroenterologiczną i/lub chirurgiczną.

Dział XII - Narząd moczowo-płciowy

1	2	3	4	5	6
39	1	Wady wrodzone, nabyte i stany pooperacyjne nerek i / lub układu wydalniczego nieznacznie upośledzające funkcję wydalniczą i / lub wydalniczą	N	C D	C D
	2	Wady wrodzone, nabyte i stany pooperacyjne nerek i/lub układu wydalniczego upośledzające funkcję wydalniczą i / lub wydalniczą	N	D	D
40	1	Kłębkowe zapalenia nerek z lub bez niewydolności nerek	N	D	D

	2	Przewlekłe zakażenia układu moczowo-płciowego nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	3	Przewlekłe zakażenia układu moczowo-płciowego z powikłaniami lub upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
41	1	Kamica układu moczowego bez powikłań, w tym przebiegająca z nawrotami	N	A C	A C
	2	Kamica układu moczowego z powikłaniami	N	D	D
42	1	Przewlekła niewydolność nerek	N	D	D
43	1	Wady wrodzone i nabyte, stany pooperacyjne narządów płciowych męskich upośledzające czynność układu i ustroju	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 39-43. Rozpoznanie dokumentuje się wynikami badań dodatkowych oraz dokumentacją leczenia. W przypadkach wątpliwych rozstrzygająca jest konsultacja właściwego specjalisty (nefrologa, urologa).

Dział XIII - Narząd rodny

1	2	3	4	5	6
44	1	Zmiany anatomiczne wrodzone i nabyte (w tym stany pooperacyjne) nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A C	A C
	2	Zmiany anatomiczne wrodzone i nabyte (w tym stany pooperacyjne) upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
45	1	Zaburzenia hormonalne cyklu miesięczkowego nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	2	Zaburzenia hormonalne cyklu miesięczkowego upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
46	1	Przewlekłe stany zapalne zakaźne i niezakaźne nieupośledzające sprawności ustroju	Z N	A	A
	2	Przewlekłe stany zapalne zakaźne i niezakaźne nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	3	Przewlekłe stany zapalne zakaźne i niezakaźne upośledzające sprawność ustroju	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 44-46. Wszystkie wymienione w dziale wady i schorzenia orzekane są na podstawie konsultacji specjalisty ginekologa. W przypadku schorzeń zakaźnych dodatkowo kwalifikacja wg działu XVI.

Dział XIV - Układ wydzielenia wewnętrznego

1	2	3	4	5	6
47	1	Choroby tarczycy z lub bez zmian w obrębie gruczołu bez objawów ogólnoustrojowych	Z N	A C	A C
	2	Choroby tarczycy z lub bez zmian w obrębie gruczołu z objawami ogólnoustrojowymi	N	C D	C D
48	1	Choroby przysadki mózgowej	N	C D	C D
	2	Choroby nadnerczy	N	C D	C D
	3	Choroby przytarczyc	N	C D	C D
49	1	Cukrzyca insulinoniezależna bez powikłań narządowych	N	C	C
	2	Cukrzyca insulinozależna bez powikłań narządowych	N	C D	C D
	3	Cukrzyca z powikłaniami narządowymi	N	D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 47-49. Wszystkie wymienione w dziale wady i schorzenia orzekane są na podstawie konsultacji specjalisty endokrynologa ew. diabetologa, popartej wynikami specjalistycznych badań dodatkowych. Dla rubryki 6 powikłania narządowe kwalifikowane są na podstawie ich lokalizacji i stopnia zaawansowania.

Dział XV - Choroby układu krwiotwórczego i immunologicznego

1	2	3	4	5	6
50	1	Niedokrwistości niezależnie od pochodzenia poddające się leczeniu, nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N Z	A C	A C
	2	Niedokrwistości niezależnie od pochodzenia niepoddające się leczeniu, upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
	3	Pozostałe choroby krwi i układu krwiotwórczego bez względu na przyczynę	N	D	D
	4	Skazy krwotoczne niezależnie od ich etiologii	N	D	D
	5	Wrodzone i nabyte niezakaźne zespoły upośledzenia odporności	N	D	D

51	1	Choroby i zespoły autoimmunologiczne nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	C	C
	2	Choroby i zespoły autoimmunologiczne upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
52	1	Choroby atopowe o przebiegu miejscowym nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A C	A C
	2	Choroby atopowe o przebiegu miejscowym upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
	3	Choroby atopowe o przebiegu narządowym i uogólnionym nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	C	C
	4	Choroby atopowe o przebiegu narządowym i uogólnionym upośledzające sprawność ustroju	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 50-52. Rozpoznanie ustalane na podstawie konsultacji właściwego specjalisty.

Dział XVI - Choroby zakaźne

1	2	3	4	5	6
53	1	Przewlekłe choroby zakaźne nieznacznie upośledzające sprawność ustroju bez wydalania czynnika chorobotwórczego	N	A C	A C
	2	Przewlekłe choroby zakaźne upośledzające sprawność ustroju z wydalaniem czynnika chorobotwórczego	N	D	D
	3	Następstwa chorób zakaźnych szpecące lub upośledzające sprawność ustroju	N	D	D
54	1	Nosicielstwo bezobjawowe czynnika zakaźnego bez jego wydalania	N	C D	C D
	2	Nosicielstwo bezobjawowe czynnika zakaźnego z jego wydalaniem	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 53-54. Decydująca jest konsultacja specjalisty chorób zakaźnych udokumentowana adekwatną diagnostyką specjalistyczną.

Dział XVII - Układ nerwowy

1	2	3	4	5	6
55	1	Zaburzenia świadomości o charakterze napadowym bez względu na przyczynę	N	D	C D
	2	Naczynioruchowe bóle głowy upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C
56	1	Przebyte lub przewlekłe choroby, urazy ośrodkowego układu nerwowego bez upośledzenia sprawności ustroju	Z N	A C	A C
	2	Przebyte lub przewlekłe choroby, urazy ośrodkowego układu nerwowego z upośledzeniem sprawności ustroju	N	D	C D
57	1	Przewlekłe lub przebyte choroby i następstwa urazów nerwów czaszkowych i obwodowego układu nerwowego nieupośledzające sprawności ustroju	Z N	A C	A C
	2	Przewlekłe lub przebyte choroby i następstwa urazów nerwów czaszkowych i obwodowego układu nerwowego upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 55-57. Dla orzeczenia podstawą jest konsultacja specjalisty neurologa udokumentowana adekwatną diagnostyką

Dział XVIII - Stan psychiczny

1	2	3	4	5	6
58	1	Nerwice nieupośledzające sprawności ustroju	N	A C	A C
	2	Przewlekłe nerwice nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	3	Przewlekłe nerwice upośledzające sprawność ustroju, niepoddające się leczeniu	N	D	D
59	1	Sytuacyjne reakcje dezadaptacyjne nieznacznie upośledzające zdolności przystosowawcze	N	C D	C D
	2	Sytuacyjne reakcje dezadaptacyjne upośledzające zdolności przystosowawcze	N	D	D
	3	Osobowość nieprawidłowa	N	D	D
	4	Psychozy niezależnie od przyczyny	N	D	D
	5	Zaburzenia psychiczne niepsychotyczne pochodzenia organicznego upośledzające zdolności adaptacyjne	N	D	D

	6	Inne zaburzenia, przewlekłe zaburzenia psychiczne	N	D	D
60	1	Uzależnienie od alkoholu	N	D	D
	2	Uzależnienie od środków psychoaktywnych	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 58-60. Orzekanie wyłącznie w oparciu o konsultację specjalisty psychiatry, z uwzględnieniem wyniku badania psychologicznego, gdy jest ono konieczne. Do § 59 pkt 3. Dotyczy patologicznych zaburzeń osobowości.

Dział XIX - Narząd ruchu

1	2	3	4	5	6
61	1	Ubytki i zniekształcenia obręczy barkowej i miednicznej nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	2	Ubytki i zniekształcenia obręczy barkowej i miednicznej znacznie upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
	3	Ubytki i zniekształcenia kości długich nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C
	4	Ubytki i zniekształcenia kości długich upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
	5	Ubytki i zniekształcenia kości ręki nieznacznie upośledzające sprawność narządu	N	C D	C D
	6	Ubytki i zniekształcenia kości ręki upośledzające sprawność narządu	N	C D	C D
	7	Ubytki i zniekształcenia kości stopy nieznacznie upośledzające sprawność chodu	Z N	A C	A C
	8	Ubytki i zniekształcenia kości stopy upośledzające sprawność chodu	N	C D	C D
	9	Przewlekłe choroby zapalne i niezapalne kości	N	C D	C D
	10	Brak kończyny lub kończyn	N	C D	C D
62	1	Przewlekłe choroby stawów: zapalne, niezapalne, zwyrodnieniowe, stany po urazach, nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	N	A C	A C

	2	Przewlekłe choroby stawów: zapalne, niezapalne, zwyrodnieniowe, stany po urazach, upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D
63	1	Przewlekłe choroby układu mięśniowo-więzadłowego, stany po urazach, nieznacznie upośledzające sprawność ustroju	Z N	A C	A C
	2	Przewlekłe choroby układu mięśniowo-więzadłowego, stany po ufracjach, upośledzające sprawność ustroju	N	C D	C D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 61-63. Orzekanie wyłącznie w oparciu o konsultację specjalisty ortopedy i/lub reumatologa z uwzględnieniem diagnostyki obrazowej.

Dział XX - Nowotwory

1	2	3	4	5	6
64	1	Nowotwory niezłośliwe nieupośledzające sprawności ustroju	Z	A	A
	2	Nowotwory niezłośliwe szpecące lub powodujące zaburzenia czynności narządu i/lub upośledzające ogólną sprawność ustroju	N	C D	C D
65	1	Nowotwory złośliwe wszelkich rodzajów i stopni złośliwości	N	D	D
	2	Stan po usunięciu nowotworów złośliwych lub po leczeniu chemioterapią lub radioterapią	N	D	D

Objaśnienia szczegółowe:

Do § 64 i 65. W rozpoznawaniu nowotworów bierze się pod uwagę obraz kliniczny, wyniki badań dodatkowych, konsultacji specjalistycznych oraz badania histopatologicznego, gdy jest ono niezbędne i możliwe do wykonania.

WZÓR

Egz. nr

.....
(pieczęć nagłówekowa
komisji lekarskiej)

.....
(miejsowość, data)

**ZAWIADOMIENIE NR
OKRĘGOWEJ KOMISJI LEKARSKIEJ MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I
ADMINISTRACJI NR
W**

Okręgowa Komisja Lekarska Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w zawiadamia, iż orzeczenie Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej nr Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w z dnia zostało utrzymane w mocy - uchylone¹⁾ przez Okręgową Komisję Lekarską Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2)

Przewodniczący Okręgowej
Komisji Lekarskiej
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
i Administracji

.....
(pieczęć imienna i podpis)
mp.
.....
(data)

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

²⁾ Wypełnia się w przypadku uchylecia orzeczenia wojewódzkiej komisji lekarskiej, podając dalszy tok czynności orzeczniczych.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi realizację delegacji ustawowej zawartej w art. 42h ust. 2 ustawy o kontroli skarbowej. Przepisy rozporządzenia regulują:

- 1) warunki i tryb orzekania o zdolności do pracy w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, zwanych dalej „komórkami realizacyjnymi” oraz wywiadzie skarbowym przez komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, zwane dalej „komisjami lekarskimi”;
- 2) wykaz chorób i ułomności, na podstawie którego jest wydawane orzeczenie o stanie zdrowia;
- 3) kategorie zdolności do pracy, a także tryb kierowania na komisje lekarskie.

W związku z tym, że ustawodawca w art. 42h ust. 1 ustawy zdecydował, iż zdolność fizyczną i psychiczną kandydatów do pracy w komórkach realizacyjnych i wywiadzie skarbowym ustalają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, to w celu uniknięcia tworzenia przepisów dublujących tryb dokonywania oceny, w przypadkach nieuregulowanych projektowanym rozporządzeniem komisje lekarskie orzekają na podstawie przepisów regulujących tryb postępowania tych komisji (§ 4).

Przepis § 6 określa tryb kierowania do komisji lekarskiej. W ust. 1 przyjęto rozwiązanie, że do komisji lekarskiej kieruje kierownik komórki organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych właściwej do spraw wywiadu skarbowego. Dalsza część przepisu określa zasady kierowania kandydatów i pracowników do komisji lekarskich z urzędu i na wniosek.

Zgodnie z przepisem § 7 organ kierujący sporządza skierowanie do komisji lekarskiej na formularzu karty skierowania, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia. Skierowanie do komisji lekarskiej traci ważność po upływie 30 dni od daty pierwszego badania wyznaczonego przez komisję lekarską. Do skierowania kandydata do komisji lekarskiej organ kierujący dołącza opinię psychologiczną sporządzoną przez psychologa oraz, w przypadku kandydata do pracy w komórce realizacyjnej, wynik egzaminu sprawności fizycznej (§ 8).

Projekt rozporządzenia w § 9 przewiduje, że stopień zdolności do pracy kandydata i pracownika ustala się przez zaliczenie go do jednej z wymienionych w tym przepisie kategorii zdolności do pracy. Oceny zdolności do pracy dokonuje się na podstawie wykazu chorób i ułomności oraz kategorii zdolności do służby, który określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

Przepis § 10 reguluje tryb postępowania odwoławczego od orzeczenia komisji lekarskiej.

Ocena skutków regulacji rozporządzenia

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na kandydatów do pracy i pracowników komórek realizacyjnych oraz wywiadu skarbowego, a także na komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. Konsultacje społeczne

W celu przeprowadzenia konsultacji społecznych tekst projektowanego rozporządzenia będzie przesłany do Federacji Związków Zawodowych Pracowników Skarbowych oraz Rady Sekcji Krajowej Pracowników Skarbowych NSZZ „Solidarność”. Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz.1414) projekt rozporządzenia – z chwilą poddania uzgodnieniom międzyresortowym – zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Stosownie do postanowień art. 7 ust. 1 ww. ustawy od tego momentu każdy będzie mógł zgłosić zainteresowanie projektem rozporządzenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt ustawy o kontroli skarbowej przewiduje, iż koszty przeprowadzania badań kandydatów do pracy w komórkach realizacyjnych oraz wywiadzie skarbowym, prowadzonych przez komisje lekarskie podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji, będzie pokrywał minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W stanie dotychczasowym komisje te również wydawały orzeczenia w stosunku do kandydatów i pracowników kontroli skarbowej, z tym, że ze względu na brak uregulowania właściwości komisji lekarskich w ustawie oraz *rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie komórek organizacyjnych kontroli skarbowej, w których zatrudnionym inspektorom i pracownikom przysługuje umundurowanie służbowe i broń służbowa, a także naboru do tych komórek (Dz. U. Nr 100, poz. 91,1 z późn. zm.)*, robiły to na podstawie umowy cywilnoprawnej.

W roku 2008 koszty badań lekarskich kandydatów wyniosły ok. 20 tys. złotych.

W związku z tym, że do chwili obecnej, na podstawie ww. umowy, ustalanie zdolności

fizycznej i psychicznej kandydatów do pracy oraz pracowników zatrudnionych w komórkach, o których mowa w art. 11g ust. 1, oraz wywiadu skarbowego odbywało się odpłatnie, zmiana przepisów w tym zakresie nie spowoduje zwiększenia obciążenia budżetu państwa w tym zakresie.

4. Wpływ rozporządzenia na polski rynek pracy

Projektowane rozwiązania nie mają bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje negatywnych skutków społecznych i gospodarczych. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają bezpośredniego wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

6. Ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia nie podlega harmonizacji z prawem unijnym.